

Številka: 007-128/2025/xx
Ljubljana, 20. 8. 2025
EVA 2025-2030-0044
GENERALNI SEKRETARIAT VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE gp.gs@gov.si
ZADEVA: Predlog Zakona o upravljanju začasno zavarovanega premoženja (EVA 2025-2030-0044), skrajšani postopek – predlog za obravnavo
1. Predlog sklepov vlade:
<p>Na podlagi drugega odstavka 2. člena Zakona o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 24/05 – uradno prečiščeno besedilo, 109/08, 38/10 – ZUKN, 8/12, 21/13, 47/13 – ZDU-1G, 65/14, 55/17 in 163/22) je Vlada Republike Slovenije na ... seji dne... sprejela naslednji sklep:</p> <p>Vlada Republike Slovenije je določila besedilo predloga Zakona o upravljanju začasno zavarovanega premoženja in ga predloži Državnemu zboru Republike Slovenije v obravnavo po skrajšanem postopku.</p> <p style="text-align: right;">Barbara Kolenko Helbl generalna sekretarka</p>
<p>Prejmejo:</p> <ul style="list-style-type: none">
– Državni zbor Republike Slovenije,
– Ministrstvo za pravosodje,
– Ministrstvo za finance,
– Služba Vlade Republike Slovenije za zakonodajo.
2. Predlog za obravnavo predloga zakona po nujnem ali skrajšanem postopku v državnem zboru z obrazložitvijo razlogov:
<p>Vlada Republike Slovenije predlaga, da se predlog zakona v Državnem zboru Republike Slovenije obravnava po skrajšanem postopku v skladu s tretjo alinejo prvega odstavka 142. člena Poslovnika državnega zbora (Uradni list RS, št. 92/07 – uradno prečiščeno besedilo, 105/10, 80/13, 38/17, 46/20, 105/21 – odl. US, 111/21, 58/23 in 35/24), saj gre za manj zahtevne uskladitve s pravom Evropske unije, ki se nanašajo na upravljanje zaplenjenega premoženja.</p> <p>Direktivo (EU) 2024/1260 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 24. aprila 2024 o povrnitvi in odvzemu premoženja je v nacionalni pravi red treba prenesti najkasneje do 23. novembra 2026, pri čemer je upoštevaje dejstvo, da so v prihodnjem letu državnozbornske volitve, po uveljavitvi predlaganega zakona treba zagotoviti ustrezen časovni okvir za sprejem novih in uskladitev obstoječih podzakonskih aktov ter za pričetek nemotenega delovanja centralnega organa.</p>
3.a Osebe, odgovorne za strokovno pripravo in usklajenost gradiva:
<ul style="list-style-type: none">
– mag. Nina Koželj, generalna direktorica Direktorata za kaznovalno pravo in človekove pravice, Ministrstvo za pravosodje,
– Peter Pavlin, vodja Sektorja za kaznovalno pravo in človekove pravice, Ministrstvo za pravosodje,
– mag. Aleksandra Spasojević, sekretarka, Sektor za kaznovalno pravo in človekove pravice, Ministrstvo za pravosodje.

3.b Zunanji strokovnjaki, ki so sodelovali pri pripravi dela ali celotnega gradiva:
Pri pripravi dela ali celotnega gradiva zunanji strokovnjaki niso sodelovali.
4. Predstavniki vlade, ki bodo sodelovali pri delu državnega zbora:
<ul style="list-style-type: none"> – Andreja Katič, ministrica za pravosodje, – mag. Andreja Kokalj, državna sekretarka, Ministrstvo za pravosodje, – dr. Milan Brglez, državni sekretar, Ministrstvo za pravosodje, – mag. Nina Koželj, generalna direktorica Direktorata za kaznovalno pravo in človekove pravice, Ministrstvo za pravosodje, – Peter Pavlin, vodja Sektorja za kaznovalno pravo in človekove pravice, Ministrstvo za pravosodje, – mag. Aleksandra Spasojević, sekretarka, Sektor za kaznovalno pravo in človekove pravice, Ministrstvo za pravosodje.
5. Kratek povzetek gradiva:
<p>S predlogom zakona se v nacionalni pravni red prenaša Direktiva (EU) 2024/1260 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 24. aprila 2024 o povrnitvi in odvzemu premoženja v delu, ki se nanaša na vzpostavitev bolj proaktivnih in učinkovitih sistemov upravljanja premoženja, ki je predmet začasnega zavarovanja in dejansko odvzetega premoženja. Predlog zakona pa poleg uskladitve s pravnim redom EU, po skoraj 15 letih različnih poskusov oblikovanja sistemskih rešitev na področju upravljanja zaplenjenega premoženja, predstavlja celosten normativni okvir upravljanja začasno zavarovanega premoženja in razpolaganja z odvzetim premoženjem v kazenskem postopku in postopku odvzema premoženja nezakonitega izvora.</p> <p>S predlogom zakona se določa Finančna uprava RS kot centralni organ za upravljanje začasno zavarovanega premoženja in za razpolaganje z odvzetim premoženjem, katerega ključne naloge so upravljanje začasno zavarovanega premoženja in razpolaganje z odvzetim premoženjem v kazenskem postopku ter v postopku odvzema premoženja nezakonitega izvora (z izjemo denarnih sredstev in drugega finančnega premoženja, lastniških vrednostnih papirjev in poslovnih deležev v gospodarskih družbah, prepovedanih drog, orožja ter manjšega obsega zaseženih predmetov), izvrševanje sodnih odločb, sodelovanje s tujimi uradi za upravljanje premoženja v čezmejnih zadevah in mednarodno sodelovanje, priprava nacionalne strategije na področju začasnega zavarovanja in odvzema premoženja ter upravljanja z navedenim premoženjem, upravljanje centralne evidence začasno zavarovanega in odvzetega premoženja.</p> <p>V primeru omejenih prostorskih kapacitet centralnega organa, ali če gre za upravljanje specifičnega začasno zavarovanega premoženja, se s predlogom zakona ohranja možnost prenosa upravljanja premoženja na druge pristojne državne organe, organizacije z javnimi pooblastili, pooblaščenec izvršitelje, finančne organizacije, gospodarske družbe in samostojne podjetnike.</p> <p>S predlogom zakona se nadalje določa postopek odločanja o možnih oblikah upravljanja začasno zavarovanega premoženja (hramba, vmesna prodaja, izročitev v začasno uporabo, podaritev v javno korist, uničenje in druge oblike upravljanja začasno zavarovanega premoženja), pri čemer je pobudnik praviloma centralni organ, predlagatelj državni tožilec, medtem ko odločitev sprejme sodišče, ki vodi konkretni kazenski postopek oziroma postopek odvzema premoženja nezakonitega izvora. V postopkih odločanja bo treba vselej pridobiti mnenje lastnika, upošteva možnosti nastanka situacij, ko lastnik ni znan ali ko lastniku poziva za podajo mnenja ni mogoče vročiti, s kratkimi roki za sprejem odločitve in z možnostjo pritožbe zoper sprejeto odločitev.</p> <p>Glede na možnosti različnih vsebinskih odločitev, ki se nanašajo na upravljanje začasno zavarovanega premoženja in na nadaljnje razpolaganje z odvzetim premoženjem, se v predlogu zakona določajo pristojnosti za izvrševanje odločb o začasnem zavarovanju premoženja, upravljanju začasno</p>

zavarovanega premoženja in o odvzemu premoženja, pri čemer se primarno določa pristojnost centralnega organa.

Zaradi zagotavljanje transparentnosti porabe odvzetega premoženja in njegove »družbene ponovne uporabe« se s predlogom zakona določa, da se bodo odvzeto premoženje in prihodki iz naslova razpolaganja z odvzetim premoženjem vodili na namenski proračunski postavki, pri čemer se taksativno določajo posamezni nameni financiranja, ki bodo opredeljeni v vsakokratnem letnem programu financiranja.

S predlogom zakona se določa podlaga za vzpostavitev informatizirane centralne evidence premoženja, ki jo bo upravljal centralni organ in ki bo omogočala, da posamezni deležniki v konkretnem postopku podatke odlagajo, po drugi strani pa te podatke poleg centralnega organa tudi koristijo. Centralna evidenca premoženja bo po predlogu predstavljala namensko bazo podatkov, ki bo podpirala vsakodnevno upravljanje premoženja in pripravo relevantnih statističnih podatkov.

S predlogom zakona se določajo tudi obseg in časovni okvir za statistično poročanje Evropski komisiji, podlaga za sprejem nacionalne strategije na področju začasnega zavarovanja in odvzema premoženja ter upravljanja z navedenim premoženjem, splošna pravila vračanja predhodno začasno zavarovanega premoženja in pravila glede povrnitve škode, če je bila povzročena s protipravnim ravnanjem pristojnih organov po predlogu tega zakona. Za vračilo premoženja in povrnitev škode je tako kot doslej zavezana Republika Slovenija, pri čemer začasno zavarovano premoženje vrača organ, ki ima začasno zavarovano premoženje v upravljanju, odškodnina pa se plača iz državnega proračuna.

6. Presoja posledic za:

a)	javnofinančna sredstva nad 40.000 EUR v tekočem in naslednjih treh letih	DA
b)	uskklajenost slovenskega pravnega reda s pravnim redom Evropske unije	DA
c)	administrativne posledice	NE
č)	gospodarstvo, zlasti mala in srednja podjetja ter konkurenčnost podjetij	NE
d)	okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki	NE
e)	socialno področje	DA
f)	dokumente razvojnega načrtovanja: <ul style="list-style-type: none"> – nacionalne dokumente razvojnega načrtovanja – razvojne politike na ravni programov po strukturi razvojne klasifikacije programskega proračuna – razvojne dokumente Evropske unije in mednarodnih organizacij	NE

7.a Predstavitev ocene finančnih posledic nad 40.000 EUR:

Ocenjeni stroški ustanovitve in prvega leta delovanja centralnega organa znašajo 2.559.215,52 EUR, pri čemer je v **proračunu za leto 2026** FURS kot centralnemu organu za izvajanje nalog po tem zakonu treba zagotoviti finančna sredstva za razvoj centralne evidence začasno zavarovanega in odvzetega premoženja v **višini 500.000,00 EUR**, ostali stroški (vključno s plačami, stroški zagotovitve dodatnih prostorov za hrambo, stroški najema za mesec december 2026) v višini 2.059.215,52 EUR pa bodo bremenili proračun za leto 2027. Razrez stroškov ustanovitve in prvega leta delovanja ter Kadrovskega razreza sta natančneje opredeljena v Tabeli 4 in 5 v 3. točki uvodne obrazložitve predloga zakona.

Glede na višino stroškov hrambe in upravljanja začasno zavarovanega in odvetnega premoženja po določbah Zakona o kazenskem postopku in Zakona o odvzemu premoženja nezakonitega izvora ter zaseženih in odvzetih predmetov v kazenskem postopku ali v zvezi z njim, iz naslova hrambe in upravljanja pri pooblaščenih izvršiteljih oziroma zunanjih izvajalcih (za leto 2024 so znašali 2.108.025,45 EUR), **bi predlog zakona iz naslova ustanovitve in prvega leta delovanja centralnega organa predstavljal prihranek za državni proračun v letu 2027 v višini 48.809,93 EUR.** Glede na to, da se po predhodnem izrecnem predlogu FURS, s predlogom zakona določa nadaljevanje že začelih postopkov upravljanja z zaseženimi predmeti, premoženjem in varščinami ter postopki hrambe, upravljanja in prodaje premoženja nezakonitega izvora, po dosedanjih predpisih, zgoraj navedenega prihranka realno še ni pričakovati, pri čemer časovnega okvirja za sprejem sodniških odločitev v kazenskih postopkih in postopkih odvzema premoženja nezakonitega izvora ter s tem povezano oceno višine stroškov upravljanja pri zunanjih izvajalcih, ni mogoče napovedati.

Predlog zakona nima finančnih posledic za druga javna finančna sredstva.

I. Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu				
	Tekoče leto (t)	t + 1	t + 2	t + 3
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) prihodkov državnega proračuna	/	/	(+) 48.810,00	/
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) prihodkov občinskih proračunov	/	/	/	/
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) odhodkov državnega proračuna	/	(–) 500.000,00	/	/
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) odhodkov občinskih proračunov	/	/	/	/
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) obveznosti za druga javnofinančna sredstva	/	/	/	/
II. Finančne posledice za državni proračun				
II.a Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene:				
Ime proračunskega uporabnika	Šifra in naziv ukrepa, projekta	Šifra in naziv proračunske postavke	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1
SKUPAJ				
II.b Manjkajoče pravice porabe bodo zagotovljene s prerazporeditvijo:				
Ime proračunskega uporabnika	Šifra in naziv ukrepa, projekta	Šifra in naziv proračunske postavke	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1
SKUPAJ				
II.c Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov in povečanih odhodkov proračuna:				

Novi prihodki	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1
SKUPAJ		
OBRAZLOŽITEV:		
<p>I. Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu V zvezi s predlaganim vladnim gradivom se navedejo predvidene spremembe (povečanje, zmanjšanje):</p> <ul style="list-style-type: none"> - prihodkov državnega proračuna in občinskih proračunov, - odhodkov državnega proračuna, ki niso načrtovani na ukrepih oziroma projektih sprejetih proračunov, - obveznosti za druga javnofinančna sredstva (drugi viri), ki niso načrtovana na ukrepih oziroma projektih sprejetih proračunov. 		
<p>II. Finančne posledice za državni proračun Prikazane morajo biti finančne posledice za državni proračun, ki so na proračunskih postavkah načrtovane v dinamiki projektov oziroma ukrepov:</p> <p>II.a Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene: II.b Manjkajoče pravice porabe bodo zagotovljene s prerazporeditvijo: II.c Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov in povečanih odhodkov proračuna:</p>		
<p>7.b Predstavitev ocene finančnih posledic pod 40.000 EUR: /</p>		
8. Predstavitev sodelovanja z združenji občin:		
Vsebina predloženega gradiva (predpisa) vpliva na: <ul style="list-style-type: none"> - pristojnosti občin, - delovanje občin, - financiranje občin. 		NE
Gradivo (predpis) je bilo poslano v mnenje: <ul style="list-style-type: none"> - Skupnosti občin Slovenije SOS: NE - Združenju občin Slovenije ZOS: NE - Združenju mestnih občin Slovenije ZMOS: NE 		
<p>9. Predstavitev sodelovanja javnosti: Predlog zakona je bil objavljen na portalu E-demokracija 20. 8. 2025 (z rokom za oddajo komentarja do 20. 9. 2025) in istega dne posredovan v strokovno usklajevanje (z rokom za podajo pripomb do 15. 9. 2025) Sodnemu svetu, Državnotožilskemu svetu, Vrhovnemu sodišču RS, Vrhovnemu državnemu tožilstvu RS, Finančni upravi RS, Policiji, Odvetniški zbornici Slovenije, Notarski zbornici Slovenije, Državnemu odvetništvu RS, Slovenskemu državnemu holdingu, Skladu kmetijskih zemljišč in gozdov RS, Zbornici izvršiteljev Slovenije, Banki Slovenije, Komisiji za preprečevanje korupcije, Varuhu človekovih pravic, Informacijskemu pooblaščenču, Zagovorniku načela enakosti, Zavodu za gozdove Slovenije, Agenciji RS za javnopravne evidence in storitve, Upravi RS za javna plačila, Upravi RS za pomorstvo, Javni agenciji za civilno letalstvo RS, Geodetski upravi RS, Agenciji za trg vrednostnih papirjev, Pravni fakulteti Univerze v Ljubljani, Pravni fakulteti Univerze v Mariboru in Evropski pravni fakulteti v Novi Gorici. Pripombe strokovne javnosti in opredelitve predlagatelja bodo po končanem strokovnem usklajevanju podrobneje prikazane v 7. točki uvodne obrazložitve predloga zakona.</p>		

Gradivo je bilo predhodno objavljeno na spletni strani predlagatelja:	NE
10. Pri pripravi gradiva so bile upoštevane zahteve iz Resolucije o normativni dejavnosti:	DA
11. Gradivo je uvrščeno v delovni program vlade:	DA
Andreja Katič ministrica	
Priloge: <ul style="list-style-type: none"> – predlog sklepa Vlade Republike Slovenije – predlog zakona, – osnutek Uredbe o načinu upravljanja začasno zavarovanega premoženja, – Ocena učinkov predvidenih dejanj obdelave na varstvo osebnih podatkov (centralna evidenca začasno zavarovanega in odvzetega premoženja), – Izjava o skladnosti s pravnim redom EU, – MSP test, – Priloga 2. 	

Datum:
Številka:

Na podlagi drugega odstavka 2. člena Zakona o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 24/05 – uradno prečiščeno besedilo, 109/08, 38/10 – ZUKN, 8/12, 21/13, 47/13 – ZDU-1G, 65/14, 55/17 in 163/22) je Vlada Republike Slovenije na ... seji dne ... sprejela naslednji

SKLEP:

Vlada Republike Slovenije je določila besedilo predloga Zakona o upravljanju začasno zavarovanega premoženja in ga predloži Državnemu zboru Republike Slovenije v obravnavo po skrajšanem postopku.

Barbara Kolenko Helbl
generalna sekretarka

Prejmejo:

- Državni zbor Republike Slovenije,
- Ministrstvo za pravosodje,
- Ministrstvo za finance,
- Služba Vlade Republike Slovenije za zakonodajo.

**PREDLOG ZAKONA
O UPRAVLJANJU ZAČASNO ZAVAROVANEGA PREMOŽENJA**

I. UVOD

1. OCENA STANJA IN RAZLOGI ZA SPREJEM PREDLOGA ZAKONA

Nezakonito pridobivanje premoženja in njegova nadaljnja uporaba ima obsežne in škodljive posledice za družbo, gospodarstvo in pravni sistem. Povzroča finančno škodo za državni proračun in ima negativen vpliv na ustavno načelo socialne države in z njim povezane pravice ter je tudi podlaga za širjenje korupcije, neenakosti in destabilizacijo institucij, ki bi morale služiti skupnemu dobremu. Nezakonito pridobljeno premoženje spodkopava gospodarsko stabilnost in se porablja za osebne koristi tistih, ki delujejo izven zakonskih okvirov, kar zmanjšuje učinkovitost javne porabe ter odvrta investitorje, ki ne želijo poslovati v okolju, kjer vladajo neenakopravni pogoji in korupcija. Nezakonito pridobljeno premoženje krepi organizirani kriminal in korupcijo, kar slabi zaupanje v pravno državo, povečuje socialno neenakost, vse to pa vodi do povečanega splošnega nezadovoljstva v družbi.

Eden izmed temeljnih ciljev odvzema nezakonito pridobljenega premoženja je jasno sporočilo, da se kriminal ne sme izplačati. Takšni ukrepi zagotavljajo, da storilci kaznivih dejanj ne morejo uživati v koristih, ki izvirajo iz nezakonitih dejanj in da kaznivo dejanje ni sredstvo za osebno bogatenje na račun skupnosti. Odvzem premoženja ima močan odvračilni učinek, saj storilec odvzema prestižne in luksuzne simbole, ki pogosto predstavljajo glavni motiv za storitev kaznivih dejanj. Z odvzemu premoženja zmanjšujemo moč kriminalnih združb, onemogočamo nadaljnjo kriminalno dejavnost in krepimo pravno državo. Odvzem premoženja je več kot le kaznovanje, je izraz odgovorne in pravične družbe, ki ne dopušča, da bi posamezniki izkoriščali pravni sistem v lastno korist in na škodo drugih. Z učinkovito politiko odvzema nezakonito pridobljenega premoženja se krepi varnost, pravičnost in zaupanje v delovanje pravne države.

Pravičnost v družbi ni dosežena le s kazensko obsodbo, temveč tudi z učinkovitim vračanjem nezakonito pridobljenega premoženja v zakonite tokove. Sodobni pristopi k odvzemu premoženja gredo še dlje. V ospredje prihaja cilj, da se odvzeto premoženje uporabi za odškodnino žrtvam kaznivih dejanj, za financiranje organizacij, ki nudijo pomoč žrtvam, in za podporo skupnostim, ki jih je kriminal najbolj prizadel. Takšna »družbena ponovna uporaba« premoženja prispeva k povečanju ozaveščenosti državljanov, da se kriminal ne izplača in da lahko odvzeto premoženje postane pomemben vir financiranja. V primerih, ko se odvzeta sredstva ali prihodek od njihove prodaje zgolj pomešajo z drugimi javnimi sredstvi, se namreč izvor teh sredstev zakrije, s čimer se izgubi pozitiven učinek na državljanke, ki ga prinaša poraba odvzetih sredstev za namene socialne države.¹

Zato štejemo, da je v Sloveniji nujno vzpostaviti jasen, strukturiran in centraliziran sistem upravljanja začasno zavarovanega in odvzetega premoženja, ki mora temeljiti na načelih zakonitosti, preglednosti, učinkovitosti in ekonomske racionalnosti ter slediti najboljšim praksam

---

¹ Povzeto po: Nataša Pivk Urbančič, Upravljanje v kazenskem postopku zaseženega, začasno zavarovanega in odvzetega premoženja: doktorska disertacija (2024), str. 129-130.

drugih držav članic Evropske unije (v nadaljnjem besedilu: EU), ki so že vzpostavile specializirane institucije oziroma mehanizme za upravljanje takšnega premoženja.

1.1 Direktiva (EU) 2024/1260 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 24. aprila 2024 o povrnitvi in odvzemu premoženja², ki jo je v nacionalni red treba prenesti najkasneje do 23. novembra 2026, ureja vse faze iskanja premoženja (sledenje in identifikacijo, začasno zavarovanje, upravljanje, odvzem, dejanski odvzem in izvršbo) ter podrobneje določa minimalna skupna pravila vsake od faz. Z določbami o upravljanju, ki so precej konkretnije od do sedaj obstoječih v okviru sekundarne zakonodaje EU, se države članice predvsem poskuša zavezati k vzpostavitvi bolj proaktivnih in učinkovitih sistemov upravljanja, predmet urejanja pa je tako premoženje, ki je predmet začasnega zavarovanja, kot tudi dejansko odvzeto premoženje. Navedena direktiva nadomešča **Direktivo 2024/42/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 3. aprila 2014 o začasnem zavarovanju in odvzemu predmetov, ki so bili uporabljeni za kazniva dejanja, in premoženjske koristi, pridobljene s kaznivim dejanjem, v Evropski uniji³**.

Direktiva 2024/1260/EU:

- v poglavju o upravljanju določa učinkovito upravljanje začasno zavarovanega in odvzetega premoženja, subjektov, zaračunavanje stroškov upravljanja dejanskemu lastniku, možnost vmesne prodaje s pravico do izjave pred sprejetjem navedene odločitve, ustanovitev vsaj enega urada za upravljanje sredstev, ki bo opravljal naloge neposrednega upravljanja začasno zavarovanega in odvzetega premoženja ter (čezmejnega) sodelovanja z drugimi pristojnimi organ, in sicer kot edini organ ali kot podporni organ decentraliziranim akterjem, pri čemer morajo biti v obeh primerih organi specializirani za upravljanje (ne kot postranska dejavnost);
- v poglavju o zaščitnih ukrepih določa obveznosti glede obveščanja oseb, na katere sklepi o začasnem zavarovanju, odvzemu in prodaji vplivajo, in obveznosti glede pravice do učinkovitega pravnega sredstva ter obrambe;
- v poglavju o strateškem okvirju za povrnitev sredstev določa sprejem nacionalne strategije za povrnitev premoženja za obdobje, ki ne sme biti daljše od petih let, vzpostavitev centralnega registra ali več registrov premoženja z določenim minimalnim naborom podatkov in dostope do registra, letno statistično poročanje Evropski komisiji (v nadaljnjem besedilu: EK), zagotovitev ustrezno usposobljenega osebja ter ustreznih finančnih, tehničnih in tehnoloških virov, potrebnih za učinkovito upravljanje nalog odvzema premoženjske koristi in upravljanja s premoženjem.

1.2 Uredba (EU) 2018/1805 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 14. novembra 2018 o vzajemnem priznavanju sklepov o začasnem zavarovanju in sklepov o odvzemu⁴, ki skupaj z Direktivo 2024/1260/EU predstavlja glavni instrument harmonizacije sledenja in odvzema premoženja v EU, med drugim v minimalnem obsegu vsebuje določbe o upravljanju začasno zavarovanega in odvzetega premoženja ter o razpolaganju z njim. Uredba 2018/1805/EU določa, da upravljanje začasno zavarovanega in odvzetega premoženja, z namenom, da se prepreči zmanjšanje njegove vrednosti, ureja pravo države izvršiteljice. V ta namen ima država izvršiteljica možnost prodaje ali prenosa začasno zavarovanega premoženja in možnost vzpostavitve osrednjega nacionalnega urada, odgovornega za upravljanje premoženja, s čimer se preprečuje padec vrednosti začasno zavarovanega in odvzetega premoženja. Uredba nadalje ureja povrnitev začasno zavarovanega premoženja žrtvam in razpolaganje z odvzetim premoženjem

² UL L št. 2024/1260 z dne 2. 5. 2024; Direktiva 2024/1260/EU.

³ UL L št. 127 z dne 29. 4. 2014, str. 39.

⁴ UL L št. 303 z dne 28. 11. 2018, str. 1; Uredba 2018/1805/EU.

ali denarjem, pridobljenim s prodajo tega premoženja, s čimer so postavljeni temelji upravljanja premoženja po njegovem odvzemu.

Uredba 2018/1805/EU prav tako določa, da EK do 20. 12. 2025 in nato vsakih pet let Evropskemu parlamentu, Svetu in Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru predloži poročilo o uporabi te uredbe, vključno glede uporabe določb o upravljanju začasno zavarovanega in odvzetega premoženja ter razpolaganju z njim, o povrnitvi premoženja žrtvam in plačilu odškodnine žrtvam. Države članice morajo torej od pristojnih organov redno zbirati izčrpne statistične podatke, ki vključujejo tudi število sklepov o začasnem zavarovanju in sklepov o odvzemu, ki jih je država članica prejela od drugih držav članic in so bili priznani in izvršeni ter sta bila njihovo priznanje in izvršitev zavrjena.

1.3 Resolucija o nacionalnem programu preprečevanja in zatiranja kriminalitete za obdobje 2024–2028⁵ narekuje »Vzpostavitev učinkovitih mehanizmov začasnega zavarovanja in odvzema premoženjske koristi, pridobljene s kaznivim dejanjem ali zaradi njega in premoženja nezakonitega izvora ter njegove hrambe in upravljanja« z naslednjimi konkretnimi ukrepi in roki za izvedbo:

- priprava predloga zakonodajnih sprememb za vzpostavitev celovitega organizacijskega in funkcionalnega okvira za izvajanje nalog, s katerimi se omogočajo učinkovit odvzem premoženjske koristi, pridobljene s kaznivim dejanjem ali zaradi njega, in premoženja nezakonitega izvora (ARO) ter učinkovita hramba in upravljanje zavarovanega in odvzetega premoženja (AMO): pripravljene zakonske spremembe do leta 2025;
- ustanovitev osrednjih organov/osrednjega organa ARO in AMO in oblikovanje celovitega predloga delovnih procesov za opravljanje nalog obeh organov: oblikovan/-a osrednji/-a organ/-a do leta 2026;
- vzpostavitev centralizirane zbirke podatkov o začasno zavarovanem in odvzetem premoženju: vzpostavljena centralizirana evidenca do leta 2026.

1.4 Pregled veljavne ureditve

V slovenskem pravnem redu poleg upravno davčnega odvzema (obdavčitev nenapovedanih dohodkov po določbah Zakona o davčnem postopku⁶) poznamo kazenskopравни odvzem premoženjske koristi in civilnopravni odvzem premoženja nezakonitega izvora.

V okviru instituta kazenskoprnega odvzema premoženjske koristi, ki je bila pridobljena neposredno s kaznivim dejanjem ali zaradi njega (vsebinsko urejata Kazenski zakonik⁷ in Zakon o kazenskem postopku⁸) ločimo:

- klasični odvzem (odvzem premoženjske koristi, nadomestni odvzem premoženjske koristi v obliki odvzema premoženja, ki ustreza premoženjski koristi, plačilo denarnega zneska, ki ustreza pridobljeni premoženjski koristi);
- razširjen odvzem (odvzem premoženja, ki izvira iz kriminalne dejavnosti drugega, odvzem premoženja, ki so ga druge osebe dale v uporabo storilcu, domneva brezplačnosti in obrnjeno dokazno breme glede domneve brezplačnosti);

⁵ Uradni list RS, št. 38/24.

⁶ Uradni list RS, št. 13/11 – uradno prečiščeno besedilo, 32/12, 94/12, 101/13 – ZDavNepr, 111/13, 22/14 – odl. US, 25/14 – ZFU, 40/14 – ZIN-B, 90/14, 91/15, 63/16, 69/17, 13/18 – ZJF-H, 36/19, 66/19, 145/20 – odl. US, 203/20 – ZIUPOPDPVE, 39/22 – ZFU- A, 52/22 – odl. US, 87/22 – odl. US, 163/22, 109/23 – odl. US, 131/23 – ZORZFS, 100/24 in 40/25– ZINR; ZDavP-2.

⁷ Uradni list RS, št. 50/12 – uradno prečiščeno besedilo, 54/15, 6/16 – popr., 38/16, 27/17, 23/20, 91/20, 95/21, 186/21, 105/22 – ZZNŠPP, 16/23 in 107/24 – odl. US; KZ-1.

⁸ Uradni list RS, št. 176/21 – uradno prečiščeno besedilo, 96/22 – odl. US, 2/23 – odl. US, 89/23 – odl. US in 53/24; ZKP.

- procesni odvzem premoženjske koristi (odvzem pri kaznivih dejanjih pranja denarja in korupcijskih kaznivih dejanjih tudi, ko ni bila izrečena obsodilna sodba).

Institut civilnopravnega odvzema ureja Zakon o odvzemu premoženja nezakonitega izvora⁹ v pravnem postopku, pri čemer se navedeni institut praviloma uporablja sekundarno, to je v primerih neuspešnega odvzema premoženjske koristi v kazenskem postopku. Odvzem premoženja nezakonitega izvora se ne navezuje na premoženjsko korist pridobljeno s kaznivim dejanjem ali zaradi njega. V ZOPNI, kjer pravnih postopek poteka zoper premoženje (in ne zoper osebo kot v kazenskem postopku), ne govorimo več o odvzemu premoženjske koristi, temveč o odvzemu premoženja nezakonitega izvora (tisto, za katerega ni dokazano, da je bilo pridobljeno iz zakonitih dohodkov oziroma na zakonit način).

V kazenskopravni zakonodaji je kot kazenska sankcija določen tudi (stvarni) varnostni ukrep odvzema predmetov, s katerimi se odvzamejo predmeti, ki so bili uporabljeni ali namenjeni za kaznivo dejanje ali so nastali s kaznivim dejanjem, pri čemer se navedeni predmeti in predmeti, ki utegnejo biti dokaz v kazenskem postopku, zasežejo že v zgodnji fazi (pred) kazenskega postopka. V (pred) kazenskem postopku pa se deležniki postopka srečujejo tudi s hrambo in upravljanjem varščine, kot ukrepa za zagotovitev obdolženčeve navzočnosti za odpravo ponovitvene nevarnosti in uspešno izvedbo kazenskega postopka (položi se v gotovini, v vrednostnih papirjih, v dragocenostih ali drugih premičnih stvareh večje vrednosti, v hipoteki na nepremičnini ali v osebni zavezi, da bo plačan določen znesek, če obdolženec pobegne) ter s hrambo in upravljanjem sumljivih stvari (tuji predmeti, ki se najdejo pri obdolžencu pri hišni ali osebni preiskavi, za katere se ne ve, čigavi so, se pa domneva, da izvirajo iz kaznivega dejanja, vendar ne iz tistega, zaradi katerega je bila opravljena preiskava).

1.4.1 Pristojnosti za hrambo in upravljanje

ZKP in na njegovi podlagi sprejeta Uredba o postopku upravljanja z zaseženimi predmeti, premoženjem in varščinami¹⁰, določata naslednje pristojnosti za hrambo in upravljanje:

- predmete hrani sodišče, če Uredba ZKP za posamezne vrste ne določa drugače;
- neunijsko blago hrani Finančna uprava RS (v nadaljnjem besedilu: FURS);
- sodišče lahko odredi hrambo in upravljanje s predmeti pri izvršiteljih, ki so vpisani v Register pooblaščenih izvršiteljev;
- sodišče lahko odredi hrambo in upravljanje tudi pri zunanjem izvajalcu (gospodarska družba ali samostojni podjetnik posameznik), ki je izbran po pravilih, ki veljajo za postopek javnega naročanja;
- prepovedane droge hrani Ministrstvo za notranje zadeve (v nadaljnjem besedilu: MNZ) - Policija v skladu z Uredbo o načinu ravnanja z zaseženimi in odvzetimi prepovedanimi drogami¹¹;
- orožje, strelivo in eksplozivna sredstva hranijo MNZ, Policija ali Ministrstvo za obrambo (v nadaljnjem besedilu: MORS);
- do pet kosov vojaškega orožja ali opreme ter do 1000 kosov vojaškega streliva hrani MNZ, večje količine oziroma večje kose pa MORS;
- motorna in druga vozila, ki se vpisujejo v register neposestnih zastavnih pravic hranijo FURS, MNZ, Policija, Ministrstvo za javno upravo (v nadaljnjem besedilu: MJU) in MORS, glede na odredbo sodišča na predlog organa, ki je izvedel ali predlagal zaseg;

⁹ Uradni list RS, št. 91/11, 25/14, 53/18 – odl. US in 40/25; ZOPNI.

¹⁰ Uradni list RS, št. 22/02, 110/02 – ZDT-B, 8/07, 48/07 in 102/12; Uredba ZKP.

¹¹ Uradni list RS, št. 48/07 in 63/09.

- zasežena ali odvzeta denarna sredstva evro, ameriški dolar, švicarski frank in britanski funt se nakažejo na podračun Republike Slovenije za sodne depozite pri Upravi Republike Slovenije za javna plačila, katerega imetnik je pristojno sodišče (sredstva upravlja Ministrstvo za finance v skladu s predpisi, ki določajo upravljanje likvidnosti sistema enotnega zakladniškega računa (v nadaljnjem besedilu: EZR);
- zasežena in odvzeta denarna sredstva v drugih konvertibilnih valutah se nakažejo na posebni namenski transakcijski račun Republike Slovenije za sodne depozite pri Banki Slovenije (sredstva upravlja Ministrstvo za finance kot sredstva proračuna Republike Slovenije).

ZOPNI in na njegovi podlagi sprejeta Uredba o postopkih hrambe, upravljanja in prodaje premoženja nezakonitega izvora¹², določata naslednje pristojnosti za hrambo in upravljanje:

- lastniške vrednostne papirje oziroma poslovne deleže v gospodarskih družbah hrani, upravlja in prodaja Slovenski državni holding d.d. (v nadaljnjem besedilu: SDH d.d.);
- drugo finančno premoženje hrani, upravlja in prodaja Ministrstvo za finance;
- premičnine hrani, upravlja in prodaja FURS;
- kmetijska zemljišča, kmetije in gozdove hrani, upravlja in prodaja Sklad kmetijskih zemljišč in gozdov RS (v nadaljnjem besedilu: SKZG);
- druge nepremičnine hrani, upravlja in prodaja MJU;
- če ni določenega drugega organa za izvrševanje, prav tako FURS.

Ureditev hrambe in upravljanja zaseženega, začasno zavarovanega in odvzetega premoženja v kazenskem postopku se razlikuje od ureditve v postopku odvzema premoženja nezakonitega izvora, v obeh postopkih so različno in razpršeno urejene tudi pristojnosti za hrambo in upravljanje. Pristojnosti za hrambo in upravljanje sledijo pristojnostim posameznih (državnih) organov, določenimi z matičnimi predpisi. Ureditev upravljanja začasno zavarovanega oziroma odvzetega premoženja v kazenskem postopku in postopku odvzema premoženja nezakonitega izvora se je v letih njenega izvajanja izkazala (tudi z vidika stroškov za državni proračun) za neučinkovito.

Bistvene pomanjkljivosti aktualne ureditve:

- obremenitev ključnih deležnikov v kazenskem postopku in postopku odvzema premoženja nezakonitega izvora (policija, državna tožilstva in sodišča) z nalogami upravljanja premoženja (zgolj zaradi dejstva, da je premoženje začasno zavarovano ali odvzeto v kazenskem postopku), ki ne terjajo specifičnega kazenskopravnega znanja, ki ne odražajo njihovega poslanstva oziroma ustavnopravnega položaja in temeljnih nalog;
- pomanjkljiva komunikacija med pristojnimi organi, kar ima za posledico izostanek (pravočasne) odločitve o nadaljnjem ravnanju (vmesna prodaja, uničenje...) z zaseženimi predmeti ali z drugim začasno zavarovanim premoženjem, kadar so za to podani pogoji, zamude pri prenosu premoženja v last države, potem ko je bilo dokončno odvzeto ali pri njegovi vrnitvi upravičencem;
- umanjkanje celovitega pregleda nad začasno zavarovanim in odvzetim premoženjem, zlasti pa pregleda nad dejansko odvzetim premoženjem, ki predstavlja prihodek državnega proračuna;
- visoki stroški hrambe pri pogodbenih izvajalcih in pooblaščenih izvršiteljih;
- večje tveganje za nastanek odškodninske odgovornosti države iz naslova neustrezne hrambe in upravljanja začasno zavarovanega premoženja.

¹² Uradni list RS, št. 43/12; Uredba ZOPNI.

Tabela 1: Stroški hrambe pri pogodbenih izvajalcih in pooblaščenih izvršiteljih¹³

	2020	2021	2022	2023	2024
policija	66.350,07	124.647,51	89.125,77	172.959,57	302.387,19
državna tožilstva	4.581,96 (2.692,80)	7.345,67 (2.337,36)	8.015,73 (2.660,33)	119.633,33 (115.274,97)	103.002,26 (92.118,56)
sodišča	1.264.476,00 (836.341,00)	1.410.114,00 (865.465,00)	1.392.560,00 (847.443,00)	1.341.537,00 (778.182,00)	1.702.636,00 (969.460,00)
SKUPAJ	1.335.408,03 EUR	1.542.107,18 EUR	1.489.701,50 EUR	1.634.129,90 EUR	2.108.025,45 EUR

Tabela 2: Pravnomočno zaključeni pravdni postopki iz naslova odškodninske odgovornosti države zaradi zasega

	št. zadev	zahtevana - dosojena odškodnina
2020	2	skupna zahtevana vrednost 29.597,41 EUR - skupna dosojena odškodnina v obeh zadevah v vrednosti 9.415, 81 EUR
2021	/	
2022	2	skupna zahtevana vrednost 51.782,56 EUR - dosojena odškodnina v eni zadevi v vrednosti 22.000,00 EUR
2023	/	
2024	1	zahtevana vrednost 25.000,00 EUR - odškodnina ni bila dosojena

Državno odvetništvo RS je imelo na dan 16. 4. 2025 iz naslova odškodninske odgovornosti države zaradi zasega **v delu pet zadev v skupni zahtevani vrednosti 363.628,94 EUR.**

1.4.2 Evidence začasno zavarovanega in odvzetega premoženja

Centralizacija podatkov je na zakonski ravni izpeljana le s centralno evidenco, za vodenje katere je pristojen FURS in ki združuje evidence pristojnih organov za hrambo in upravljanje po ZOPNI in na njegovi podlagi izdana Uredba o evidencah na področju odvzema premoženja nezakonitega izvora¹⁴). Centralizacija podatkov je na zakonski ravni deloma določena tudi v 206. členu Zakona o državnem tožilstvu¹⁵, ki določa, da Strokovno informacijski center pri Vrhovnem državnem tožilstvu RS (v nadaljnjem besedilu: VDT RS) vodi centralno evidenco vseh zadev, v katerih je predlagano oziroma odrejeno začasno zavarovanje, zaseg ali odvzem predmetov in premoženjske koristi, pridobljene s kaznivim dejanjem ali zaradi njega, ter premoženja nezakonitega izvora (vsebinsko evidence natančneje določa 55. člen Državnotožilskega reda¹⁶).

Upošteva vse aktualne postopke, v katerih je odrejen in še veljaven ukrep začasnega zavarovanja zahtevka za odvzem premoženjske koristi, začasnega zavarovanja odvzema premoženja nezakonitega izvora in začasnega odvzema premoženja nezakonitega izvora (torej

¹³ V oklepaju ločeno navedeni stroški hrambe pri pooblaščenih izvršiteljih (podatek je bil na voljo pri državnih tožilstvih in sodiščih).

¹⁴ Uradni list RS, št. 24/12 in 43/12; Uredba Evidenca.

¹⁵ Uradni list RS, št. 58/11, 21/12 – ZDU-1F, 47/12, 15/13 – ZODPo, 47/13 – ZDU-1G, 48/13 – ZSKZDČEU-1, 19/15, 23/17 – ZSSve, 36/19, 139/20, 54/21 in 105/22 – ZZNŠPP; ZDT-1.

¹⁶ Uradni list RS, št. 7/12, 29/12, 45/16, 64/19, 191/20, 125/21, 204/21 in 54/23; DTR.

postopki začasnega zavarovanja po ZKP in ZOPNI skupaj), izhaja, da je bilo na dan 31. 12. 2024 odrejenih skupno 381 začasnih zavarovanj. Skupna ocenjena vrednost premoženja, ki je predmet začasnih zavarovanj v navedenih zadevah, je znašala 232.972.949,00 EUR, skupna višina premoženjske koristi, v zvezi s katero so bila odrejena začasna zavarovanja, pa 197.441.191,00 EUR .

FURS s strani s strani državnih organov, ki so v skladu z 37. členom ZOPNI pristojni za upravljanje posamezne vrste premoženja, to je s strani SDH d.d., SKZG, MJU in Ministrstva za finance, ni prejelo oziroma ne prejema podatke o začasno zavarovanem ali odvzetem premoženju, kar pomeni, da centralna evidenca začasno zavarovanega in odvzetega premoženja, kot jo predvideva ZOPNI, dejansko ne obstaja.

Vzpostavitev pravnega in institucionalnega okvirja za zagotovitev učinkovitega in sistematičnega upravljanja s premoženjem, ki je v hrambi in upravljanju države zaradi ukrepov začasnega zavarovanja zahtevka za odvzem premoženjske koristi ter končnega odvzema premoženjske koristi, je za Slovenijo kot eno izmed poglavitnih priporočil podal tudi Odbor strokovnjakov Sveta Evrope za ocenjevanje ukrepov za preprečevanje pranja denarja in financiranje terorizma (**MONEYVAL**), ki je v letu 2017 z izdajo Skupnega ocenjevalnega poročila zaključil peti krog ocenjevanja. Iz navedenega poročila izhaja, da čeprav odvzem protipravne premoženjske koristi v Sloveniji predstavlja prioriteto, je dejanska izvedba odvzemov protipravne premoženjske koristi otežena, med drugim **zaradi odsotnosti organa, ki bi upravljal z zaseženim in začasno zavarovanim premoženjem**, nizkega števila sodnih odločitev o odvzemu, neuporabe mehanizmov delitve zaseženega premoženja z drugimi državami in **pomanjkljivih statističnih podatkov**.

Na podlagi obstoječih evidenc o zaseženih predmetih v kazenskem postopku je edino iz evidenc policije (ki v praksi sicer opravlja zasege) mogoče pridobiti statistične podatke glede količine in posameznih vrst zaseženih predmetov.

Tabela 3: Vrsta in količina zaseženih predmetov¹⁷

	denar	kolesa	vozila	mamila	orožje	UP	VP	listine	ostali predmeti
2020	17.022	9	384	14.327.058,17 g 17.370,73 kosov 5.915,85 ml 40.510 tablet	8.275 kosov 18 m	1	22	977	225 g 141 kg 47.761 kosov 2l 0,50 m

¹⁷ Legenda: V kategorijo »denar« sodijo bankovci, kovanci, bančne kartice, kreditne kartice in komercialni zapisi; v kategorijo »listine« sodijo npr. potni listi, registrske tablice, različna potrdila, dovolilnice in druge listine; UP – umetniški predmeti; VP – papirji; ostali predmeti: kot npr. aparati, računalniki, njihova oprema in produkti, nakit, ure, komunikacijska sredstva, orodje, laboratorijska oprema....

Kjer merska enota ni posebej navedena je merska enota kos. Na podlagi pojasnila Policije je mogoča tudi podrobnejša specifikacija kategorije »ostali predmeti«, a vsebuje osebne podatke, saj sistem ne vsebuje šifranta za tip predmeta temveč opis posameznega predmeta do dolžine 600 znakov.

									149 tablet
2021	6.927	15	363	2.020.377,16 g 26.414,93 kosov 2.504.230,78 ml 379.127,50 tablet	2403 kosov	/	17	1.544	117 g 1.630 kg 59.692 kosov
2022	4.076	5	429	2.808.007,31 g 14.382,92 kosov 92.906,11 ml 10.814 tablet	13.756 kosov	/	156	321	2.803 kg 55.460 kosov 2 l 69 m 39 tablet
2023	9.404	14	691	581.773,15 g 5.155,18 kosov 6.841,45 ml 8.566,50 tablet	67.868 kosov	/	117	229	1.164,77 kg 35.953, 40 g 152.654 kosov 38 l 107,55 m 2 tableti
2024	6.529	5	670	3.630.845,45 g 12.751,08 kosov 12.598,70 ml 92.313,21 tablet	16.160 kosov	/	317	138	603 g 1.923 kg 119.788 kosov 774,50 l 40,60 m 530 ml 290 tablet

Zaradi nepovezljivosti informacijskih sistemov s sodišči, VDT RS v evidenci iz 206. člena ZDT-1 ne razpolaga z ažurnimi podatki o pravnomočnih odvzemih premoženja nezakonitega izvora in protipravno pridobljene premoženjske koristi. Zaradi neobstoja pravnih podlag, ki bi nalagale centralizirano zbiranje natančnejših podatkov o predmetih in premoženju, ki so predmet zasega oziroma začasnih zavarovanj in odvzemov, ter nekompatibilnosti zbranih podatkov vseh deležnikov, ni mogoče (celovito) oceniti, koliko predmetov oziroma premoženja je predmet zasega in začasnega zavarovanja, koliko se ga vrne, proda, uniči, podari in kolikšna je njegova vrednost. Nekateri podatki so dostopni zgolj s fizičnim vpogledom v spise ali pa so podatki, pridobljeni iz evidenc pomanjkljivi in nepopolni, med evidencami, ki jih vodijo posamezni organi, pa niso vzpostavljene povezave. Možnosti za analizo podatkov posameznih organov, pristojnih za hrambo in upravljanje začasno zavarovanega, začasno odvzetega in odvzetega premoženja so omejene, saj vsak organ vodi svojo evidenco z lastnim zajemom podatkov, prilagojenim njegovemu načinu dela.

1.5 Dosedanje aktivnosti

1.5.1 Celostna normativna ureditev upravljanja zaplenjenega premoženja je bila predmet razprave že od 2009 dalje, vendar ni pripeljala do zelenega rezultata. V letih 2009 in 2010 je delovala medresorska delovna skupina (v nadaljnjem besedilu: MDS) za ustanovitev urada za odvzem premoženjske koristi, vendar so bila njena priporočila zavrnjena.¹⁸

1.5.2 Vlada Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: Vlada) je 5. 3. 2015 ustanovila MDS za pripravo ukrepov za bolj učinkovito hrambo in upravljanje z zaseženim premoženjem po ZKP in ZOPNI. MDS je proučila veljavno ureditev področja po ZKP, KZ-1 in ZOPNI. Pripravljen je bil primerjalno-pravni pregled ureditev in praktičnih rešitev v zvezi z uradi za iskanje premoženja ter uradi za hrambo in upravljanje premoženja v državah članicah EU. Na podlagi navedenih analiz je MDS predlagala možnosti bodoče ureditve hrambe in upravljanja. Glede na razpršenost pristojnosti za hrambo in upravljanje ter različno ureditev tega področja v ZKP in ZOPNI, je MDS kot možnosti za izboljšave in predvsem za boljšo učinkovitost ureditve predlagala izenačitev ureditve hrambe in upravljanja v ZKP in ZOPNI, centralizacijo hrambe in upravljanja pri enem organu (urad za upravljanje premoženja) ter glede na spremembe sistema hrambe in upravljanja ustrezno prilagoditev ureditve urada za odvzem premoženjske koristi, in sicer (glede na takrat veljavne akte EU) vsaj v obsegu kontaktne točke za sodelovanje s pristojnimi organi drugih držav članic in za nudenje strokovne podpore. V okviru navedene MDS ni bilo doseženo soglasje glede umestitve novega organa za upravljanje (v okvir VDT RS, Policije ali FURS), s kontaktno točko urada za odvzem premoženjske koristi pri VDT RS, zato se je njeno delo zaključilo s končnim poročilom Vladi (dokument št. 007-356/2014, 26. 7. 2016).

1.5.3 Vlada se je 28. 7. 2016 seznanila s končnim poročilom MDS in Ministrstvu za pravosodje naložila, da na podlagi končnega poročila v nadaljnjem usklajevanju določi najustreznejšo obliko in umestitev centralnega organa za hrambo in upravljanje ter oblikuje in ji najkasneje do 1. 7. 2017 predlaga ustrezne spremembe predpisov. Ministrstvo za pravosodje je pripravilo osnutek predloga Uredbe o postopkih hrambe, upravljanja in prodaje zaseženih predmetov, premoženja in varščin v predkazenskem in kazenskem postopku ter premoženja nezakonitega izvora, ki je obsegal rešitve v smeri poenotenja ureditve hrambe in upravljanja po ZKP in ZOPNI s predlogom, da se pri VDT RS ustanovi nov oddelek kot centralni organ za hrambo in upravljanje z omejenimi pristojnostmi in z ohranitvijo dejanske hrambe ter upravljanja pri dosedanjih izvajalcih. Predlog uredbe z dne 2. 3. 2018 zaradi odstopa takratne Vlade ni bil obravnavan (tudi sicer so bili na ravni

¹⁸ Povzeto po: Katja Rejec Longar, Modeli odvzema premoženja nezakonitega izvora – pravni, organizacijski in izvedbeni vidiki: doktorska disertacija (2018), str. 149.

Ministrstva za pravosodje izpostavljeni strokovni pomisleki o neskladnosti osnutka predloga uredbe z določbami ZKP in ZOPNI).

1.5.4 Vlada se je 24. 2. 2022 seznanila s poročilom Ministrstva za pravosodje o problematiki odkrivanja, začasnega zavarovanja in odvzema nezakonito pridobljenega premoženja ter hrambe in upravljanja začasno zavarovanega in odvzetega nezakonito pridobljenega premoženja po KZ-1, ZKP in ZOPNI ter Ministrstvu za pravosodje naložila, da v sodelovanju z drugimi pristojnimi organi in organizacijami pripravi konkretne podlage za ustanovitev funkcionalno samostojnega organa ali dveh funkcionalno samostojnih organov s pristojnostmi na področju odkrivanja, začasnega zavarovanja in odvzema nezakonito pridobljenega premoženja ter na področju hrambe in upravljanja začasno zavarovanega in odvzetega nezakonito pridobljenega premoženja po KZ-1, ZKP in ZOPNI.

1.5.5 Ministrstvo za pravosodje je konec leta 2023 imenovalo **MDS za pripravo predloga prenove ureditve sistema začasnega zavarovanja, odvzema ter hrambe in upravljanja z zaseženim premoženjem po ZKP in ZOPNI**. MDS je **17.1. 2025 pripravila poročilo**, ki obsega:

- pregled obstoječega stanja na področju iskanja in identifikacije premoženja, hrambe in upravljanja zaseženih predmetov, začasno zavarovanega in odvzetega premoženja ter upravljanja z evidencami, vključno s prikazom (mednarodnih) izhodišč za izboljšanje ureditve;
- predlog umestitve urada za odvzem premoženjske koristi (ARO) znotraj novega oddelka na VDT RS in urada za upravljanje premoženja (AMO) z ustanovitvijo funkcionalno samostojnega organa oziroma v okviru novega (državnega organa, z orisom kadrovskih in materialnih potreb, tehničnih rešitev, preliminarno oceno finančnih posledic in koristi, ki jih bo država imela z vzpostavitvijo sistema;
- pregled pravne ureditve in
- vsebinska izhodišča »*de lege ferenda*« ureditve.

1.5.6 Vlada se je na 143. redni seji z dne 27. 2. 2025 seznanila s **Poročilom MDS in Ministrstvu za pravosodje naložila**, da v sodelovanju z drugimi pristojnimi organi, **na podlagi izhodišč iz Poročila pripravi normativne rešitve za vzpostavitev celovitega organizacijskega in funkcionalnega okvira za izvajanje nalog na področju** odvzema premoženjske koristi, pridobljene s kaznivim dejanjem ali zaradi njega, in premoženja nezakonitega izvora ter **hrambe in upravljanja zavarovanega in odvzetega premoženja**. Ministrstvu za pravosodje je tudi **naložila, da glede vzpostavitve centralnega organa za hrambo in upravljanje začasno zavarovanega in odvzetega premoženja, opravi dodatna usklajevanja in analizo možnih nosilcev omenjenih nalog (z izjemo policije, državnih tožilstev in sodišč)**, pri čemer naj upošteva izhodišča iz Poročila MDS z dne 17. 1. 2025 in zasleduje stroškovno učinkovite rešitve.

1.5.7 **Ministrstvo za pravosodje je 30. 4. 2025 pripravilo dodatno Analizo možnih nosilcev za izvajanje nalog centralnega organa za hrambo in upravljanje zavarovanega in odvzetega premoženja**, ki obsega:

- pregled veljavne ureditve hrambe in upravljanja zaseženega, začasno zavarovanega in odvzetega premoženja, vključno z zahtevami iz Direktive 2024/1260/EU;
- stališča zaprosenih (državnih) organov glede možnosti vzpostavitve centralnega organa v okviru njihovega organa,
- predlog rešitve z ustanovitvijo (državnega) organa kot posrednega proračunskega uporabnika (agencija ali javni zavod) ali neposrednega proračunskega uporabnika z alternativno možnostjo določitve centralnega organa izmed dosedanjih pristojnih organov

(z izjemo policije, državnih tožilcev in sodišč) oziroma možnostjo določitve organa, ki bi zagotavljal podporo (decentraliziranim) deležnikom pristojnim za hrambo in upravljanje in

- prikaz stroškov za posamezno varianto.

1.5.8 Vlada se je na 154. redni seji z dne 22. 5. 2025 seznanila z zgoraj navedeno analizo ter sprejela dogovor, da naloge centralnega organa opravlja FURS.

Poročilo MDS z dne 17. 1. 2025 in opravljena dodatna Analiza možnih nosilcev za izvajanje nalog centralnega organa za hrambo in upravljanje zavarovanega in odvzetega premoženja predstavljata začrtan okvir celostne normativne ureditve upravljanja zaplenjenega premoženja, kar sledi Programu za delo koalicije 2022-2026 (Konec razpolaganja z nezakonitim premoženjem - učinkovito upravljanje zaplenjenih sredstev).

Po drugi strani pa poročilo MDS poleg Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o odvzemu premoženja nezakonitega izvora,^{19 20} predstavlja tudi vsebinska izhodišča za nadaljnje izboljšave ureditve iskanja in sledenja (nezakonitega) premoženja, z namenom učinkovitejšega odvzema protipravne premoženjske koristi in premoženja nezakonitega izvora.

1.6 Iz mednarodnih smernic, priporočil in zavez, ki jih je Slovenija sprejela s podpisom konvencij, so v nadaljevanju povzeti posamezni elementi, ki naj bi bili v sistemu prisotni, da lahko govorimo o učinkovitem sistemu upravljanja zaseženega, začasno zavarovanega in odvzetega premoženja:

- primeren zakonodajni okvir, ki vsem v postopek upravljanja vpetim organom omogoča in nalaga upravljanje s premoženjem;
- možnost predhodnega načrtovanja začasnih ukrepov;
- možnost izbire najprimernejšega začasnega ukrepa, to je med zasegom v smislu prevzema premoženja v posest (s fizičnim nadzorom) in začasnim zavarovanjem, s katerim se premoženja ne prevzame v posest;
- po zasegu ali začasnem zavarovanju mora biti omogočena predhodna (vmesna) prodaja s soglasjem osebe, katere premoženje se prodaja, pod določenimi pogoji pa tudi brez soglasja take osebe, ki pa mora imeti pravico do sodnega varstva. Predhodna prodaja pred končno sodno odločitvijo o odvzemu mora biti omogočena v primerih, ko je predmet začasnega ukrepa hitro pokvarljivo blago (npr. sveže sadje, zelenjava itd.), premoženje, katerega vrednost hitro pada (npr. vozila in elektronske naprave), premoženje, ki zahteva posebno, specializirano upravljanje, ki je povezano z večjimi stroški (npr. čreda živali, plovila itd.), blago, ki je hitro nadomestljivo (npr. običajen gradbeni material) ter hramba s prodajo prejetih finančnih sredstev do končne sodne odločitve o odvzemu;
- možnost uničenja zaseženih nevarnih predmetov in predmetov, ki jih ni mogoče prodati ali podariti, urejeno pa mora biti tudi postopanje z zapuščenimi predmeti oziroma predmeti, ki jih lastniki ne prevzamejo;
- omogočanje uporabe zaseženih predmetov oziroma premoženja pred končno odločitvijo o odvzemu ni priporočljivo. Če je uporaba dovoljena, pa mora biti omejena le na točno določene uporabnike in na točno določene predmete oziroma vrste premoženja ter strogo regulirana;

¹⁹ Uradni list RS, št. 40/25.

²⁰ ZOPNI v prvem odstavku 9. člena glede postopka finančne preiskave, začasnega zavarovanja in začasnega odvzema premoženja nezakonitega izvora napotuje na smiselno uporabo določb zakona, ki ureja kazenski postopek, če z ZOPNI ni določeno drugače. Poleg tega ZOPNI v V. in VI. poglavju ureja vsebine, ki se nanašajo na izvrševanje odločb o začasnem zavarovanju, začasnem odvzemu in odvzemu premoženja nezakonitega izvora oziroma vsebine na področje upravljanja premoženja (ter s tem povezano vodenje evidenc).

- v primerih, ko do končnega odvzema ne pride, je treba zagotoviti čim hitrejšo vrnitev predmetov oziroma premoženja, ki je bilo predmet zasega ali začasnega zavarovanja. Slabo upravljanje z zaseženim in začasno zavarovanim premoženjem povečuje tveganje za odškodninsko odgovornost države za uničeno in razvrednoteno zaseženo oziroma začasno zavarovano premoženje;
- ko se neko premoženje odvzame s sodno odločbo, mora organ, ki je za to pooblaščen, dejanski odvzem izvršiti in poskrbeti za likvidacijo premoženja – prodajo, uničenje, podaritev, vrnitev zakonitemu lastniku. Omogočen mora biti enostaven in hiter prenos lastništva;
- protipravno pridobljeno premoženjsko korist je treba iskati tudi v tujini in se posluževati mednarodne pravne pomoči in drugih instrumentov, ki so na voljo za iskanje, zavarovanje in odvzem premoženjske koristi, pridobljene s kaznivimi dejanji, v tujini;
- določen mora biti organ ali organi, ki so pristojni za upravljanje s premoženjem. Če je v upravljanje vpetih več različnih organov z različnimi pooblastili v različnih fazah postopka, bi moral obstajati še nek centraliziran organ, pristojen za usklajevanje delovanja vseh preostalih organov. Tak organ ostalim deležnikom svetuje, pomaga pri upravljanju in izvaja nadzor nad upravljanjem ter vodi centralno zbirko podatkov;
- na voljo mora biti ustrezna centralizirana zbirka podatkov, evidenca, ki na centraliziran način omogoča ugotavljanje statusa zaseženega, začasno zavarovanega in odvzetega premoženja. Omogočeno mora biti beleženje vseh aktivnosti organov v zvezi s premoženjem, popis premoženja, vrednosti, nahajališča ter stroškov in prihodkov v zvezi s premoženjem itd. Zbirka mora biti natančna in zanesljiva, zato mora centralni organ s podatki upravljati in jih nadzirati;
- za delovanje centraliziranega organa so potrebna določena sredstva. Delovanje centraliziranega organa se lahko financira tudi s prihodki iz upravljanja z zaseženim, začasno zavarovanim in odvzetim premoženjem, ne sme pa se pričakovati samozadostnosti;
- potreben je kader oziroma zaposleni z ustreznim znanjem in izkušnjami, da lahko svetujejo drugim organom, učinkovito upravljajo premoženje (ocenijo vrednost premoženja, predlagajo začasen ukrep, način hrambe, morebitno predhodno prodajo itd.), vodijo centralizirano zbirko podatkov in podobno. Kadar ustrezno znanje in izkušnje niso na voljo, mora biti omogočeno angažiranje zunanjih izvajalcev;
- na voljo morajo biti pooblastila, ki centraliziranemu organu in drugim deležnikom omogočajo učinkovito upravljanje;
- v zakonodaji mora biti določen tudi namen porabe sredstev, pridobljenih s prodajo odvzetega premoženja. Če namen ni določen, je treba zagotoviti pravično in transparentno razdelitev sredstev. Določiti je treba natančna pravila za določanje prejemnikov koristi ter zagotoviti transparentno in odgovorno upravljanje sredstev, potreben je torej nadzor nad upravljanjem dodeljenega premoženja. Sredstva se v prvi vrsti porabijo za povračilo žrtvam kaznivih dejanj, v nadaljevanju pa se lahko namenijo posebnim skladom ali nevladnim organizacijam, ki nudijo pomoč žrtvam kaznivih dejanj, financiranju iskanja in upravljanja zaseženega, začasno zavarovanega in odvzetega premoženja, financiranju organov preprečevanja, odkrivanja in preiskovanja kaznivih dejanj ali za druge družbeno koristne namene;
- delovanje centraliziranega organa mora biti transparentno in podvrženo neodvisnemu nadzoru.²¹

---

²¹ Povzeto po: Nataša Pivk Urbančič, Upravljanje v kazenskem postopku zaseženega, začasno zavarovanega in odvzetega premoženja: doktorska disertacija (2024), str. 62 - 66.

Na razpolago mora biti ustrezna centralizirana zbirka podatkov, evidenca, ki na centraliziran način omogoča ugotavljanje statusa zaseženega, začasno zavarovanega in odvzetega premoženja ter sledenje temu premoženju od zasega oziroma začasnega zavarovanja pa do vrnitve ali končnega odvzema in do nadaljnje uporabe po odvzemu. Omogočeno mora biti beleženje vseh aktivnosti deležnikov v zvezi s premoženjem, popis premoženja, vrednosti, nahajališča ter stroškov in prihodkov v zvezi s premoženjem, itd. Zbirka mora biti natančna in zanesljiva, zato mora centralni organ s podatki upravljati in jih nadzirati. Taka zbirka podatkov je še toliko pomembnejša, če v postopkih zasega, začasnega zavarovanja in odvzema premoženjske koristi sodeluje več različnih deležnikov. Evidenca, ki bi pokazala, koliko odločb o odvzemu premoženjske koristi in premoženja je bilo izvršenih in koliko denarja se je s tem nateklo v državni proračun, bi pokazala, kako (stroškovno) učinkovit je postopek odvzema (nezakonitega) premoženja in tudi, ali imamo v Sloveniji pravilne kriterije in metode za vrednotenje premoženja. Ustrezne informacije, ki omogočajo upravljanje s premoženjem, so potrebne tako v fazi, ko je premoženje predmet zasega ali začasnega zavarovanja, kot tudi v fazi, ko je s sodno odločbo že odvzeto. Centralna baza podatkov mora olajšati delo končnim uporabnikom (policistom, državnim tožilcem, sodnikom, upravljavcem premoženja) vsakodnevno ter omogočati načrtovanje dolgoročnih ukrepov (kot je npr. zagotavljanje dodatnih skladiščnih prostorov) na podlagi trendov, ki jih je mogoče zaslediti skozi obdelavo podatkov, ter tako predstavljati podporo (pred)kazenskim postopkom in postopkom odvzema premoženja nezakonitega izvora.

Centralna baza podatkov pripomore k sledljivosti premoženja, transparentnosti delovanja in omogoča sprejemanje odločitev pristojnih deležnikov. Omogoča vzpostavitev širše slike o tem, kaj se s premoženjem dogaja, koliko se ga zaseže oziroma začasno zavaruje ter koliko se ga na koncu dejansko odvzame, kar kaže na dejansko učinkovitost sistema ter posledično predstavlja osnovo, na kateri se gradi centralizacija. Ključna pri vsem tem pa je kakovost podatkov, pri čemer pomembno vlogo igra človeški dejavnik, natančnost in doslednost izvajalcev ter pravočasni vnosi, saj je učinkovitost upravljanja odvisna od kakovosti podatkov, s katerimi upravljalec razpolaga. Le tako namreč upravljavec pozna premoženje, s katerim upravlja, kar mu omogoča sprejemanje pravih odločitev. Nezadostna evidenca zavarovanega in odvzetega premoženja je tudi posledica odsotnosti centralnega nacionalnega organa, ki bi te naloge prevzel.²²

Kot edina, tudi v zaključnih ugotovitvah preteklih MDS, je bila večkrat izpostavljena možnost vzpostavitve nove evidence, pri čemer bi bilo treba zagotoviti, da se v največji možni meri zagotovi »komunikacija« z obstoječimi evidencami in da bi do evidence imeli dostop vsi deležniki v postopku zasega, začasnega zavarovanja, hrambe in upravljanja ter odvzema nezakonitega premoženja in premoženjske koristi.

»Project Payback«²³, ki je potekal na ravni EU, je identificiral ključne spremenljivke, ki bi jih bilo treba vnašati v bazo podatkov s področja upravljanja z zaseženim premoženjem:

- podatki v zvezi z odredbo o zasegu (npr. o predlagatelju ukrepa, odredbi, morebitnih mednarodnih elementih, vrsti ukrepa ipd.);
- podatki v zvezi s predkazenskim spisom (npr. o kaznivem dejanju, osumljeni osebi ipd.);
- podatki v zvezi s predhodnimi ukrepi (kot je npr. predhodna prodaja);
- podatki, ki se nanašajo na samo premoženje (opis, pravni status, vrsta premoženja, lastnik, ocena vrednosti, lokacija, fotografije ipd.);
- podatki o sodnem spisu (podatki o sodišču, sodniku, končna sodna odločba);

²² Povzeto po: Nataša Pivk Urbančič, Upravljanje v kazenskem postopku zaseženega, začasno zavarovanega in odvzetega premoženja: doktorska disertacija (2024), str. 65, 193, 213-214.

²³ PAYBACK Towards a EU Data Management System for Seized Assets, 2018.

- podatki po končnem odvzemu premoženja (pristojen organ, prodajna vrednost, če je prodaja uspela, podatki o prejemniku premoženja).

Navedena raziskava je identificirala tri področja, ki so na ravni EU priznana kot ključna za učinkovito upravljanje z zaseženim premoženjem:

1. lokacija premoženja (v prostorih in na zemljevidu);
2. vrednost zaseženega premoženja ter posodabljanje podatkov o stanju in vrednosti zaseženega premoženja (avtomatsko generirana poročila o stanju in opozorila);
3. poznavanje zaseženega premoženja z zbiranjem fotografij, posnetkov ter drugih pomembnih dokumentov skozi neko časovno obdobje, statistična analiza, poročila in obvestila (npr. o posameznih trendih).

Centralna baza podatkov oziroma centralna evidenca predstavlja prvi korak k centralizaciji in učinkovitemu upravljanju zaseženega, začasno zavarovanega in odvzetega premoženja. S tako bazo podatkov mora nekdo upravljati, zato je s tem neločljivo povezana tudi ustanovitev centralnega organa za učinkovito upravljanje zaseženega, začasno zavarovanega in odvzetega premoženja, saj če je v upravljanje vpetih več različnih organov z različnimi pooblastili v različnih fazah postopka, ni pregleda nad tem, kaj se oziroma se je s konkretnim premoženjem med postopkom dogajalo.

2. CILJI, NAČELA IN POGLAVITNE REŠITVE PREDLOGA ZAKONA

2.1 Cilji

Cilj predloga zakona je na sistemski ravni zagotoviti upravljanje zaplenjenega premoženja kar bo na ravni države

- prispevalo k povečanju dejanske učinkovitosti odvzema premoženjske koristi in premoženja nezakonitega izvora,
- razbremenilo z delom deležnike v kazenskem postopku in v postopku odvzema premoženja nezakonitega izvora z delom v segmentu upravljanja začasno odvzetega premoženja in s tem povezanimi stroški, ki bremenijo državni proračun,
- vodilo k zmanjšanju obsega odškodninske odgovornosti države iz naslova neustrezne hrambe in upravljanja začasno zavarovanega premoženja ter
- prispevalo k povečanju prihodka države iz naslova zaplenjenega premoženja in obsega redistribucije zaplenjenega premoženja.

2.2 Načela

Predlog zakona sledi načelu zakonitosti, načelu pravne varnosti in predvidljivosti, načelu strokovnosti, načelu enakega varstva pravic, načelu sorazmernosti, načelu hitrosti ter ekonomičnosti postopka in načelu transparentnosti ter odgovornosti upravljanja začasno zavarovanega in odvzetega premoženja.

2.3 Poglavitne rešitve

S predlogom zakona se na sistemski ravni ureja upravljanje začasno zavarovanega premoženja in razpolaganje z odvzetim premoženjem v kazenskem postopku in postopku odvzema premoženja nezakonitega izvora. Za namen učinkovitega upravljanja oziroma razpolaganja z navedenim premoženjem se vzpostavljata tudi centralni organ za izvajanje navedenih nalog ter centralna evidenca začasno zavarovanega ter odvzetega premoženja.

a) Predstavitev predlaganih rešitev:

Predlog zakona je razdeljen na naslednje vsebinske sklope:

I. Splošne določbe;

Določajo se vsebina zakona z navezavo na delni prenos Direktive 2024/1260/EU, pomen izrazov in smiselna uporaba drugih predpisov glede na posamezne vrste premoženja za vprašanja, ki jih predlog tega zakona ne ureja.

Za potrebe tega zakona začasno zavarovano premoženje obsega predmete ali premoženje, ki v kazenskem postopku ali v zvezi z njim služi za začasno zavarovanje zahtevka za odvzem premoženjske koristi oziroma premoženja v vrednosti premoženjske koristi (premoženjska korist), predmete ali premoženje, ki so bili v kazenskem postopku dani kot varščina, zasežene predmete (predmeti, ki so bili zaseženi v kazenskem postopku ali v zvezi z njim in sumljive stvari po določbah zakona, ki ureja kazenski postopek), začasno zavarovano in začasno odvzeto premoženje po določbah ZOPNI. Odvzeto premoženje obsega pravnomočno odvzeto premoženjsko korist in varščino po določbah ZKP, pravnomočno odvzete predmete v kazenskem postopku ali v zvezi z njim, izkupiček od prodane sumljive stvari in pravnomočno odvzeto premoženje nezakonitega izvora po določbah ZOPNI.

Upravljanje po predlogu zakona pomeni ohranjanje vrednosti začasno zavarovanega premoženja sorazmerno s stroški upravljanja, ki obsega hrambo, vmesno prodajo, izročitev v začasno uporabo, podaritev v javno korist, uničenje ali druge oblike upravljanja začasno zavarovanega premoženja, razpolaganje pa pomeni ravnanje z odvzetim premoženjem ali uničenje odvzetega premoženja.

II. Centralni organ za upravljanje in razpolaganje s premoženjem;

Določa se centralni organ (FURS) za upravljanje začasno zavarovanega premoženja in za razpolaganje z odvzetim premoženjem, katerega ključne naloge so:

- upravljanje začasno zavarovanega premoženja in razpolaganje z odvzetim premoženjem v kazenskem postopku ter v postopku odvzema premoženja nezakonitega izvora, z izjemo denarnih sredstev in drugega finančnega premoženja (glede na sistem EZR ostaja v pristojnosti Ministrstva za finance), lastniških vrednostnih papirjev in poslovnih deležev v gospodarskih družbah (glede na načelo koncentriranega upravljanja kapitalskih naložb države ostaja v pristojnosti SDH d.d.), prepovedanih drog in orožja (glede na že vzpostavljeno infrastrukturo ostaja v pristojnosti Ministrstva za notranje zadeve oziroma Ministrstva za obrambo) in manjšega obsega zaseženih predmetov, ki jih bodo kot doslej upravljali policija, državna tožilstva in sodišča;
- izvrševanje sodnih odločb (kot npr. o upravljanju in vrnitvi začasno zavarovanega premoženja, o odvzemu premoženja, o prodaji in uničenju odvzetega premoženja);
- sodelovanje s tujimi uradi za upravljanje premoženja v čezmejnih zadevah in mednarodno sodelovanje;
- priprava nacionalne strategije na področju začasnega zavarovanja in odvzema premoženja ter upravljanja z navedenim premoženjem;
- upravljanje centralne evidence začasno zavarovanega in odvzetega premoženja;
- statistično poročanje EK;
- zagotavljanje strokovne pomoči in podpore policiji, državnim tožilstvom, sodiščem ter drugim pristojnim subjektom s področja dela centralnega organa;
- izvedba specializiranih usposabljanj ter izmenjava dobrih praks s pristojnimi organi v drugih državah članicah EU.

III. Upravljanje začasno zavarovanega premoženja;

Pristojnost centralnega organa se glede zaseženih in v nadaljevanju odvzetih predmetov nanaša na sumljive stvari iz ZKP, predmete, katerih hramba bistveno presega prostorske kapacitete državnih organov, ki so zasegli ali odvzeli predmet (npr. motorna vozila, laboratorij in oprema za izdelavo prepovedanih drog), gotovinska sredstva, zasežena kot individualno določen predmet ter na zasežene predmete, ki zaradi svoje specifične narave ali zaradi ohranjanja njihove vrednosti narekujejo upravljanje s strani centralnega organa. Upravljanje ostalih zaseženih predmetov (npr. manjši zaseženi predmeti, listinska dokumentacija, elektronske naprave, kolesa, zasežena oblačila, obutev, nož, ki je bil uporabljen za izvršitev kaznivega dejanja, biološke sledi) ostaja v pristojnosti sodišč, oziroma policije do izročitve pristojnemu državnemu tožilstvu oziroma sodišču, oziroma državnemu tožilstvu do izročitve sodišču.

Predvidena je dolžnost obveščanja centralnega organa s strani pravosodnih deležnikov še pred izdajo odločbe o začasnem zavarovanju premoženja, kadar to upravičuje narava premoženja, zlasti njegova vrednost ali dejstvo, da so za njegovo upravljanje potrebni specifični pogoji ali specifična znanja.

Centralni organ bo ocenjeval vrednost premoženja po tem, ko bo prevzel začasno zavarovano premoženje v upravljanje in v nadaljevanju za potrebe sprejema morebitne odločitve o vmesni prodaji, izročitvi v začasno uporabo, podaritvi v javno korist, uničenju in drugih oblikah upravljanja ter po izdaji odločbe o odvzemu ali vrnitvi premoženja. V primeru specifičnega premoženja bo mogoče pridobiti strokovna mnenja in cenitev pristojnih državnih organov, nosilcev javnih pooblastil, izvedencev, cenilcev ter drugih strokovnjakov javnega in zasebnega sektorja v Sloveniji, v tujini ali pri mednarodnih organizacijah.

Predvideno je, da se stroški upravljanja začasno zavarovanega premoženja najprej izplačajo iz sredstev centralnega organa. V nadaljevanju pa se glede na ureditev o stroških postopka v ZKP in ZOPNI s sodno odločbo obseg stroškov zaračuna glede na izid kazenskega postopka oziroma postopka odvzema premoženja nezakonitega izvora.

Centralni organ v primeru, ko se vrednost začasno zavarovanega premoženja nesorazmerno zmanjšuje ali če z upravljanjem nastajajo nesorazmerni stroški, pristojnemu državnemu tožilcu posreduje pobudo za vmesno prodajo, izročitev v začasno uporabo (državnim organom, drugim osebam pa, če se s tem ne zmanjšuje vrednost premoženja in če začasna uporaba prinaša ekonomsko korist ali če je začasna uporaba v javno korist), podaritev v javno korist, uničenje ali drugo obliko upravljanja na podlagi predpisov, ki se smiselno uporabljajo za posamezno vrsto premoženja. Predlog vselej poda državni tožilec na podlagi predhodne pobude centralnega organa, pri čemer odločitev sprejme sodišče. S predlagano umestitvijo vmesne prodaje pred ostalimi oblikami upravljanja, se poudarja širši domet prodaje s katerim se varuje premoženjski položaj države oziroma oškodovanca in tudi lastnika začasno zavarovanega premoženja, medtem ko se z ostalimi oblikami upravljanja preprečuje naraščanje stroškov upravljanja začasno zavarovanega premoženja.

V postopkih odločanja je treba vselej pridobiti mnenje lastnika, upošteva možnosti nastanka situacij, ko lastnik ni znan ali ko lastniku poziva za podajo mnenja ni mogoče vročiti (z objavo poziva na sodni deski), s kratkimi roki za sprejem odločitve in z možnostjo pritožbe zoper sprejeto sodniško odločitev.

Ne glede na poudarjeno centralno vlogo pri upravljanju začasno zavarovanega premoženja, je v primeru omejenih prostorskih kapacitet centralnega organa, ali če gre za upravljanje specifičnega začasno zavarovanega premoženja, določena možnost prenosa upravljanja (smiselno tudi razpolaganja) s premoženjem na druge pristojne državne organe, organizacije z javnimi pooblastili, pooblaščenec izvršitelje, finančne organizacije, gospodarske družbe in samostojne podjetnike

IV. Izvrševanje sodnih odločb in poraba prihodkov iz odvzetega premoženja;

Glede na možnosti različnih vsebinskih odločitev, ki se nanašajo na upravljanje začasno zavarovanega premoženja in na nadaljnje razpolaganje z odvzetim premoženjem, so v predlogu zakona določene naslednje pristojnosti za izvrševanje odločb o začasnem zavarovanju premoženja, upravljanju začasno zavarovanega premoženja in o odvzemu premoženja:

- zaznambo odločbe o začasnem zavarovanju in odvzemu premoženja, ki je vpisano v register ali evidenco, izvrši organ, ki vodi tak register ali evidenco;
- druge odločbe o začasnem zavarovanju premoženja se izvršijo na način, ki ga določi sodišče v skladu z namenom začasnega zavarovanja;
- odločbo o upravljanju začasno zavarovanega premoženja, o vrnitvi začasno zavarovanega premoženja in odločbo o uničenju odvzetega premoženja izvrši organ, ki upravlja začasno zavarovano ali odvzeto premoženje;
- odločbo o začasnem zavarovanju in odvzemu nepremičnega ter premičnega premoženja in prodaji odvzetega nepremičnega ter premičnega premoženja izvrši centralni organ.

Če s tem ali drugim zakonom ni določena pristojnost za izvrševanje sodnih odločb, je po predlogu zakona vselej pristojen centralni organ.

Zaradi zagotavljanja transparentnosti porabe odvzetega premoženja in njegove »družbene ponovne uporabe« se s predlogom zakona določa, da se bodo odvzeto premoženje in prihodki iz naslova razpolaganja z odvzetim premoženjem vodili na namenski proračunski postavki. Sredstva na namenski proračunski postavki se bodo po predlogu zakona namenila za financiranje:

- obveznosti iz naslova davkov, prispevkov in drugih obveznih dajatev, ki izvirajo iz lastninske pravice na odvzetem premoženju;
- nalog v zvezi z razpolaganjem z odvzetim premoženjem;
- izvajanja nalog centralnega organa;
- usposabljanj in nabave tehnične opreme za potrebe izvajanja nalog policije in državnega tožilstva na področju iskanja in sledenja premoženja, ki je ali bi lahko postalo predmet odvzema v kazenskem postopku ali postopku odvzema premoženja nezakonitega izvora;
- prispevka v korist javne ustanove ali na namensko proračunsko postavko za pomoč žrtvam in povračilo škode žrtvam kaznivih dejanj ali v korist nevladne organizacije v javnem interesu, kot jo določa zakon, ki ureja nevladne organizacije;
- prispevkov k mehanizmom za podporo tretjim državam, ki se soočajo z razmerami, na katere se je EU odzvala s sprejetjem omejevalnih ukrepov.

S sredstvi na namenski proračunski postavki bo upravljalo in razpolagalo Ministrstvo za finance na podlagi letnega programa financiranja, ki ga bo na predlog Ministrstva za finance sprejela Vlada. Letni program bo določal razdelitev finančnih sredstev po določenih namenih v posameznem letu.

V. Evidenca in statistično poročanje;

V predlaganem poglavju se določa podlaga za vzpostavitev informatizirane centralne evidence začasno zavarovanega in odvzetega premoženja, ki jo bo upravljal centralni organ. Centralna evidenca premoženja bo vsebovala zlasti podatke o:

- osebi, zoper katero je bilo odrejeno začasno zavarovanje ali začasni odvzem premoženja ali ki ji je bilo odvzeto premoženje, o lastniku premoženja in imetniku drugih pravic na začasno zavarovanem in odvzetem premoženju;
- premoženju, ki je predmet začasnega zavarovanja oziroma odvzema;
- postopku začasnega zavarovanja oziroma odvzema premoženja;
- upravljanju začasno zavarovanega premoženja;
- izvrševanju sodnih odločb o začasnem zavarovanju in odvzemu premoženja ter vrnitvi premoženja in
- razpolaganju z odvzetim premoženjem.

Centralna evidenca premoženja bo omogočala, da posamezni deležniki podatke odlagajo, po drugi strani pa te podatke poleg centralnega organa tudi koristijo. Po vsebini bo predstavljala namensko bazo podatkov, ki bo podpirala vsakodnevno upravljanje premoženja in pripravo relevantnih statističnih podatkov.

V predlaganem poglavju se določata tudi obseg in časovni okvir za statistično poročanje EK, pri čemer je obseg zahtevanih statističnih podatkov vključen tudi v vsebino zgoraj navedene centralne evidence premoženja, tako da vodenje dodatnih podatkov zgolj za potrebe statističnega poročanja EK ni predvideno.

V predlaganem poglavju se za zagotovitev usklajenega ukrepanja vseh pristojnih organov določa tudi podlaga za sprejem nacionalne strategije na področju začasnega zavarovanja in odvzema premoženja ter upravljanja z navedenim premoženjem. Strategijo bo na predlog Ministrstva za finance (samo pripravo strategije v sodelovanju z drugimi državnimi organi bo koordiniral FURS kot centralni organ), sprejela Vlada za obdobje petih let.

VI. Odškodninska odgovornost Republike Slovenije;

V predlaganem poglavju se določajo splošna pravila vračanja predhodno začasno zavarovanega premoženja in pravila glede povrnitve škode, če je bila povzročena s protipravnim ravnanjem pristojnih organov po predlogu tega zakona. Za vračilo premoženja in povrnitev škode je zavezana Republika Slovenija, pri čemer začasno zavarovano premoženje vrača organ, ki ima začasno zavarovano premoženje v upravljanju, odškodnina pa se plača iz državnega proračuna.

VII. Prehodne določbe in končna določba;

V predlaganem poglavju se ureja nadaljevanje že začelih postopkov upravljanja z zaseženimi predmeti, premoženjem in varščinami ter postopkov hrambe, upravljanja in prodaje premoženja nezakonitega izvora, ki so se začeli pred začetkom uporabe tega zakona, na način, da se postopki praviloma dokončajo po veljavnih predpisih, z izjemo začasno zavarovanih gotovinskih sredstev v tujih valutah, v katerih se ne vodi EZR – navedeno premoženje v upravljanje po določbah predloga tega zakona prevzame centralni organ.

Nadalje se določa rok za sprejem prve nacionalne strategije na področju začasnega zavarovanja in odvzema premoženja, rok za sprejem nove vladne uredbe, ki bo določala način upravljanja začasno zavarovanega premoženja, pogoje, ki jih morajo izpolnjevati gospodarske družbe, samostojni podjetniki posamezniki ali posamezniki, ki samostojno opravljajo dejavnost za

opravljanje dejavnosti upravljanja, pravila za njihovo delovanje, tehnične zahteve in način dostopa do podatkov iz centralne evidence premoženja.

S prehodnimi določbami se zaradi uskladitve z vsebinami iz tega zakona posega tudi v določbe Zakona o prekrških²⁴, Zakona o orožju²⁵, Zakona o opravljanju plačilnih storitev za proračunske uporabnike²⁶, ZDT-1, ZKP in ZOPNI.

b) Normativna usklajenost predloga zakona:

Predlog zakona je usklajen z veljavnim pravnim redom, s splošno veljavnimi načeli mednarodnega prava in mednarodnimi pogodbami, ki zavezujejo Republiko Slovenijo.

c) Usklajenost predloga zakona:

Usklajenost predloga zakona (pripombe strokovne javnosti in opredelitve predlagatelja) bo po končanem strokovnem usklajevanju podrobneje prikazana v 7. točki uvodne obrazložitve predloga zakona.

3. OCENA FINANČNIH POSLEDIC PREDLOGA ZAKONA ZA DRŽAVNI PRORAČUN IN DRUGA JAVNA FINANČNA SREDSTVA

Ocenjeni stroški ustanovitve in prvega leta delovanja centralnega organa znašajo 2.559.215,52 EUR, pri čemer je v **proračunu za leto 2026** FURS kot centralnemu organu za izvajanje nalog po tem zakonu treba zagotoviti finančna sredstva za razvoj centralne evidence začasno zavarovanega in odvzetega premoženja v **višini 500.000,00 EUR**, ostali stroški (vključno s plačami, stroški zagotovitve dodatnih prostorov za hrambo, stroški najema za mesec december 2026) v višini 2.059.215,52 EUR pa bodo bremenili proračun za leto 2027.

Glede na višino stroškov hrambe in upravljanja začasno zavarovanega in odvzetega premoženja po določbah ZKP in ZOPNI in zaseženih ter odvzetih predmetov v kazenskem postopku ali v zvezi z njim, iz naslova hrambe in upravljanja pri pooblaščenih izvršiteljih oziroma zunanjih izvajalcih (za leto 2024 so znašali 2.108.025,45 EUR), **bi predlog zakona iz naslova ustanovitve in prvega leta delovanja centralnega organa predstavljal prihranek za državni proračun v letu 2027 v višini 48.809,93 EUR**. Glede na to, da se po predhodnem izrecnem predlogu FURS, s predlogom zakona določa nadaljevanje že začelih postopkov upravljanja z zaseženimi predmeti, premoženjem in varščinami ter postopki hrambe, upravljanja in prodaje premoženja nezakonitega izvora, po dosedanjih predpisih, zgoraj navedenega prihranka realno še ni pričakovati, pri čemer časovnega okvirja za sprejem sodniških odločitev v kazenskih postopkih in postopkih odvzema premoženja nezakonitega izvora ter s tem povezano oceno višine stroškov upravljanja pri zunanjih izvajalcih, ni mogoče napovedati.

Tabela 4: Razrez stroškov ustanovitve in prvega leta delovanja

Postavka	Število kosov oziroma letni strošek	Cena vseh kosov oziroma letni strošek (v EUR)
Plače z regresom za 23 javnih uslužbencev	Letno	1.061.064,72

²⁴ Uradni list RS, št. 29/11 – uradno prečiščeno besedilo, 21/13, 111/13, 74/14 – odl. US, 92/14 – odl. US, 32/16, 15/17 – odl. US, 73/19 – odl. US, 175/20 – ZIUOPDVE, 5/21 – odl. US in 38/24; ZP-1.

²⁵ Uradni list RS, št. 23/05 – uradno prečiščeno besedilo, 85/09, 125/21 in 105/22 – ZZNŠPP; ZOro-1.

²⁶ Uradni list RS, št. 77/16 in 47/19; ZOPSPU-1.

Prostori (prvo leto najemnine, brez stroškov fizičnega varovanja): - 750 m ² površine najetih opremljenih prostorov - 4 parkirna mesta - obratovalni stroški	Letno	229.800,00
Prostori za hrambo (6 pogodb o skladiščenju blaga, vsaka za vsaj 500 palet, na območju Maribora, Novega mesta, Kopra, Kranja in dve za območje Ljubljane)	Letno	600.000,00
Fiksna telefonija	(23), letno	2.760,00
Mobilna telefonija	(23), letno	1.280,80
Vozila (nakup službenih vozil): 2 osebni in 2 kombinirani vozili	4	98.385,00
Nakup računalniške opreme (komplet za javnega uslužbenca)	23	58.155,00
Multifunkcijske naprave	3	7.770,00
Razvoj centralne evidence začasno zavarovanega in odvetnega premoženja	1	500.000,00
SKUPAJ		2.559.215,52

Tabela 5: Kadrovski razrez

	Notranja organizacijska enota	Delovno mesto	Plačni razred	Celoten mesečni strošek v EUR ²⁷
1	Direktor	Direktor	52	7.084,75
2		Sistemske administrator	20	2.931,32
3		Programer aplikacij	31	3.944,53
4		Programer aplikacij	31	3.944,53
5		Programer aplikacij	31	3.944,53
6	Služba za centralno evidenco	Vodja - sekretar	32	4.236,02
7	Služba za centralno evidenco	Pravnik - višji svetovalec	26	3.443,03
8	Služba za centralno evidenco	Svetovalec za evidence	21	3.010,43

²⁷ Predpostavke za izračun mesečnega stroška plače:

- prispevki delodajalca so računani v višini 16,10 %;
- prevoz je računani v ocenjeni vrednosti 110,00 EUR;
- kolektivno dodatno pokojninsko zavarovanje je pri vseh računani za 1. premijski razred;
- pri položajnih uradniških delovnih mestih je upoštevan položajni dodatek (pogoj za položajni dodatek je najmanj pet zaposlenih skupaj z vodjo);
- dodatek za delovno dobo je pri vseh računani za deset let delovne dobe;
- jubilejne nagrade in dodatki za morebitne akademske nazive niso upoštevani;
- letni strošek regresa vsakega javnega uslužbenca v višini 1.360,48 EUR, v tem izračunu ni upoštevan.

9	Služba za centralno evidenco	Svetovalec za evidenco	21	3.010,43
10	Služba za upravljanje s premoženjem	Vodja - sekretar	32	4.345,20
11	Služba za upravljanje s premoženjem	Administrator V	5	1.986,93
12	Služba za upravljanje s premoženjem	Pravnik/ekonomist - podsekretar	28	3.634,79
13	Služba za upravljanje s premoženjem	Pravnik - podsekretar	28	3.634,79
14	Služba za upravljanje s premoženjem	Pravnik - višji svetovalec	26	3.443,03
15	Služba za upravljanje s premoženjem	Pravnik/ekonomist - višji svetovalec	26	3.443,03
16	Služba za upravljanje s premoženjem	Pravnik/ekonomist - svetovalec	20	2.931,32
17	Služba za upravljanje s premoženjem	Pravnik/ekonomist - svetovalec	20	2.931,32
18	Služba za upravljanje s premoženjem	Upravnik	7	2.090,01
19	Služba za upravljanje s premoženjem	Upravnik	7	2.090,01
20	Služba za upravljanje s premoženjem	Upravnik	7	2.090,01
21	Služba za mednarodno sodelovanje in usposabljanje	Vodja - sekretar	32	4.236,02
22	Služba za mednarodno sodelovanje in usposabljanje	Pravnik - podsekretar	31	3.944,53
23	Služba za mednarodno sodelovanje in usposabljanje	Pravnik/ekonomist - višji svetovalec	26	3.443,03

Finančna sredstva za izvajanje zakona bodo načrtovana ob pripravi rebalansa proračuna za leto 2026 oziroma pri pripravi proračuna za proračunsko obdobje 2027-2028.

Predlog zakona nima finančnih posledic za druga javna finančna sredstva.

4. NAVEDBA, DA SO SREDSTVA ZA IZVAJANJE ZAKONA V DRŽAVNEM PRORAČUNU ZAGOTOVLJENA, ČE PREDLOG ZAKONA PREDVIDEVA PORABO PRORAČUNSKIH SREDSTEV V OBDOBJU, ZA KATERO JE BIL DRŽAVNI PRORAČUN ŽE SPREJET

Finančna sredstva za pravočasen razvoj centralne evidence začasno zavarovanega in odvetega premoženja v višini 500.000,00 EUR bodo zagotovljena pri pripravi rebalansa proračuna za leto 2026.

5. PRIKAZ UREDITVE V DRUGIH PRAVNIH SISTEMIH IN PRILAGOJENOSTI PREDLAGANE UREDITVE PRAVU EVROPSKE UNIJE

5.1 Prilagojenost predlagane ureditve pravu Evropske unije

S predlogom zakona se ureja prenos Direktive 2024/1260/EU v delu, ki se nanaša na nadaljnjo uporabo odvzetega premoženja, upravljanje premoženja, pravico do učinkovitega pravnega sredstva zoper sklep o vmesni prodaji, strateški okvir za povrnitev sredstev, na sodelovanje urada za upravljanje premoženja z organi in organizacijami Evropske unije ter s tretjimi državami in na imenovanje pristojnih organov ter kontaktnih točk za lažje sodelovanje med uradi za upravljanje premoženja. Ostale predlagane zakonske rešitve niso predmet usklajevanja s pravnim redom Evropske unije.

Preostale vsebine iz Direktive 2024/1260/EU se bodo v nacionalni pravni red prenesle s spremembami in dopolnitvami ZKP (dostop policije in državnega tožilstva do evidenc za potrebe učinkovitega iskanja in identifikacije premoženja, takojšen ukrep začasnega zavarovanja premoženja s strani državnega tožilca do odločitve sodišča in vzpostavitev ostalih učinkovitih orodij za iskanje in identifikacijo premoženja ter za učinkovito začasno zavarovanje premoženja), KZ-1 (odvzem premoženja, odvzem tretji osebi in razširjen odvzem), ZDT-1 (ustanovitev ARO oddelka, njegove naloge, dostop do zbirk podatkov in roki za posredovanje podatkov) in Zakona o sodelovanju v kazenskih zadevah z državami članicami Evropske unije²⁸ (izmenjava informacij z ARO uradi iz drugih članic EU, roki za zagotovitev informacij in možnost zavrnitve zahteve za posredovanje podatkov).

5.2 Prikaz ureditve v drugih pravnih sistemih

Na ravni EU²⁹ ima 15 držav članic nacionalni ARO s pravnim statusom, v preostalih primerih ARO tega statusa nima. V državah članicah, kjer obstaja zgolj en ARO, je ARO v večini primerov umeščen v okvir policije oziroma državnega tožilstva (13), v redkih primerih pa je umeščen pod okrilje sodne veje oblasti (2) oziroma ima naravo upravnega organa (3) ali mešano naravo (3). V osmih državah članicah obstajata dva ARO organa. 11 držav članic ima vzpostavljene AMO, ki pa ima centralizirano vlogo le v treh državah (Malta, Nizozemska, Romunija). Od desetih AMO uradov, jih šest opravlja tudi naloge ARO (Belgija, Bolgarija, Francija, Malta, Romunija, Španija). Bolj ali manj centralizirano zbirko podatkov zaseženega in odvzetega premoženja poznajo Belgija, Nizozemska, Romunija, Francija in Španija, pri čemer so informacijski sistemi nenehno nadgrajujejo.

5.2.1 Španija

Urad za odvzem in upravljanje premoženja (*Oficina de Recuperación y Gestión de Activos*; ORGA) je organ državne uprave, katerega naloga je pomagati sodnim organom in državnim tožilstvom pri iskanju, odvzemu in upravljanju premoženja in premoženjske koristi, pridobljene s kaznivimi dejanji, storjenimi v okviru kriminalne združbe in pri najhujših kaznivih dejanjih zoper gospodarstvo. Pobudo za iskanje in upravljanje premoženja nujno dajejo tožilci, sodniki in odvetniki pravosodne uprave (vsak na svojem področju delovanja), ki odločajo o tem, ali bodo iskanje/upravljanje zaupali ORGA ali ne (upravljanje lahko zaupajo tudi npr. specializiranemu subjektu kot npr. prodaja v dražbeni hiši).

Generalni pod direktorat za sledenje in odvzem premoženja (ORA) je v okviru ORGA pristojen za:

- identifikacijo in iskanje premoženja in premoženjske koristi, pridobljene s kaznivim dejanjem, ki se nahajajo na nacionalnem ozemlju ali zunaj njega,
- pomoč pri začasnem zavarovanju in odvzemu;

²⁸ Uradni list RS, št.48/13, 37/15, 22/18 in 94/21.

²⁹ Povzeto iz Study on freezing, confiscation and asset recovery: What works, what does not work, final report, 2021 (<https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/8d30cd76-7292-11ec-9136-01aa75ed71a1/language-en>). Glede na to, da morajo države članice EU Direktivo 2024/1260/EU v nacionalni pravni red prenesti najkasneje do 23. novembra 2026, je do konca naslednjega leta pričakovati spremembe obstoječih ureditev tudi v drugih državah članicah EU.

- posredovanje informacij pravosodnemu organu ali pristojnim mednarodnim organizacijam in institucijam;

V ta namen ORGA dostopa do več nacionalnih podatkovnih zbirk in izmenjuje informacije o premoženju s podobnimi mednarodnimi organi, zlasti z drugimi uradi za odvzem premoženjske koristi v tujini. Za preiskavo premoženja so uradu dodeljeni pripadniki nacionalne policije in civilne garde, ki opravljajo funkcijo pravosodne policije.

Generalni pod direktorat za ohranjanje, upravljanje in realizacijo premoženja (OMA) ima naslednje naloge:

- upravljanje s premoženjem in premoženjsko koristjo, pridobljeno s kaznivim dejanjem;
- svetovanje o upravljanju z zaseženim ali odvzetim premoženjem (vključno s pripravo analiz);
- prodaja sredstev, vključno s predčasno prodajo, pretvorba kripto premoženja v fiat valuto, spremljanje zapisov o zaplembah v zemljiških knjigah;
- dodelitev v začasno uporabo zaseženega ali zamrznjenega premoženja ali predmetov, če je pravosodni organ odobril njihovo začasno uporabo;
- upravljanje depozitnega računa ORGA;
- porazdelitev zaseženega denarja v primeru odredb o zaplembi iz držav EU;
- tehnično svetovanje pravosodnim organom in tožilstvu pri izvrševanju zasegov in zaplemb.

ORGA se ne ukvarja z deponiranjem predmetov in ne upravlja podjetij, deluje le za nekatera kazniva dejanja (gospodarska kazniva dejanja in kazniva dejanja v okviru kriminalne združbe) in le na podlagi ad hoc navodil pravosodnega organa, pristojnega za zadevo. ORGA upravlja sredstva neposredno ali prek pogodb s specializiranimi podjetji, odvisno od vrste sredstev. Kadar ORGA premoženja ne upravlja neposredno, temveč ga upravlja pravosodni organ, lahko ORGA svetuje.

V Španiji delujeta policijski ARO pri ministrstvu za notranje zadeve, ki je pristojen za policijsko preiskovanje kaznivih dejanj, in pravosodni ARO, ki spada pod ORA. V pravosodnem ARO je zaposlenih deset uradnikov, na podlagi različnih sporazumov pa še 22 uradnikov s področja varnosti in davkov. ORA deluje v obliki multidisciplinarne ekipe, ki jo večinoma sestavljajo javni uslužbenci iz državne uprave, s stalnim sodelovanjem pripadnikov civilne garde, nacionalne policije in davčne agencije.

Podatkovno zbirko EXPORGA je ORGA vzpostavila leta 2016. Vse premoženje, ki ga upravlja ORGA, se evidentira v EXPORGA, in sicer v evidenco zaseženega in odvzetega premoženja z informacijami o njegovi vsebini in vrednosti ter opisom vseh posegov v upravljanje. Podatkovna zbirka tako:

- na sistematičen način združuje informacije, ki so bistvene za lokalizacijo, sledenje in odvzem premoženja;
- evidentira vse podatke in ukrepe, povezane z določenim premoženjem: vrednost, prihranek stroškov iz naslova predlaganega ukrepa, izvedeni ukrepi (prodaja, uničenje, uporaba s strani državnega organa), prihodki in stroški, ki izhajajo iz tega naslova;
- ustvarja statistične podatke za oceno učinkovitosti ORGA.

Podatkovna zbirka EXORGA vključuje le premoženje, s katerim upravlja ORGA, Španija podatkovne zbirke na nacionalni ravni nima vzpostavljene.

Prva različica aplikacije je bila v programu Access 2010, v letu 2017 je sledila računalniška aplikacija v spletnem okolju. Njene funkcije so popis premoženja (podroben seznam, s katerim

upravlja ORGA), izvedenih ukrepov, samodejno opozarjanje (npr. roki za odgovor na določene sporočila; dogovori v zvezi z dražbami itd.), priprava statističnih podatkov, nadzor nad prihodki in odhodki, povezanimi s premoženjem v upravljanju. Podatke ročno vnaša samo osebje ORGA. Številka zadeve kot tudi premoženja je določena s sodnim postopkom. Vnašajo se naslednji podatki:

- vrsta premoženja (premičnine (vozila, plovila, umetniška dela), nepremičnine, gotovina, živali, hrana, itd. ;
- podatki o lastniku premoženja;
- status (zaseženo ali odvzeto);
- nahajališče premoženja;
- podrobnosti o sodnem postopku;
- načrtovane dejavnosti in že opravljene aktivnosti ORGA glede upravljanja;
- finančne informacije (prihodki, obresti, ocenjena vrednost, cena na dražbi ...);
- računi povezani z upravljanjem.

5.2.2 Francija

V Franciji od leta 2011 deluje nacionalna Agencija za upravljanje in odvzem zaseženega in zaplenjenega premoženja (*L'agence de gestion et de recouvrement des avoirs saisis et confisqués*; AGRASC), ki opravlja naloge AMO in ARO. AGRASC je javni upravni organ pod skupnim nadzorom Ministrstva za pravosodje in Ministrstva za finance. Zasnovana je tako, da si v čim večji meri sama zagotavlja finančna sredstva za svoje delovanje – deloma iz izkupička od prodaje zaseženega premoženja, ki ga upravlja, deloma pa tudi iz prihodkov iz naslova upravljanja premoženja. Agencijo upravlja upravni odbor, ki mu predseduje član sodstva. Predsednik upravnega odbora in generalni direktor sta člana sodstva, medtem ko generalni sekretar prihaja iz Ministrstva za finance.

V skladu z Zakonom o kazenskem postopku je AGRASC na podlagi sodne odločbe pristojna za:

- upravljanje vsega premoženja, vključno z možnostjo prodaje pred izrekom sodbe (odločitev je na strani sodnika), (brezplačnim) razpolaganjem premoženja v javno korist;
- centralizirano upravljanje denarnih zneskov, zaseženih med kazenskim postopkom;
- upravljanje kompleksnega premoženja kadar to zahteva aktivno upravljanje za ohranitev njegove vrednosti (npr. vozila, nepremičnine, podjetja, plovila ipd.);
- svetovanje, pomoč državnim tožilem ter preiskovalcem na področju zasega in odvzema premoženja;
- usposabljanje pravosodnega osebja in preiskovalcev.

AGRASC opravlja prodaje premičnega premoženja že pred izrekom sodbe, kadar to ni več potrebno za dokazovanje in mu grozi izguba vrednosti. Izvaja tudi vpisovanje zaznamb in hipotek pri zemljiškoknjižnih službah v primeru zasegov in kazenskih odvzemov nepremičnin. Poleg tega je AGRASC odgovorna za izvršbo kazni odvzema premoženja. Pred izvršitvijo sodnih odločb o vrnitvi premoženja obvešča javne upnike, ki imajo interes na zadevnem premoženju. Prav tako določa prednostno poplačilo civilnih tožnikov iz premoženja, odvzetega obsojeni osebi, in zagotavlja izplačilo njihovih zahtevkov, zlasti davčnih, carinskih, socialnih ali odškodninskih.

AGRASC ima izključno pristojnost za upravljanje zaseženega denarja in zaseženih bančnih računov, zato je pristojna tudi za izvršitev vseh sodnih odločb, ki se nanašajo na denarna sredstva (restitucije, odškodnine žrtvam in odvzemi premoženja). Upravljanje nepremičnin praviloma ni predvideno, saj v Franciji zasežena nepremičnina ostane v posesti lastnika (AGRASC evidentira sodniške odredbe o zasegu v posebnem uradnem registru; šele ko je nepremičnina odvzeta, AGRASC z njo upravlja v skladu s svojimi pristojnostmi).

Podatkovna zbirka AGRASC vključuje informacije o:

- vsem zaseženem denarju in večini bančnih računov (varčevalnih ali depozitnih računih);
- vseh zaseženih nepremičninah;
- zaseženem premičnem premoženju, za katerega je AGRASC zaprosen za prodajo pred končno odločitvijo sodišča.

Dostop do zbirke ima samo osebje AGRASC, ki tudi edino (ročno) vnaša podatke. Najprej se vnesejo podatki, povezani s primerom (npr. opravilna številka na okrožnem sodišču, lokacija okrožnega sodišča, ime sodnika, ki je odredil zaseg, datum sprejetja odredbe o zasegu). Vsak primer oziroma datoteka vsebuje odločitev sodišča in podrobnejše podatke o premoženju (nahajališče, vrsta (vozilo, nakit, nepremičnina, premoženje)... .

5.2.3 Nizozemska

Za namen sledenja premoženja je Nizozemska ustanovila Policijski urad za odvzem premoženja (ARO), ki lahko pomaga pri izmenjavi informacij z domačimi in tujimi oblastmi s posebnim poudarkom na sledenju premoženja. Poleg policijskega urada ima Nizozemska tudi Sodni urad za odvzem premoženja. Tesno sodelujejo pri mednarodnih preiskavah odvzema premoženja. Sodni urad za odvzem premoženja je del Nacionalnega urada državnega tožilstva za hude prevare, okoljsko kriminaliteto in zaplembo premoženja). Začasno zavarovano in odvzeto premoženje upravlja Urad za upravljanje premoženja (LBA). Urad za upravljanje premoženja ima pooblastilo za prodajo predmetov pred izrekom sodbe v določenih okoliščinah, ko gre za predmete, ki niso primerni za hrambo, ko stroški hrambe niso sorazmerni z njihovo vrednostjo, ali če so nadomestljivi in če je mogoče določiti njihovo enakovredno vrednost. Po nizozemskem pravu je tudi možen polog varščine državnemu tožilcu (npr. v nekaterih primerih se lahko zaseženi avtomobil vrne osumljencu/obtožencu po plačilu dogovorjenega zneska zanj).

Na Nizozemskem obstaja centralni register zamrznjenih/zaseženih sredstev preko portala za zaseženo blago (*Beslagportaal*; BSG). To je centralna baza podatkov za ukaze o zamrznitvi, ustanovljena leta 2012. BSG je internetna aplikacija za digitalno registracijo logističnega ravnanja z zaseženimi sredstvi. Vsako zaseženo sredstvo dobi v sistemu BSG edinstveno registrsko številko, ki omogoča sledenje sredstvu skozi celoten proces zamrznitve. BSG upravlja AMO, informacije pa vnašajo državni tožilski uradi, policija in druge posebne preiskovalne službe. Čeprav BSG ni javno dostopen, lahko vsak deležnik v postopku izterjave premoženja dostopa do njega. Podatki v tem portalu so omejeni na naravo in vrednost zaseženih sredstev; te informacije niso povezane s kaznivimi dejanji. Trenutno BSG vključuje le premična sredstva in gotovino. Portal vsebuje tudi informacije o logističnih vidikih zamrznjenih sredstev (npr. kje se sredstvo nahaja), kar se je izkazalo za koristno. Državni tožilec, odgovoren za določen primer (ali AMO, ki deluje v okviru državnega tožilstva), lahko sprejme naslednje odločitve glede zaseženih predmetov: razveljavitev naloga o zasegu in vrnitev sredstev lastniku, vrnitev ob zagotovitvi varščine, skladiščenje, prodaja, prihodki se nakažejo na račun AMO ali uničenje.

Agencije za premična sredstva (*Domeinen Roerende Zaken*; DRZ), ki je del Ministrstva za finance izvrši zgoraj navedene odločitve, prihodki se nakažejo na račun AMO in vse informacije vnese v portal. Poleg DRZ, ki ima nosilno vlogo glede upravljanja premičnih zaseženih predmetov (zlasti vozila), obstajajo tudi druge službe za upravljanje s specifičnimi predmeti (denar, orožje, živali...). Po sprejemu tožilske odločitve se v postopek vključi DRZ (predmeti, za upravljanje katerih ni pristojen, posreduje pristojni službi za upravljanje, ki predmete tudi prevzame v policijskih skladiščih). Podatki v portalu se zbirajo do prevzema predmetov s strani sodišča

5.2.4 Belgija

Belgija je leta 2003 ustanovila Centralni urad za zaseg in odvzem premoženja (*Central Office for Seizure and Confiscation*; COSC), ki na centraliziran način opravlja naloge AMO ter od leta 2014 tudi naloge ARO. Prav tako ima posebna pooblastila za zagotavljanje povrnitve premoženja, pridobljenega s kaznivimi dejanji. COSC je del belgijskega državnega tožilstva, poroča pa neposredno ministru za pravosodje. Urad vodita direktor in namestnik direktorja, ki sta državna tožilca. V uradu so poleg državnih tožilcev zaposleni tudi predstavniki policije in finančnega ministrstva. Njegova naloga je pomoč državnim tožilcem in preiskovalnim sodnikom ter policiji pri preiskovanju kaznivih dejanj in z njimi povezanih zasegov premoženja, pregonu kaznivih dejanj z vidika zasega premoženja ter izvršitvi končnih odločitev o odvzemu.

COSC je dolžan upravljati z vsem denarjem, ki ga zasežejo organi pregona in pravosodni organi. Organi preiskovanja ostajajo odgovorni za upravljanje premoženja pred dokončnim odvzemom, vendar morajo COSC obvestiti o vseh zasegih premoženja, načinih hrambe in upravljanja ter o vseh drugih odločitvah v zvezi s premoženjem. Državni tožilci, ki odločajo o prodaji ali uničenju zaseženega premoženja pred odvzemom in pridobivajo sodne odločbe o konfiskaciji, morajo COSC prav tako obvestiti o teh odločitvah oziroma sodnih sklepih. COSC lahko izvede prodajo premoženja pred odvzemom (npr. nepremičnine, avtomobili, informacijska telekomunikacijska oprema), če so stroški upravljanja ali če obstaja nevarnost hitrega zmanjšanja vrednosti. Postopek za takšno prodajo je določen z zakonom. Sredstva, pridobljena s prodajo nadomestijo zaseženo premoženje. Za izvršbo sklepov o odvzemu premoženja sta odgovorna tako Ministrstvo za finance kot Ministrstvo za pravosodje, pri čemer morata COSC obveščati o vseh dejanjih, povezanih z odvzetim premoženjem. Edina vrsta premoženja, s katero COSC upravlja neposredno, je gotovina – tako tista, zasežena v primerih pranja denarja, kot tudi sredstva, pridobljena s prodajo premoženja pred odvzemom. COSC lahko po potrebi imenuje strokovnjake iz zasebnega sektorja za upravljanje z dragocenim ali zahtevnim premoženjem, ki terja posebna znanja. Prav tako lahko upravlja z drugimi vrednimi sredstvi (vrednostni papirji, zlato, diamanti, nakit itd).ice.

COSC omogoča prenos zaseženih predmetov za uporabo v policiji, skrbi za uničenje zaseženih predmetov, prodajo, vrnitev in ohranjanje zaseženega premoženja. V prvi vrsti je COSC AMO, kot ARO pa skrbi za mednarodno pravno in policijsko sodelovanje in ohranja tesne stike z drugimi uradi ARO in AMO. Ne izvršuje pa zaprosil za mednarodno pravno pomoč. COSC predstavlja tudi kontaktno točko CARIN ter nacionalno kontaktno točko, kot jo predvideva UNCAC. Po zasegu COSC nudi pomoč finančnemu ministrstvu pri izvršitvi odločb o odvzemu premoženja, v primeru prenehanja zasega pa COSC poskrbi, da se iz teh sredstev najprej poplačajo zapadli davki. Po obsodbi in odločbi o odvzemu COSC ugotavlja finančno stanje osebe in išče premoženje, ki bi lahko bilo predmet odvzema. Pri tem si pomaga tudi z uradom za preprečevanje pranja denarja in službami drugih ministrstev. Prav tako lahko pridobi podatke o bančnih računih in začasno zavaruje (do pet dni) sredstva na bančnih računih osebe, katere premoženje je predmet odvzema, kadar sredstva pred tem niso bila predmet zasega ali pa je namesto odvzema premoženjske koristi predviden odvzem denarnega zneska, ki ustreza tej premoženjski koristi. Podatki o zaseženem in odvzetem premoženju se vnašajo v centralizirano podatkovno bazo. V preteklosti so se kritike COSC nanašale predvsem na nezanesljivo bazo podatkov, podana so bila priporočila, da se jo posodobi. Podatkovna baza se je imenovala DELFI. Ker je že zastarela, se pripravlja prehod na nov sistem. Ko je neko premoženje zaseženo, policija na papirju izpolni popis s podrobnimi informacijami o premoženju ter ga pošlje na COSC, kjer ga ročno vnesejo v DELFI. Tam se ustvari dosje, ki vsebuje tudi podatke o tožilcu, preiskovalcih ter osumljencu in pa tudi podatke o končni sodni odločitvi. Po podatkih sta se sprva istočasno uporabljala dva sistema, poleg že navedenega še nov sistem, imenovan PACOS. Z aprilom 2021 pa naj bi bil celoten proces upravljanja avtomatiziran prek *PACOS database*.

5.2.5 Romunija

V Romuniji naloge ARO/AMO organa opravlja Nacionalna agencija za upravljanje zaseženega premoženja (ANABI), ki je podrejena Ministrstvu za pravosodje. ANABI opravlja naslednje naloge:

- nudi pomoč pri sledenju in identifikaciji premoženjske koristi, pridobljene s kaznivim dejanjem, in drugega premoženja, povezanega s kaznivim dejanjem;
- enostavno/preprosto upravljanje premičnega premoženja, zaseženega v kazenskem postopku (katerega posamična vrednost v času, ko je bil odrejen zaščitni ukrep, presega 15.000 EUR, oziroma presega skupno vrednost 300.000 EUR);
- prodaja premičnega in nepremičnega premoženja, zaseženega med kazenskim postopkom, v primerih, ki jih določa zakon;
- upravljanje nacionalnega integriranega informacijskega sistema za odvzem in upravljanje sredstev;
- zagotavlja podporo pravosodnim organom pri uporabi najboljših praks na področju identifikacije in upravljanja premoženja;
- nacionalna koordinacija, evalvacija in spremljanje ustreznosti izvajanja postopkov, povezanih z odvzemanjem premoženjske koristi.

ANABI vodi generalni direktor, ki je sodnik, tožilec ali drug pravni strokovnjak, imenovan z odlokom ministra za pravosodje. Generalnemu direktorju pomaga namestnik generalnega direktorja, ki ga z odlokom imenuje minister za pravosodje na predlog ministra za javne finance (kandidat mora med drugim biti javni uslužbenec Ministrstva za finance oziroma Nacionalne agencije za davčno upravo). ANABI deluje usklajeno z odborom, ki ga sestavlja generalni direktor agencije; trije predstavniki tožilstva pri vrhovnem kasacijskem sodišču, po en predstavnik iz ministrstva za pravosodje, vrhovnega sodnega sveta, ministrstva za notranje zadeve, ministrstva za javne finance in nacionalne agencije za davčno upravo.

ANABI upravlja centralni register zaseženega in zaplenjenega premoženja (ROARMIS, v teku je nadgradnja ROARMIS 2, vsi organi pa imajo dostop do informacij na spletišču organizacije (17.000 uporabnikov). Podatki se zbirajo od tožilstva, sodišč in davčnih organov, obdeluje pa jih ANABI, skupaj z lastnimi evidencami o zaseženem denarju, denarju, ki izhaja iz začasne prodaje, in informacijami o premoženju, ki ga upravlja sama agencija. Izboljšani osrednji register zaseženih in zaplenjenih sredstev bo zagotovljen in nadalje razvit z integriranim sistemom IT, ki se trenutno razvija. Ta programska oprema bo pristojnim organom omogočala neposreden vnos podatkov ter spremljanje celotnih postopkov od zamrznitve do zaplombe in odstranitve.

6. PRESOJA POSLEDIC, KI JIH BO IMEL SPREJEM ZAKONA

6.1 Presoja administrativnih posledic:

a) V postopkih oziroma poslovanju javne uprave ali pravosodnih organov:

S predlagano centralizacijo upravljanja začasno zavarovanega premoženja in ravnanja z odvzetim premoženjem se razbremenjuje z delom (državne) organe, ki so po veljavni ureditvi z razpršeno določenimi pristojnostmi, pristojni za upravljanje in razpolaganje s posameznimi vrstami premoženja.

b) Pri obveznostih strank do javne uprave ali pravosodnih organov:

Določbe predloga zakona ne prinašajo posledic pri obveznostih strank do javne uprave ali pravosodnih organov.

6.2 Presoja posledic za okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki:

Določbe predloga zakona ne prinašajo posledic za okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki.

6.3 Presoja posledic za gospodarstvo:

Določbe predloga zakona ne prinašajo posledic za gospodarstvo.

6.4 Presoja posledic za socialno področje:

S predlogom zakona je v delu, ki se nanaša na ponovno uporabo odvzetega premoženja (24. člen predloga zakona), pričakovati pozitivne posledice za socialno področje, saj je načrtovano, da se bodo odvzeto premoženje in prihodki iz naslova razpolaganja z odvzetim premoženjem med drugim namenili za financiranje prispevka v korist javne ustanove ali na namensko proračunsko postavko za pomoč žrtvam in povračilo škode žrtvam kaznivih dejanj ali v korist nevladne organizacije v javnem interesu.

6.5 Presoja posledic za dokumente razvojnega načrtovanja:

Določbe predloga zakona ne prinašajo posledic za dokumente razvojnega načrtovanja.

6.6 Presoja posledic za druga področja:

Določbe predloga zakona ne prinašajo posledic za druga področja.

6.7 Izvajanje sprejetega predpisa:

a) Predstavitev sprejetega zakona:

Zakon bo predstavljen širši javnosti z objavo na svetovnem spletu, ožji javnosti pa na predavanjih, srečanjih, posvetih v okviru izobraževalnih dejavnosti in podobno.

b) Spremljanje izvajanja sprejetega predpisa:

Ministrstvo za pravosodje bo spremljalo izvajanje sprejetega zakona prek odzivov izvajalcev zakona in udeležencev postopkov ter s spremljanjem statističnih podatkov.

6.8 Druge pomembne okoliščine v zvezi z vprašanji, ki jih ureja predlog zakona:

Drugih posebnih pomembnih okoliščin v zvezi z vprašanji, ki jih ureja predlog zakona, ni.

7. PRIKAZ SODELOVANJA JAVNOSTI PRI PRIPRAVI PREDLOGA ZAKONA:

Predlog zakona je bil objavljen na portalu E-demokracija 20. 8. 2025 (z rokom za oddajo komentarja do 20. 9. 2025) in istega dne posredovan v strokovno usklajevanje (z rokom za podajo pripomb do 15. 9. 2025) Sodnemu svetu, Državnotožilskemu svetu, Vrhovnemu sodišču RS, Vrhovnemu državnemu tožilstvu RS, Finančni upravi RS, Policiji, Odvetniški zbornici Slovenije, Notarski zbornici Slovenije, Državnemu odvetništvu RS, Slovenskemu državnemu holdingu, Skladu kmetijskih zemljišč in gozdov RS, Zbornici izvršiteljev Slovenije, Banki Slovenije, Komisiji za preprečevanje korupcije, Varuhu človekovih pravic, Informacijskemu pooblaščenca, Zagovorniku načela enakosti, Zavodu za gozdove Slovenije, Agenciji RS za javnopravne

evidence in storitve, Upravi RS za javna plačila, Upravi RS za pomorstvo, Javni agenciji za civilno letalstvo RS, Geodetski upravi RS, Agenciji za trg vrednostnih papirjev, Pravni fakulteti Univerze v Ljubljani, Pravni fakulteti Univerze v Mariboru in Evropski pravni fakulteti v Novi Gorici.

8. PODATEK O ZUNANJEM STROKOVNJAKU OZIROMA PRAVNI OSEBI, KI JE SODELOVALA PRI PRIPRAVI PREDLOGA ZAKONA, IN ZNESKU PLAČILA ZA TA NAMEN:

Pri pripravi predloga zakona niso sodelovali zunanji strokovnjaki in pravne osebe.

9. NAVEDBA, KATERI PREDSTAVNIKI PREDLAGATELJA BODO SODELOVALI PRI DELU DRŽAVNEGA ZBORA IN DELOVNIH TELES:

- Andreja Katič, ministrica za pravosodje,
- mag. Andreja Kokalj, državna sekretarka, Ministrstvo za pravosodje,
- dr. Milan Brglez, državni sekretar, Ministrstvo za pravosodje
- mag. Nina Koželj, generalna direktorica Direktorata za kaznovalno pravo in človekove pravice, Ministrstvo za pravosodje,
- Peter Pavlin, vodja Sektorja za kaznovalno pravo in človekove pravice, Ministrstvo za pravosodje,
- mag. Aleksandra Spasojevič, sekretarka v Sektorju za kaznovalno pravo in človekove pravice, Ministrstvo za pravosodje.

II. BESEDILO ČLENOV

I. SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen (vsebina zakona)

(1) Ta zakon določa centralni organ, pristojen za upravljanje začasno zavarovanega premoženja in za razpolaganje z odvzetim premoženjem v kazenskem postopku ter v postopku odvzema premoženja nezakonitega izvora, splošna pravila upravljanja začasno zavarovanega premoženja, izvrševanje sodnih odločb in porabo prihodkov iz odvzetega premoženja, upravljanje centralne evidence začasno zavarovanega in odvzetega premoženja, statistično poročanje in odškodninsko odgovornost Republike Slovenije.

(2) S tem zakonom se v pravni red Republike Slovenije prenaša Direktiva (EU) 2024/1260 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 24. aprila 2024 o povrnitvi in odvzemu premoženja (UL L št. 2024/1260 z dne 2. 5. 2024; v nadaljnjem besedilu: Direktiva 2024/1260/EU) v delu, ki se nanaša na učinkovit odvzem in izvršbo, nadaljnjo uporabo odvzetega premoženja, upravljanje, obveznost obveščanja oseb, na katere sklep vpliva, pravico do učinkovitega pravnega sredstva zoper sklep o vmesni prodaji, strateški okvir za povrnitev sredstev, sodelovanje urada za upravljanje premoženja z organi in agencijami Evropske unije ter s tretjimi državami in na imenovanje pristojnih organov ter kontaktnih točk za lažje sodelovanje med uradi za upravljanje premoženja.

2. člen (pomen izrazov)

Posamezni izrazi, uporabljeni v tem zakonu, imajo naslednji pomen:

1. »začasno zavarovano premoženje« so predmeti ali premoženje, ki v kazenskem postopku ali v zvezi z njim služi za začasno zavarovanje zahtevka za odvzem premoženjske koristi oziroma premoženja v vrednosti premoženjske koristi (v nadaljnjem besedilu: premoženjska korist), predmeti, ki so bili zaseženi v kazenskem postopku ali v zvezi z njim in sumljive stvari po zakonu, ki ureja kazenski postopek (v nadaljnjem besedilu: zaseženi predmeti), predmeti ali premoženje, ki so bili v kazenskem postopku dani kot varščina, začasno zavarovano in začasno odvzeto premoženje po zakonu, ki ureja odvzem premoženja nezakonitega izvora;
2. »odvzeto premoženje« so pravnomočno odvzeta premoženjska korist in varščina po zakonu, ki ureja kazenski postopek, pravnomočno odvzeti predmeti v kazenskem postopku ali v zvezi z njim, izkupiček od prodane sumljive stvari in pravnomočno odvzeto premoženje nezakonitega izvora po zakonu, ki ureja odvzem premoženja nezakonitega izvora;
3. »upravljanje« pomeni ohranjanje vrednosti začasno zavarovanega premoženja sorazmerno s stroški upravljanja, ki obsega hrambo, vmesno prodajo, izročitev v začasno uporabo, podaritev v javno korist, uničenje in druge oblike upravljanja v skladu s tem zakonom;
4. »razpolaganje« pomeni nadaljnje ravnanje z odvzetim premoženjem ali uničenje odvzetega premoženja v skladu s tem zakonom.

3. člen (smiselna uporaba drugih predpisov)

Če s tem zakonom ni določeno drugače, se za upravljanje začasno zavarovanega premoženja in za razpolaganje z odvzetim premoženjem smiselno uporablja:

1. zakon, ki ureja upravljanje kapitalskih naložb (za lastniške vrednostne papirje in poslovne deleže v gospodarskih družbah);
2. zakon, ki ureja javne finance (za gotovinska in negotovinska denarna sredstva ter drugo finančno premoženje);
3. zakon, ki ureja davčni postopek (za premično premoženje);
4. zakon, ki ureja ravnanje s stvarnim premoženjem države (za nepremično premoženje);
5. zakon, ki ureja sklad kmetijskih zemljišč in gozdov ter zakon, ki ureja kmetijska zemljišča (za kmetijska zemljišča in kmetije);
6. zakon, ki ureja gospodarjene z gozdovi v lasti Republike Slovenije (za gozdove);
7. zakon, ki ureja proizvodnjo in promet s prepovedanimi drogami (za prepovedane droge);
8. zakon, ki ureja orožje (za orožje).

II. CENTRALNI ORGAN ZA UPRAVLJANJE IN RAZPOLAGANJE S PREMOŽENJEM

4. člen (centralni organ)

Naloge upravljanja začasno zavarovanega premoženja in razpolaganja z odvzetim premoženjem v skladu s tem zakonom izvaja Finančna uprava Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: centralni organ).

5. člen (pristojnosti in naloge centralnega organa)

Centralni organ izvaja naslednje strokovne naloge, če s tem zakonom ni določeno drugače:

1. upravljanje začasno zavarovanega premoženja;
2. izvrševanje sodnih odločb, ki se nanašajo na začasno zavarovano in odvzeto premoženje;
3. razpolaganje z odvzetim premoženjem;
4. svetovanje, zagotavljanje strokovne pomoči in podpore s področja dela centralnega organa;
5. sodelovanje s pristojnim nacionalnim organom za odvzem premoženjske koristi, z drugimi pristojnimi nacionalnimi organi na področju iskanja in sledenja premoženja, začasnega zavarovanja ter odvzema premoženja, in z drugimi subjekti s področja dela centralnega organa;
6. izvedba specializiranih usposabljanj s področja dela centralnega organa ter izmenjava dobrih praks s pristojnimi organi v drugih državah članicah Evropske unije;
7. priprava in usklajevanje vsebin za sprejem strategije iz 30. člena tega zakona ter spremljanje izvajanja navedene strategije;
8. priprava pobud in drugih strokovnih gradiv za sprejem in izvajanje predpisov;
9. statistično poročanje;
10. mednarodno sodelovanje, vključno s sklepanjem sporazumov o delitvi stroškov v zvezi z izvrševanjem odredb o začasnem zavarovanju in odvzemu premoženja ter sporazumov o delitvi premoženja in sodelovanje s pristojnimi tujimi organi na področju iskanja in sledenja premoženja, začasnega zavarovanja ter odvzema premoženja;
11. upravljanje centralne evidence začasno zavarovanega in odvzetega premoženja;
12. druge naloge določene s tem zakonom.

6. člen
(zagotavljanje strokovne pomoči)

(1) Centralni organ lahko za izvajanje nalog iz svoje pristojnosti pridobi strokovno mnenje, cenitev pri pristojnih državnih organih, nosilcih javnih pooblastil, izvedencih, cenilcih ter drugih strokovnjakih javnega in zasebnega sektorju v Republiki Sloveniji, v tujini ali pri mednarodnih organizacijah.

(2) Centralni organ izplača potrebne stroške in nagrade za izdelavo strokovnih mnenj in cenitev iz svojih sredstev.

7. člen
(mednarodno sodelovanje)

(1) Za potrebe poenostavitve neposrednih stikov in sodelovanja med pristojnimi organi za upravljanje premoženja in organi za izvršitev sodnih odločb, ki se nanašajo na začasno zavarovano in odvzeto premoženje v Republiki Sloveniji, ter organi drugih držav članic Evropske unije, centralni organ deluje kot pristojni organ in kontaktna točka v skladu s prvim in drugim odstavkom 32. člena Direktive 2024/1260/EU. Naloga centralnega organa je spodbujanje in pomoč pri izvajanju mednarodnega sodelovanja med pristojnimi domačimi in tujimi organi z aktivnim posredovanjem ter vzpostavljanjem neposrednih stikov s pristojnimi kontaktnimi točkami drugih držav in izmenjava ustreznih informacij za namene lažje identifikacije premoženja, ki je ali bi lahko postalo predmet začasnega zavarovanja ali odvzema.

(2) Centralni organ v okviru svojih pristojnosti sodeluje z Agencijo Evropske unije za pravosodno sodelovanje v kazenskih zadevah (Eurojust) in Agencijo Evropske unije za sodelovanje na področju preprečevanja, odkrivanja in preiskovanja kaznivih dejanj (Europol) za namene lažje identifikacije premoženja, ki je ali bi lahko postalo predmet začasnega zavarovanja ali odvzema, ki ga je izdal pristojni organ v kazenskem postopku ali v postopku odvzema premoženja nezakonitega izvora, da bi se omogočilo lažje upravljanje začasnega zavarovanega premoženja in razpolaganje z odvzetim premoženjem.

(3) Centralni organ v okviru svojih pristojnosti znotraj mednarodnopravnega okvirja sodeluje s pristojnimi organi za upravljanje premoženja v tretjih državah ob upoštevanju omejitev, kot jih določajo predpisi s področja varstva osebnih podatkov.

8. člen
(obveznost posredovanja podatkov)

Državni organi, nosilci javnih pooblastil, finančne organizacije, pooblaščenih izvršitelji in drugi subjekti iz drugega odstavka 19. člena tega zakona centralnemu organu za namen izvajanja pristojnosti po tem zakonu, na njegovo pisno zahtevo brezplačno posredujejo osebne in druge podatke iz zbirk podatkov, ki jih upravljajo.

9. člen
(dolžnost obveščanja in sodelovanja)

(1) Policija, državno tožilstvo in sodišče v primerih, kadar je to zaradi narave premoženja upravičeno, obveščajo centralni organ o načrtovanih ukrepih in dejanjih v postopku začasnega zavarovanja premoženja. Centralni organ v teh primerih z namenom zmanjšati stroške

upravljanja, oceni konkretne okoliščine v zvezi z načrtovanim začasnim zavarovanjem premoženja.

(2) Centralni organ policijo, državno tožilstvo in sodišče obvešča o vseh okoliščinah, ki so pomembne za doseganje namena začasnega zavarovanja premoženja, zlasti pa o spremembah glede premoženja, gibanju njegove vrednosti, stroških, tveganjih in nevarnostih, povezanih z zmanjševanjem vrednosti premoženja ter upravljanjem začasno zavarovanega premoženja.

III. UPRAVLJANJE ZAČASNO ZAVAROVANEGA PREMOŽENJA

10. člen

(ohranjanje vrednosti premoženja)

(1) Centralni organ kot dober gospodar skrbi, da se vrednost premoženja ne zmanjšuje, kadar je to glede na naravo stvari mogoče, in da zaradi njegovega upravljanja ne nastajajo nesorazmerni stroški.

(2) Centralni organ oceni vrednost premoženja ob prevzemu v upravljanje, če ocenjena vrednost ne izhaja iz sodne odločbe o začasnem zavarovanju premoženja, za potrebe sprejema odločitve iz tretjega odstavka tega člena, ob odvzemu ali vrnitvi premoženja ter v drugih primerih, če to narekujejo konkretne okoliščine primera. Če zaradi narave premoženja ali konkretnih okoliščin primera ocenjene vrednosti ni mogoče določiti, centralni organ ravna v skladu s 6. členom tega zakona.

(3) Če se vrednost premoženja nesorazmerno zmanjšuje ali če z upravljanjem nastajajo nesorazmerni stroški, centralni organ brez odlašanja državnemu tožilstvu poda pobudo za vmesno prodajo, izročitev v začasno uporabo, podaritev v javno korist, uničenje začasno zavarovanega premoženja ali za izvedbo druge oblike upravljanja na podlagi predpisov iz 3. člena tega zakona.

11. člen

(vmesna prodaja)

(1) Če je premoženje pokvarljivo, enostavno zamenljivo, hitro zgublja vrednost, ali če so za upravljanje potrebni posebni pogoji in strokovno znanje, ki ni na voljo, sodišče na predlog državnega tožilca lahko odloči, da se premoženje proda.

(2) Ne glede na pogoje iz prejšnjega odstavka in tretjega odstavka 10. člena tega zakona, sodišče lahko odloči, da se premoženje proda na predlog lastnika premoženja.

(3) Kupnina od vmesne prodaje predstavlja začasno zavarovana denarna sredstva.

12. člen

(izročitev v začasno uporabo)

(1) Če se premoženje ne more prodati, ker prodaja ni uspešna, sodišče na predlog državnega tožilca lahko odloči, da se premoženje izroči v začasno uporabo državnemu organu, drugim osebam pa, če se s tem nesorazmerno ne zmanjšuje vrednost premoženja in če začasna uporaba prinaša ekonomsko korist ali če je začasna uporaba v javno korist.

(2) Uporabniki iz prejšnjega odstavka morajo imeti pred začetkom začasne uporabe in ves čas začasne uporabe začasno zavarovanega premoženja sklenjeno premoženjsko zavarovanje.

13. člen (podaritev v javno korist)

Če se premoženja ne more prodati, ker prodaja ni uspešna, sodišče na predlog državnega tožilca lahko odloči, da se premoženje podari državnim organom in organizacijam, javnim zavodom, ustanovam ali humanitarnim organizacijam, ki izkažejo, da premoženje potrebujejo za opravljanje svoje dejavnosti.

14. člen (uničenje)

Če se premoženja ne more prodati, ker prodaja ni uspešna, če se ne izroči v začasno uporabo, ne podari v javno korist ali če premoženje po posebnih predpisih ni v prostem prometu, sodišče na predlog državnega tožilca lahko odloči, da se premoženje uniči.

15. člen (predhodno mnenje in rok za odločanje)

(1) Pred sprejemom odločitve iz tretjega odstavka 10. člena tega zakona sodišče pridobi mnenje lastnika premoženja. Če lastnik ni znan ali mu poziva za podajo mnenja ni mogoče vročiti, sodišče poziv objavi na sodni deski in se po osmih dneh šteje, da je bila vročitev opravljena. Glede vročanja se smiselno uporablja zakon, ki ureja pravdni postopek.

(2) Če lastnik premoženja v osmih dneh po vročitvi poziva ne poda mnenja, se šteje, da z odločitvijo sodišča soglaša.

(3) Če sodišče ne razpolaga s pobudo centralnega organa iz tretjega odstavka 10. člena tega zakona, sodišče pridobi tudi mnenje centralnega organa. Centralni organ poda mnenje v osmih dneh od prejema poziva sodišča.

(4) Sodišče sprejme odločitev v 15 dneh po izteku roka za podajo mnenja iz prvega in tretjega odstavka tega člena.

(5) Zoper odločitev sodišča je dopustna pritožba v 15 dneh od vročitve odločbe sodišča. Sodišče o pritožbi odloči v 15 dneh od prejema pritožbe.

(6) Sodišče lahko na predlog lastnika premoženja, če bi z izvršitvijo odločitve iz 11., 12., 13. in 14. člena tega zakona utrpel nepopravljivo škodo, začasno zadrži izvršitev odločitve. Glede trajanja začasnega zadržanja izvršitve in nadaljevanja začasno zadržane izvršitve se smiselno uporablja zakon, ki ureja izvršbo in zavarovanje, o odlogu izvršbe.

16. člen (sodne odredbe v zvezi z lastniškimi vrednostnimi papirji in poslovnimi deleži v gospodarskih družbah)

(1) Sklep o začasnem zavarovanju in sodba o odvzemu lastniških vrednostnih papirjev vsebujeta odredbo o prepovedi razpolaganja z lastniškimi vrednostnimi papirji.

(2) Sklep o začasnem zavarovanju v zvezi z lastniškimi materializiranimi vrednostnimi papirji vsebuje tudi odredbo o upravljanju teh papirjev.

(3) Sklep o začasnem zavarovanju nematerializiranih vrednostnih papirjev in sodba o odvzemu vsebujeta tudi odredbo o upravljanju lastniških vrednostnih papirjev, če skupni delež lastniških vrednostnih papirjev, ki so predmet ukrepa zoper isto osebo, v kapitalu ali delež v članskih pravicah pravnih oseb, znaša več kakor 25 %.

(4) Sklep o začasnem zavarovanju, ki vsebuje odredbo o upravljanju lastniških vrednostnih papirjev, ter sodba o odvzemu vsebujeta tudi odredbo, da v času trajanja ukrepa začasnega zavarovanja zakoniti imetnik vrednostnih papirjev ne more uresničevati pravic iz vrednostnih papirjev.

(5) Sklep o začasnem zavarovanju poslovnega deleža v gospodarskih družbah vsebuje odredbo o prepovedi razpolaganja s poslovnim deležem in odredbo o upravljanju poslovnega deleža, če poslovni delež ali vsota več poslovnih deležev, ki so predmet ukrepa zoper isto osebo ali s to osebo povezane osebe (22. člen) v isti družbi, znaša več kakor 25 %.

(6) Sklep o začasnem zavarovanju, ki vsebuje odredbo o upravljanju poslovnega deleža, vsebuje tudi odredbo, da v času trajanja ukrepa začasnega zavarovanja družbenik ne more uresničevati pravic iz poslovnega deleža.

(7) Sklep o začasnem zavarovanju in sodba o odvzemu lahko vsebujeta tudi druge odredbe, s katerimi je mogoče doseči namen začasnega zavarovanja s smiselno uporabo zakona, ki ureja izvršbo in zavarovanje, o začasnih odredbah.

17. člen (posebnosti upravljanja)

(1) Z začasno zavarovanimi nematerializiranimi vrednostnimi papirji in drugimi finančnimi instrumenti se upravlja na trgovalnih računih v skladu z zakonom, ki ureja opravljanje plačilnih storitev za proračunske uporabnike.

(2) Začasno zavarovana gotovinska sredstva v tujih valutah, v katerih se ne vodi enotni zakladniški račun, se hranijo v depozitu pri Banki Slovenije.

18. člen (stroški)

(1) Stroški upravljanja začasno zavarovanega premoženja se najprej izplačajo iz sredstev centralnega organa.

(2) Za pokrivanje stroškov iz prejšnjega odstavka se zagotovijo sredstva v proračunu Republike Slovenije.

19. člen (prenos upravljanja začasno zavarovanega premoženja)

(1) Začasno zavarovano premoženje upravlja centralni organ. Ne glede na prejšnji stavek:

- denarna sredstva in drugo finančno premoženje upravlja ministrstvo, pristojno za finance (v nadaljnjem besedilu: ministrstvo),
- lastniške vrednostne papirje in poslovne deleže v gospodarskih družbah, upravlja organ pristojen za upravljanje kapitalskih naložb,
- prepovedane droge upravlja ministrstvo, pristojno za notranje zadeve,
- orožje, strelivo in eksplozivna sredstva pa upravljata ministrstvo pristojno za notranje zadeve ali ministrstvo, pristojno za obrambo.

(2) V primerih omejenih prostorskih kapacitet centralnega organa, ali če gre za upravljanje specifičnega premoženja, lahko centralni organ začasno zavarovano premoženje prenese v upravljanje po določbah tega zakona pristojnim državnim organom, nosilcem javnih pooblastil, pooblaščenim izvršiteljem, finančnim organizacijam, gospodarskim družbam, samostojnim podjetnikom posameznikom ali posameznikom, ki samostojno opravljajo dejavnost.

(3) Centralni organ nadzira upravljanje iz prejšnjega odstavka.

(4) Določbe tega člena se smiselno uporabljajo tudi za razpolaganje z odvzetim premoženjem.

20. člen **(upravljanje zaseženih predmetov)**

(1) Centralni organ upravlja zasežene predmete, če gre za:

- sumljive stvari iz zakona, ki ureja kazenski postopek;
- predmete, katerih hramba bistveno presega prostorske kapacitete državnih organov, ki so zasegli ali odvzeli predmet (na primer motorna in druga vozila, laboratorij in oprema za izdelavo prepovedanih drog);
- gotovinska sredstva, zasežena kot individualno določen predmet;
- predmete, ki zaradi svoje specifične narave ali zaradi ohranjanja njihove vrednosti narekujejo upravljanje s strani centralnega organa.

(2) Ostale zasežene predmete upravlja sodišče, oziroma policija pred začetkom kazenskega postopka do izročitve pristojnemu državnemu tožilstvu oziroma sodišču, oziroma državnemu tožilstvu do izročitve sodišču, ne glede na to, ali se hranijo pri policiji, državnemu tožilstvu, sodišču ali pri drugem subjektu iz drugega odstavka 19. člena tega zakona.

(3) Za upravljanje zaseženih predmetov iz prejšnjega odstavka in z njihovim razpolaganjem po odvzemu, se smiselno uporabljajo določbe tega zakona glede upravljanja začasno zavarovanega premoženja, izvrševanja sodnih odločb in odškodninske odgovornosti Republike Slovenije.

21. člen **(podzakonska predpisa)**

(1) Vlada na predlog, ministra, pristojnega za pravosodje, predpiše način upravljanja začasno zavarovanega premoženja, pogoje, ki jih morajo izpolnjevati gospodarske družbe, samostojni podjetniki posamezniki ali posamezniki, ki samostojno opravljajo dejavnost za opravljanje dejavnosti iz drugega odstavka 19. člena tega zakona in pravila za njihovo delovanje.

(2) Minister, pristojen za pravosodje, predpiše pogoje, ki jih morajo izpolnjevati pooblaščenim izvršiteljem za upravljanje začasno zavarovanega premoženja, pogoje za tehnično in fizično

varovanje tega premoženja, postopek za vpis v register pooblaščenih izvršiteljev ter tarifo za plačilo dela in stroškov pooblaščenega izvršitelja.

IV. IZVRŠEVANJE SODNIH ODLOČB IN PORABA PRIHODKOV IZ ODVZETEGA PREMOŽENJA

22. člen (omejitve v postopku prodaje)

(1) Oseba, ki ji je bilo s pravnomočno sodno odločbo začasno zavarovano ali odvzeto premoženje, ter z njo povezana oseba, premoženja ne more kupiti pod ocenjeno vrednostjo določeno v postopku prodaje.

(2) Za povezane osebe se štejejo sorodniki v krvnem sorodstvu v ravni vrsti do kateregakoli kolena, v stranski vrsti do vštetega tretjega kolena ali v svaštvu do vštetega drugega kolena, skrbnik in varovanec, zakonec, oseba, s katero živi v dalj časa trajajoči življenjski skupnosti, ki ima po zakonu, ki ureja zakonsko zvezo, enake pravne posledice kot sklenitev zakonske zveze (v nadaljnjem besedilu: družinski član).

(3) Poleg oseb iz prejšnjega odstavka, sta povezani osebi tudi:

- pravni osebi, ki sta povezani v kapitalu, upravljanju ali nadzoru tako, da ima ena pravna oseba neposredno ali posredno v lasti najmanj 25 % vrednosti ali števila delnic ali deležev v kapitalu, upravljanju ali nadzoru oziroma glasovalnih pravic v drugi pravni osebi ali obvladuje drugo pravno osebo na podlagi pogodbe na način, ki se razlikuje od razmerij med nepovezanimi osebami;
- pravni osebi, če imajo iste pravne osebe, fizične osebe ali njihovi družinski člani v obeh pravnih osebah neposredno ali posredno v lasti najmanj 25 % vrednosti ali števila delnic ali deležev v kapitalu, upravljanju ali nadzoru oziroma glasovalnih pravic ali ju obvladujejo na podlagi pogodbe na način, ki se razlikuje od razmerij med nepovezanimi osebami;
- pravna oseba in fizična oseba, ki opravlja dejavnost, če ima fizična oseba, ki opravlja dejavnost ali njen družinski član v pravni osebi najmanj 25 % vrednosti ali števila delnic ali deležev v kapitalu, upravljanju ali nadzoru oziroma glasovalnih pravic ali obvladuje pravno osebo na podlagi pogodbe na način, ki se razlikuje od razmerij med nepovezanimi osebami;
- pravna oseba in njen družbenik, član organa vodenja ali nadzora in njihov družinski član;
- oseba, zaposlena za nedoločen ali določen čas, in njen delodajalec, razen če je delodajalec oseba javnega prava.

23. člen (pristojnost in način izvršitve sodnih odločb)

(1) Zaznambo odločbe o začasnem zavarovanju in odvzemu premoženja, ki je vpisano v register ali evidenco, izvrši organ, ki vodi tak register ali evidenco.

(2) Druge odločbe o začasnem zavarovanju premoženja se izvršijo na način, ki ga določi sodišče v skladu z namenom začasnega zavarovanja.

(3) Odločbo o upravljanju začasno zavarovanega premoženja, o vrnitvi začasno zavarovanega premoženja in odločbo o uničenju odvzetega premoženja izvrši organ, ki upravlja začasno zavarovano premoženje ali razpolaga z odvzetim premoženjem.

(4) Odločbo o začasnem zavarovanju in odvzemu nepremičnega ter premičnega premoženja in prodaji odvzetega nepremičnega ter premičnega premoženja izvrši centralni organ po določbah zakona, ki ureja davčni postopek.

(5) Če s tem ali drugim zakonom ni določena pristojnost za izvrševanje odločb, je pristojen centralni organ.

(6) Policija in državno tožilstvo sta v okviru izvajanja pristojnosti za iskanje in sledenje premoženja organu, pristojnemu za izvršitev odločbe, dolžna posredovati podatke za učinkovit odvzem premoženja in izvršbo.

24. člen **(namenski prihodki proračuna)**

(1) Odvzeto premoženje in prihodki iz naslova razpolaganja z odvzetim premoženjem so namenski prihodki proračuna.

(2) Prihodki iz prejšnjega odstavka se namenijo za financiranje:

- obveznosti iz naslova davkov, prispevkov in drugih obveznih dajatev, ki izvirajo iz lastninske pravice na odvzetem premoženju;
- nalog povezanih z razpolaganjem z odvzetim premoženjem;
- izvajanja nalog centralnega organa;
- izvedbe usposabljanj in nabave tehnične opreme za potrebe izvajanja nalog policije in državnega tožilstva na področju iskanja in sledenja premoženja, ki je ali bi lahko postalo predmet odvzema v kazenskem postopku ali postopku odvzema premoženja nezakonitega izvora;
- prispevka v korist javne ustanove ali na namensko proračunsko postavko za pomoč žrtvam in povračilo škode žrtvam kaznivih dejanj ali v korist nevladne organizacije v javnem interesu, kot jo določa zakon, ki ureja nevladne organizacije;
- prispevkov k mehanizmom za podporo tretjim državam, ki se soočajo z razmerami, na katere se je Evropska unija odzvala s sprejetjem omejevalnih ukrepov.

(3) Vlada na predlog ministrstva sprejme letni program financiranja, s katerim se v posameznem letu določi razdelitev finančnih sredstev po namenih iz prejšnjega odstavka.

V. EVIDENCA IN STATISTIČNO POROČANJE

25. člen **(centralna evidenca začasno zavarovanega in odvzetega premoženja)**

(1) Za namene zagotavljanja učinkovitega izvrševanja začasnega zavarovanja in odvzema premoženja, upravljanja začasno zavarovanega premoženja, izvrševanja sodnih odločb po tem zakonu, razpolaganja z odvzetim premoženjem, varnosti pravnega prometa ter statističnega poročanja iz 29. člena tega zakona centralni organ upravlja informatizirano centralno evidenco

začasno zavarovanega in odvzetega premoženja (v nadaljnjem besedilu: centralna evidenca premoženja).

(2) Centralna evidenca premoženja vsebuje podatke:

1. o osebi, zoper katero je bilo odrejeno začasno zavarovanje ali začasni odvzem premoženja ali ki ji je bilo odvzeto premoženje, o lastniku premoženja in imetniku drugih pravic na začasno zavarovanem in odvzetem premoženju:

- ime in priimek;
- datum in kraj rojstva;
- EMŠO, za tujega državljanca, ki mu ni dodeljen EMŠO, številka, vrsta in država izdajateljica osebne dokumenta;
- naslov stalnega oziroma začasnega prebivališča ali drug zakoniti naslov in
- naziv in sedež firme, matična številka firme, davčna številka.

2. o premoženju, ki je predmet začasnega zavarovanja oziroma odvzema:

- identifikacijska številka (sestavljena iz zaporedne številke vpisa in letnice vpisa v centralno evidenco premoženja) začasno zavarovanega premoženja;
- vrsta premoženja (premično premoženje; kmetijska zemljišča, kmetije in gozdovi; druge nepremičnine; lastniški vrednostni papirji; drugo finančno premoženje; drugo premoženje);
- vrsta pravice, ki jo imajo drugi imetniki na premoženju;
- ocenjena vrednost oziroma kjer je to ustrezno, dejanska vrednost začasno zavarovanega in odvzetega premoženja (v primerih iz drugega odstavka 10. člena tega zakona) in
- skice, fotografije ali posnetki premoženja.

3. o postopku začasnega zavarovanja oziroma odvzema premoženja:

- vrsta in faza postopka;
- označba policijske enote, državnega tožilstva in sodišča, ki je pristojno za postopek;
- pravilna številka spisa na policiji, državnem tožilstvu in sodišču v zadevi začasnega zavarovanja oziroma odvzema premoženja;
- vrsta, trajanje in način začasnega zavarovanja ter odvzema premoženja;
- podatki o pobudah in predlogih za začasno zavarovanje (pravilna številka, datum, vrsta ukrepa);
- podatki o odločbah (pravilna številka, datum izdaje in datum pravnomočnosti, vrsta ukrepa);
- zaznambe, bremena in druge omejitve, opozorila ali znaki, ki imajo pomen za pravni promet ali dejansko stanje in
- posebne zaznambe (izteki zakonskih in sodnih rokov, v katerih morajo biti dokončana posamezna opravila, opravljena procesna dejanja ali izdane odločbe v postopku).

4. o upravljanju začasno zavarovanega premoženja:

- datum prevzema v upravljanje, kraj hrambe (v zemljevidu in prostoru) in način hrambe;
- izvajalec upravljanja (centralni organ, subjekti iz prvega in drugega odstavka 19. člena tega zakona);
- podatki o pobudah, predlogih in odločitvah iz tretjega odstavka 10. člena in drugega odstavka 19. člena tega zakona (pravilna številka, datum, datum pravnomočnosti; datum, način in okoliščine izvršitve, znesek vmesne prodaje);
- stroški upravljanja;
- posebne zaznambe (izteki zakonskih in sodnih rokov, v katerih morajo biti dokončana posamezna opravila, opravljena procesna dejanja ali izdane odločbe v postopku).

5. o izvrševanju sodnih odločb po tem zakonu:

- državni organ, ki je izvršil sodno odločbo;
- datum, način ter okoliščine izvršitve sodne odločbe;

- znesek prodanega premoženja;
  - ocenjena vrednost vrnjenega premoženja.
6. o razpolaganju z odvzetim premoženjem:
- način razpolaganja z odvzetim premoženjem;
  - višina finančnih sredstev in namen financiranja (podatki iz letnega programa financiranja iz tretjega odstavka 24. člena tega zakona).
7. morebitne druge podatke, ki so potrebni za namene upravljanja evidence premoženja (kot npr. podatki, ki se nanašajo na izvrševanje odločb v drugih državah članicah Evropske unije).

(3) Centralna evidenca premoženja poleg podatkov iz 2. točke prejšnjega odstavka glede na posamezno vrsto začasno zavarovanega in odvzetega premoženja lahko vsebuje tudi naslednje podatke:

1. premično premoženje:

- zaloge (parcelna številka nepremičnine in oznaka katastrske občine, v kateri se nahajajo, kot je vpisana v zemljiškem katastru; identifikacijska številka objekta ali dela objekta, tako kot je vpisana v katastru stavb, če pa se objekt v ta kataster ne vpisuje, drug enolični identifikacijski znak, s katerim se ta objekt vpisuje v uradni evidenci takih objektov; ulica, hišna številka, kraj in pošta, kjer se nahaja objekt);
- oprema (parcelna številka nepremičnine in oznaka katastrske občine, v kateri se nahaja oprema, kot je vpisana v zemljiškem katastru; identifikacijska številka objekta ali dela objekta, tako kot je vpisana v katastru stavb, če pa se objekt v ta kataster ne vpisuje, drug enolični identifikacijski znak, s katerim se ta objekt vpisuje v uradni evidenci takih objektov; ulica, hišna številka, kraj in pošta, kjer se nahaja objekt);
- motorna in tirna vozila, motorna kolesa ter prikolice in polprikolice (številka vozila (številka šasije), registrska označba, s katero so vozila vpisana v referenčnem registru, znamka, vrsta in kategorija ter komercialna oznaka, leto izdelave, datum prve registracije);
- živali (za goveda: identifikacijska številka, s katero je žival vpisana v referenčnem registru, spol, pasma, datum rojstva; za kopitarje, identifikacijska številka, s katero je žival vpisana v referenčnem registru);
- drugo premično premoženje (vrsta, opis, količina in merska enota, ocenjena vrednost).

2. kmetijska zemljišča, kmetije in gozdovi (parcelna številka nepremičnine in oznaka katastrske občine, v kateri se nahaja, kot je vpisana v zemljiškem katastru).

3. druge nepremičnine (parcelna številka nepremičnine in oznaka katastrske občine, v kateri se nahajajo, kot je vpisana v zemljiškem katastru; identifikacijska številka objekta ali dela objekta, tako kot je vpisana v katastru stavb, če pa se objekt v ta kataster ne vpisuje, drug enolični identifikacijski znak, s katerim se ta objekt vpisuje v uradni evidenci takih objektov; ulica, hišna številka, kraj in pošta, kjer se nahaja objekt).

4. lastniški vrednostni papirji:

- oznaka vrste vrednostnega papirja, identifikacijski podatke o izdajatelju, podatek, ali je vrednostni papir imenski ali prinosniški, skupno število izdanih vrednostnih papirjev, vpisanih v centralni register, če se vrednostni papir glasi na nominalni znesek: skupni nominalni znesek izdanih vrednostnih papirjev, vpisanih v centralni register, datum vpisa vrednostnega papirja v centralni register;
- za nematerializirane delnice se poleg podatkov iz prejšnje alineje vpisujejo še naslednji podatki: oznaka razreda delnice, nominalni znesek, na katerega se glasi, ali oznako, da gre za kosovno delnico, podatek, ali imetniku daje glasovalno pravico, če ima značilnost prednostne delnice, tudi vsebino prednostne pravice ali prednostnih pravic imetnika.

5. drugo finančno premoženje:

- denarna sredstva (znesek, valuta in datum priliva na račun, določenim s podzakonskim predpisom iz prvega odstavka 21. člena tega zakona, znesek, valuta in datum nakazila natečenih obresti za posamezen priliv);
- terjatve (podatki o fizični ali pravni osebi, do katere je vzpostavljena terjatev, matična oziroma davčna številka, datum zapadlosti, izračun morebitnih zamudnih obresti);
- dolžniški vrednostni papirji ter delnice in deleži na kapitalu pravnih oseb;
- druge naložbe v pravne osebe in drugi finančni instrumenti (naložbe v sklade: ime sklada, identifikacijska številka sklada in število točk; obveznice: ime izdajatelja obveznic, vrednost obveznice, obresti);
- podatki o znesku zaseženih sredstev, valuti, datum nakazila na račun določenim s podzakonskim predpisom iz prvega odstavka 21. člena tega zakona, znesek natečenih obresti, valuta natečenih obresti.

6. drugo začasno zavarovano in odvzeto premoženja (podatki o vrsti, količini in merski enoti).

(4) Centralni organ zagotavlja in vzdržuje informacijsko strukturo, v katero se posredujejo podatki policije, državnega tožilstva, sodišča, subjektov iz prvega in drugega odstavka 19. člena tega zakona ter organov, pristojnih za izvršitev sodnih odločb po tem zakonu (v nadaljnjem besedilu: pristojni organi).

(5) Razpoložljive podatke iz 1., druge do pete alineje 2., 3. in 7. točke drugega odstavka tega člena glede na fazo postopka začasnega zavarovanja in odvzema premoženja v okviru zakonsko določenih pristojnosti posredujejo policija, državno tožilstvo in sodišče. Preostale podatke iz drugega odstavka in podatke iz tretjega odstavka tega člena vpisuje centralni organ. V zadevah, ko po določbah tega zakona ni pristojen centralni organ, podatke posredujejo subjekti iz prvega in drugega odstavka 19. člena tega zakona in državni organi, ki so izvršili sodno odločbo, glede na pristojnosti po določbah tega zakona.

(6) Centralni organ in pristojni organi morajo posredovati oziroma vpisati podatke v najkrajšem možnem času, najpozneje pa v treh delovnih dneh, ko je nastalo dejstvo, ki ga je treba vpisati, ali od dneva, ko so bili obveščeni o takem dejstvu.

(7) Centralni organ za namen izvajanja pristojnosti po tem zakonu lahko brezplačno pridobiva, uporablja in obdeluje podatke iz naslednjih zbirk podatkov:

- Centralnega registra prebivalstva in Centralne evidence izdanih orožnih listin, ki ju upravlja ministrstvo, pristojno za notranje zadeve;
- Poslovnega registra Slovenije, Evropskega poslovnega registra, Registra zastavnih pravic na premočninah, Registra dejanskih lastnikov, Sodnega registra in Registra nastanitvenih obratov, ki jih upravlja Agencija Republike Slovenije za javnopravne evidence in storitve;
- Evidence registriranih vozil, ki jo upravlja ministrstvo, pristojno za infrastrukturo;
- Evidence ribiških plovil in Evidence plovil, ki se uporabljajo v marikulturi, ki jo upravlja ministrstvo, pristojno za ribištvo;
- vpisnika čolnov in vpisnika plavajočih uprav, ki ju upravljajo upravne enote;
- slovenskega ladijskega registra, ki ga upravlja Uprava republike Slovenije za pomorstvo;
- Registra zrakoplovov Republike Slovenije in Evidence ultralahkih in drugih letalnih naprav, ki ju upravlja Javna Agencija za civilno letalstvo republike Slovenije;
- Evidenc, ki so vzpostavljene v skladu z zakonom, ki ureja evidentiranje nepremičnin, in zakonom, ki ureja množično vrednotenje, ki jih upravlja Geodetska uprava Republike Slovenije;
- zemljiške knjige, ki jo upravlja sodišče in

- Centralnega registra nematerializiranih vrednostnih papirjev, ki ga upravlja centralno depotna družba.

(8) Centralni organ dostopa do zbirk podatkov iz prejšnjega odstavka z neposredno računalniško povezavo, če tehnične možnosti to omogočajo.

(9) Za namen zagotavljanja točnosti in posodobljenosti podatkov v centralni evidenci premoženja, se centralna evidenca premoženja lahko povezuje z evidencami iz sedmega odstavka tega člena.

(10) Povezovanja zbirk podatkov iz prejšnjega odstavka se izvede z enotno matično številko občana ali drugimi podatki, ki v povezavi z imenom in priimkom zagotavljajo enoznačno identifikacijo osebe, o kateri se zahteva, vpisuje ali posreduje podatek, oziroma, v kolikor gre za pravno osebo, z matično številko te osebe.

26. člen **(dostop do podatkov iz centralne evidence premoženja)**

Policiji, državnemu tožilstvu, sodišču in Državnemu odvetništvu Republike Slovenije se za izvajanje njihovih pristojnosti omogoči brezplačen neposreden oddaljen dostop do podatkov v centralni evidenci premoženja, ostalim pristojnim organom iz četrtega odstavka 25. člena tega zakona pa se omogoči brezplačen neposreden oddaljen dostop do tistih podatkov v centralni evidenci premoženja, ki jih potrebujejo za izvajanje zakonsko določenih pristojnosti.

27. člen **(rok hrambe)**

Podatki iz centralne evidence premoženja se hranijo dve leti po pravnomočnosti odločitve o prenehanju začasnega zavarovanja premoženja oziroma vrnitvi po premoženja, po pravnomočnosti odvzema premoženja pa ne dlje od izteka leta, za katerega je bil sprejet letni program financiranja iz tretjega odstavka 24. člena tega zakona, nato se izbrišejo.

28. člen **(podzakonski predpis)**

Vlada, na predlog, ministra, pristojnega za pravosodje, v podzakonskem predpisu iz prvega odstavka 21. člena tega zakona predpiše tehnične zahteve in način dostopa do podatkov iz centralne evidence premoženja.

29. člen **(poročanje Evropski komisiji)**

Centralni organ najkasneje do 31. decembra za preteklo leto posreduje Evropski komisiji poročilo, ki vključuje naslednje podatke:

1. število izvršenih odločb o začasnem zavarovanju premoženja;
2. število izvršenih odločb o odvzemu premoženja;
3. ocenjeno vrednost premoženja v času začasnega zavarovanja;
4. ocenjeno vrednost premoženja v času odvzema, ki je bilo vrnjeno lastniku premoženja;
5. število zahtev za izvršitev odločb o začasnem zavarovanju v drugi državi članici Evropske unije;
6. število zahtev za izvršitev odločb o odvzemu v drugi državi članici Evropske unije;

7. vrednost ali ocenjeno vrednost premoženja, vrnjenega z izvršbo v drugi državi članic Evropske unije;
8. vrednost odvzetega premoženja v primerjavi z njegovo vrednostjo v času, ko je bilo začasno zavarovano;
9. razčlenitev števil in vrednosti, ki se nanašajo na 2. in 4. točko tega člena glede na vrsto odvzema;
10. število vmesnih prodaj začasno zavarovanega premoženja;
11. skupna višina finančnih sredstev iz pete in šeste alineje drugega odstavka 24. člena tega zakona.

30. člen (strategija)

(1) Vlada na predlog ministrstva sprejme strategijo na področju začasnega zavarovanja in odvzema premoženja ter upravljanja z navedenim premoženjem (v nadaljnjem besedilu: strategija) za obdobje petih let.

(2) Strategija, katere pripravo koordinira centralni organ v sodelovanju z drugimi državnimi organi, vsebuje vsaj naslednje elemente:

1. oceno stanja in opredelitev ključnih problemov na področju iskanja in sledenja premoženja, začasnega zavarovanja premoženja, upravljanja začasno zavarovanega premoženja, odvzema premoženja, razpolaganja z odvzetim premoženjem in mednarodnega sodelovanja;
2. strateške cilje, prednostne naloge ter ukrepe za doseganje ciljev;
3. nosilce in sodelujoče pri posameznih nalogah in ukrepih;
4. roke za izvedbo in kazalnike za merjenje uspešnosti izpolnjenih nalog;
5. predviden obseg finančnih sredstev za uresničevanje strategije;
6. način in obdobje poročanja o izvajanju strategije;
7. rok za obveščanje Evropske komisije.

VI. ODŠKODNINSKA ODGOVORNOST REPUBLIKE SLOVENIJE

31. člen (podlaga odgovornosti)

Lastnik premoženja, ki mu začasno zavarovano premoženje ni bilo odvzeto, ima po pravnomočno končanem postopku pravico do vrnitve premoženja in do povrnitve škode, povzročene s protipravnim ravnanjem pristojnih organov iz tega zakona. Za vračilo premoženja in povrnitev škode je zavezana Republika Slovenija.

32. člen (pravila vračanja)

(1) V primeru iz prejšnjega člena je Republika Slovenija ob vrnitvi dolžna odstopiti lastniku premoženja tudi plodove in vse druge koristi dosežene z upravljanjem začasno zavarovanega premoženja, in mu plačati zamudne obresti po pravilih zakona, ki ureja obligacijska razmerja, o neupravičeni pridobitvi.

(2) Če je med upravljanjem začasno zavarovanega premoženja, premoženje ali njegov del prodano, je Republika Slovenija dolžna lastniku odstopiti prejeto kupnino z obrestmi v višini kot jih je ustvarila v času upravljanja s kupnino.

(3) Obveznost iz prejšnjih odstavkov je pristojni organ, ki je začasno zavarovano premoženje upravljal, dolžan izpolniti v petnajstih dneh po pravnomočnosti sodne odločbe o vrnitvi začasno zavarovanega premoženja.

33. člen **(odškodninski zahtevek)**

Zahtevek za povrnitev škode iz 31. člena tega zakona je lastnik premoženja dolžan vložiti najkasneje v enem letu od dneva, ko mu je bilo začasno zavarovano premoženje vrnjeno oziroma od dneva vročitve odločbe, s katero je bil postopek v katerem je bilo začasno zavarovanje premoženja odrejeno, pravnomočno kočan, sicer izgubi to pravico.

VII. PREHODNE DOLOČBE IN KONČNA DOLOČBA

34. člen **(nadaljevanje že začelih postopkov)**

(1) Postopki upravljanja z zaseženimi predmeti, premoženjem in varščinami ter postopki hrambe, upravljanja in prodaje premoženja nezakonitega izvora, ki so se začeli pred začetkom uporabe tega zakona, se dokončajo po dosedanjih predpisih.

(2) Ne glede na prejšnji odstavek centralni organ v šestih mesecih po začetku uporabe tega zakona prevzame v upravljanje po določbah tega zakona začasno zavarovana gotovinska sredstva v tujih valutah, v katerih se ne vodi enotni zakladniški račun.

35. člen **(strategija)**

Vlada sprejeme strategijo iz 30. člena tega zakona najkasneje do 1. maja 2027 za obdobje do 31. 12. 2031.

36. člen **(podzakonski predpisi)**

(1) Vlada izda podzakonski predpis iz prvega odstavka 21. člena tega zakona v šestih mesecih po uveljavitvi tega zakona.

(2) Vlada uskladi Uredbo o načinu ravnanja z zaseženimi in odvzetimi prepovedanimi drogami (Uradni list RS, št. 48/07 in 63/09) z določbami tega zakona v šestih mesecih po uveljavitvi tega zakona.

(3) Minister, pristojen za pravosodje, uskladi Pravilnik o pogojih hrambe in upravljanja z zaseženimi predmeti, o postopku za vpis v register pooblaščenih izvršiteljev ter o tarifi za plačilo dela in stroškov pooblaščenega izvršitelja (Uradni list RS, št. 54/02) z določbami tega zakona v šestih mesecih po uveljavitvi tega zakona.

(4) Minister, pristojen za pravosodje, uskladi Državnotožilski red (Uradni list RS, št. 7/12, 29/12, 45/16, 64/19, 191/20, 125/21, 204/21 in 54/23) z določbami tega zakona v šestih mesecih po uveljavitvi tega zakona.

(5) Z dnem začetka uporabe tega zakona prenehajo veljati:

- Uredba o postopku upravljanja z zaseženimi predmeti, premoženjem in varščinami (Uradni list RS, št. 22/02, 110/02 – ZDT-B, 8/07, 48/07 in 102/12),
- Uredba o postopkih hrambe, upravljanja in prodaje premoženja nezakonitega izvora (Uradni list RS, št. 43/12) in
- Uredba o evidencah na področju odvzema premoženja nezakonitega izvora (Uradni list RS, št. 24/12 in 43/12).

(6) Ne glede na prejšnji odstavek, se podzakonski predpisi iz prejšnjega odstavka uporabljajo do dokončanja postopkov iz prvega odstavka 34. člena tega zakona.

37. člen

(prevzem javnih uslužbencev, opreme, dokumentacije, prostorov in pravic proračunske uporabe)

Centralni organ iz Ministrstva za notranje zadeve in Ministrstva za javno upravo prevzame ustrezne javne uslužbence, opremo, dokumentacijo in pravice proračunske uporabe na delovnih področjih centralnega organa najkasneje v šestih mesecih po začetku uporabe tega zakona.

38. člen

(spremembe in dopolnitev Zakona o prekrških)

(1) V Zakonu o prekrških (Uradni list RS, št. 29/11– uradno prečiščeno besedilo, 21/13, 111/13, 74/14 – odl. US, 92/14 – odl. US, 32/16, 15/17 – odl. US, 73/19 – odl. US, 175/20 – ZIUOPDVE, 5/21 – odl. US in 38/24) se v 67. členu:

- v prvem odstavku v enajsti alineji črta besedilo »hrambi in upravljanju zaseženih predmetov in«,
- za drugim odstavkom doda nov tretji odstavek, ki se glasi:

»(3) V rednem sodnem postopku se za upravljanje začasno zavarovanega premoženja in njegovega razpolaganja po odvzemu smiselno uporabljajo določbe zakona, ki ureja upravljanje začasno zavarovanega premoženja, glede upravljanja začasno zavarovanega premoženja, izvrševanja sodnih odločb in odškodninske odgovornosti Republike Slovenije, če s posebnim zakonom ni določeno drugače.«.

(2) V 201. členu se v devetem odstavku prvi stavek spremeni tako, da se glasi: »Za upravljanje začasno odvzetih listin in predmetov iz petega odstavka tega člena se smiselno uporabljajo določbe zakona, ki ureja upravljanje začasno zavarovanega premoženja, glede upravljanja začasno zavarovanega premoženja, izvrševanja sodnih odločb in odškodninske odgovornosti Republike Slovenije, in določbe zakona, ki ureja kazenski postopek, glede začasnega zavarovanja zahtevka za odvzem premoženjske koristi, če s posebnim zakonom ni določeno drugače.«.

39. člen

(spremembe Zakona o orožju)

V Zakonu o orožju (Uradni list RS, št. 23/05 – uradno prečiščeno besedilo, 85/09, 125/21 in 105/22 – ZZNŠPP) se v 64. členu v prvem, tretjem in četrtem odstavku besedilo »kazenski postopek« nadomesti z besedilom »upravljanje začasno zavarovanega premoženja«.

40. člen

(spremembe Zakona o opravljanju plačilnih storitev za proračunske uporabnike)

V Zakonu o opravljanju plačilnih storitev za proračunske uporabnike (Uradni list RS, št. 77/16 in 47/19) v 23. členu v četrtem odstavku:

- se črta tretja alineja,
- dosedanje četrta do sedma alineja postanejo tretja do šesta alineja.³⁰

41. člen

(spremembe Zakona o odvzemu premoženja nezakonitega izvora)

(1) V Zakonu o odvzemu premoženja nezakonitega izvora (Uradni list RS, št. 91/11, 25/14, 53/18 – odl. US in 40/25) se v 1. členu črtata besedilo », hrambo, upravljanje« in besedilo », odgovornost Republike Slovenije«.

(2) V 12. členu se v tretjem odstavku besedilo »začasno hrambo FURS« nadomesti z besedilom »upravljanje pristojnemu organu iz zakona, ki ureja upravljanje začasno zavarovanega premoženja«.

(3) 35. člen se spremeni tako, da se glasi:

»35. člen
(Splošna določba)

Če v tem ali drugem zakonu ni določeno drugače se glede izvrševanja odločb o začasnem zavarovanju, začasnem odvzemu in odvzemu premoženja nezakonitega izvora smiselno uporabljajo določbe zakona, ki ureja izvršbo in zavarovanje.«.

(4) 36. do 42. člen se črtajo.

(5) Naslov VI. poglavja »EVIDENCE« in 43. do 44a. člen se črtajo.

(6) Naslov VII. poglavja »ODGOVORNOST REPUBLIKE SLOVENIJE« in 45. do 47. člen se črtajo.

42. člen

(spremembe Zakona o državnem tožilstvu)

V Zakonu o državnem tožilstvu (Uradni list RS, št. 58/11, 21/12 – ZDU-1F, 47/12, 15/13 – ZODPol, 47/13 – ZDU-1G, 48/13 – ZSKZDČEU-1, 19/15, 23/17 – ZSSve, 36/19, 139/20, 54/21 in 105/22 – ZZNŠPP) v 206. členu:

- se prvi odstavek spremeni tako, da se glasi:

»(1) SIC zagotavlja državnim tožilcem strokovno pomoč v vseh zadevah, v katerih je bilo predlagano oziroma odrejeno začasno zavarovanje, zaseg ali odvzem predmetov in premoženjske koristi ter premoženja nezakonitega izvora, na podlagi podatkov iz centralne

---

³⁰ Glede na to, da je v obravnavi v Državnem zboru RS predlog Zakona o plačilnih in javnofinančnih storitvah (EPA 2273-IX), bo besedilo člena s sklicem na navedeni zakon, preoblikovano naknadno.

evidence začasno zavarovanega in odvzetega premoženja po določbah zakona, ki ureja upravljanje z začasno zavarovanim premoženjem.«,

- se tretji odstavek črta,
- dosedanji četrti in peti odstavek postaneta tretji in četrti odstavek.

43. člen **(spremembe Zakona o kazenskem postopku)**

(1) V Zakonu o kazenskem postopku (Uradni list RS, št. 176/21 – uradno prečiščeno besedilo, 96/22 – odl. US, 2/23 – odl. US, 89/23 – odl. US in 53/24) se v 131. členu:

- v prvem odstavku črta besedilo »in glede odvzema premoženjske koristi«,
- drugi odstavek spremeni tako, da se glasi:

»(2) Če je izrečen v sodbi odvzem predmetov, odloči sodišče, ki je izreklo sodbo na prvi stopnji, ali naj se predmeti prodajo, ali naj se izročijo muzeju, ki ga upravlja policija, ali kakšnemu drugemu zavodu ali pa naj se uničijo. Če v tem ali drugem zakonu ni določeno drugače se glede izvršitve sodbe iz prejšnjega stavka smiselno uporabljajo določbe zakona, ki ureja izvršbo in zavarovanje.«.

(2) V 225. členu se:

- prvi odstavek spremeni tako, da se glasi:

»(1) Če se najde pri obdolžencu tuja stvar, pa se ne ve, čigava je, jo centralni organ pristojen za upravljanje začasno zavarovanega premoženja opiše in opis razglasi na svoji spletni strani. V razglasu se pozove lastnik, naj se v enem letu od objave razglasa zgласi, ker bo sicer stvar postala last Republike Slovenije.«,

- tretji odstavek spremeni tako, da se glasi:

»(3) Če je stvar pokvarljiva ali če je njena hramba zvezana z večjimi stroški, organ iz prejšnjega odstavka ravna v skladu z določbami zakona, ki ureja upravljanje začasno zavarovanega premoženja.«.

(3) V 226. členu se prvi odstavek spremeni tako, da se glasi:

»(1) Če se v enem letu nihče ne oglasi za stvar ali za izkupiček od prodane stvari, sodišče izda sklep, da postane stvar last Republike Slovenije oziroma da je kupnina od prodane stvari prihodek proračuna Republike Slovenije.«.

(4) 506.a člen se črta.

(5) V 507. členu se v drugem odstavku besedilo »506.a« nadomesti s številko »506«.

44. člen **(začetek veljavnosti)**

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije, uporabljati pa se začne 1. decembra 2026.

III. OBRAZLOŽITEV

K 1. členu:

Predlog napovednega 1. člena v prvem odstavku opredeljuje posamezna področja, ki so predmet urejanja tega zakona, in sicer centralni organ, pristojen za upravljanje začasno zavarovanega premoženja in za razpolaganje z odvzetim premoženjem v kazenskem postopku in postopku odvzema premoženja nezakonitega izvora, splošna pravila upravljanja začasno zavarovanega premoženja, pristojnosti za izvrševanje sodnih odločb in porabo prihodkov iz odvzetega premoženja, upravljanje centralne evidence začasno zavarovanega in odvzetega premoženja, statistično poročanje ter odškodninsko odgovornost Republike Slovenije, čemur sledi tudi predlagana struktura zakona.

Iz predlaganega prvega odstavka na nedvoumen način izhaja, da se določbe tega zakona uporabljajo za upravljanje začasno zavarovanega premoženja in za razpolaganje z odvzetim premoženjem v kazenskem postopku in v postopku odvzema premoženja nezakonitega izvora, s čimer se zasleduje cilj systemskega urejanja navedene vsebine. Predlagan širši pristop tudi ni v nasprotju z Direktivo 2024/1260/EU, ki v uvodni izjavi št. 35 poudarja, da *»Ta direktiva državam članicam ne preprečuje sprejetja ukrepov, ki omogočajo odvzem premoženja nepojasnjenega izvora za druga kazniva dejanja ali v drugačnih okoliščinah. Predmet urejanja te direktive je omejen na postopke v kazenskih zadevah, in se zato ta direktiva ne uporablja za ukrepe odvzema pri postopkih v civilnih zadevah, ki jih morda izvajajo države članice.«*, v uvodni izjavi št. 60 pa, da *»...Sprejetje minimalnih pravil državam članicam ne preprečuje, da bi uradom za odvzem premoženjske koristi ali uradom za upravljanje premoženja podelile širša pooblastila, da bi določile obširnejša pravila o začasnem zavarovanju in odvzemu ali da bi določile dodatne zaščitne ukrepe v skladu z nacionalnim pravom, če taki nacionalni ukrepi in določbe ne ogrožajo cilja te direktive.«*

S predlaganim drugim odstavkom se na zakonski ravni izkazuje dejstvo, da se s predlogom zakona prenaša Direktive 2024/1260/EU, in sicer v delu, ki se nanaša na:

- učinkovit odvzem in izvršbo (delni prenos 17. člena);
- nadaljnjo uporabo odvzetega premoženja (19. člen);
- IV. poglavje »Upravljanje« (prvi, drugi, tretji in četrti odstavek 20. člena (Upravljanje sredstev in načrtovanje), 21. člen (Vmesne prodaje) in 22. člen (Uradi za upravljanje premoženja) ter z njim povezana posamična vprašanja (23. člen (Obveznost obveščanja oseb, na katere sklep vpliva) in šesti odstavek 24. člena (Pravna sredstva);
- VI. poglavje »Strateški okvir za povrnitev sredstev (25. člen (Nacionalna strategija za povrnitev premoženja), delni prenos 26. člena (Viri), 27. člen (Učinkovito upravljanje začasno zavarovanega in odvzetega premoženja) in 28. člen (Statistika));
- sodelovanje urada za upravljanje premoženja z organi in agencijami EU ter s tretjimi državami (delni prenos drugega odstavka 30. člena (Sodelovanje z organi in agencijami Unije)) in drugi odstavek 31. člena (Sodelovanje s tretjimi državami);
- imenovanje pristojnih organov ter kontaktnih točk za lažje sodelovanje med uradi za upravljanje premoženja (delni prenos prvega in drugega odstavka 32. člena (Imenovani pristojni organi in kontaktne točke).

Preostale vsebine iz Direktive 2024/1260/EU bodo v nacionalni pravni red prenešene s spremembami in dopolnitvami ZKP (dostop policije in državnega tožilstva do evidenc za potrebe učinkovitega iskanja in identifikacije premoženja, takojšen ukrep začasnega zavarovanja premoženja s strani državnega tožilca do odločitve sodišča in vzpostavitev ostalih učinkovitih orodij za iskanje in identifikacijo premoženja ter za učinkovito začasno zavarovanje premoženja),

KZ-1 (odvzem premoženja, odvzem tretji osebi in razširjen odvzem), ZDT-1 (ustanovitev urada za odvzem premoženjske koristi (ARO), njegove naloge, dostop do zbirk podatkov in roki za posredovanje podatkov) in ZSKZDČEU-1 (izmenjava informacij z ARO uradi iz drugih članic EU, roki za zagotovitev informacij in možnost zavrnitve zahteve za posredovanje podatkov).

K 2. členu:

S predlagano določbo, ki opredeljuje pomen izrazov, se za potrebe izvajanja tega zakona določa pomen posameznih izrazov, pri čemer predlagatelj v 1. in 2. točki sledi pojmovanju iz ZKP in ZOPNI. S predlagano 1. točko se opredeljuje izraz »začasno zavarovano premoženje« na način, da obsega:

- premoženjsko korist (vsako povečanje premoženja storilca kaznivega dejanja, ki ima svoj vzrok v storitvi kaznivega dejanja³¹), ki se ugotavlja v kazenskem postopku po uradni dolžnosti. Premoženjska korist se odvzame s sodno odločbo, s katero je bilo ob pogojih, določenih v KZ-1, ugotovljeno kaznivo dejanje (74. do 77.c člen KZ-1). V posameznih primerih pod določenimi pogoji iz 498.a člena ZKP, je mogoč odvzem premoženjske koristi tudi, če se kazenski postopek ne konča s sodbo, s katero se obdolženec spozna za krivega. Kadar prihaja v kazenskem postopku v poštev odvzem premoženjske koristi, obstaja pa nevarnost, da bi obdolženec sam ali prek drugih oseb to korist uporabil za nadaljnjo kriminalno dejavnost ali da bi jo skril, odtujil, uničil ali kako drugače z njo razpolagal tako, da bi onemogočil ali precej otežil njen odvzem po končanem kazenskem postopku, sodišče na predlog državnega tožilca odredi začasno zavarovanje zahtevka za odvzem premoženjske koristi;
- predmete ali premoženje, ki služijo za začasno zavarovanje premoženjskopravnega zahtevka (100. do 111. člen ZKP);
- zasežene predmete, to je predmete, ki so bili zaseženi v kazenskem postopku ali v zvezi z njim in sumljive stvari po določbah zakona, ki ureja kazenski postopek (225. in 226. člen ZKP). Predmet je lahko zasežen kot predmet kaznivega dejanja (*corpus delicti*), ki je bil uporabljen za kaznivo dejanje, namenjen za kaznivo dejanje ali pa je nastal s kaznivim dejanjem (73. člen KZ-1) ali kot dokazno sredstvo (predmeti, ki so dokaz in se po končanem postopku lahko vrnejo; predmeti, ki so dokaz in se morajo odvzeti; predmeti, za katere se izkaže, da niso potrebni kot dokaz v kazenskem postopku; 220. člen ZKP);
- predmete ali premoženje, ki so bili v kazenskem postopku dani kot varščina kot ukrep za zagotovitev obdolženčeve navzočnosti za odpravo ponovitvene nevarnosti in uspešno izvedbo kazenskega postopka (v gotovini, v vrednostnih papirjih, v dragocenostih ali drugih premičnih stvareh večje vrednosti, v hipoteki na nepremičnini ali v osebni zavezi, da bo plačan določen znesek, če obdolženec pobegne; 196. do 199. člen ZKP);
- začasno zavarovano premoženje (20. do 23. člen ZOPNI) in začasno odvzeto premoženje (24. člen ZOPNI).

S predlagano 2. točko se opredeljuje izraz »odvzeto premoženje«, ki je za razliko od »začasno zavarovanega premoženja« v kazenskem postopku ali postopku odvzema premoženja nezakonitega izvora, pravnomočno odvzeto (da je po končanem postopku mogoče premoženje odvzeti, je praviloma potrebno njegovo predhodno začasno zavarovanje med postopkom), pri čemer to premoženje postane last RS oziroma se posamezne vrste odvzetega premoženja vrnejo lastniku oziroma oškodovancu kaznivega dejanja.

S predlagano 3. točko se opredeljuje izraz »upravljanje«, ki je za potrebe tega zakona neposredno povezan z začasno zavarovanim premoženjem. Po predlogu izraz »upravljanje«

---

³¹ Ivan Bele, Kazenski zakonik s komentarjem: splošni del, GV založba 2001, str.512.

pomeni ohranjanje vrednosti začasno zavarovanega premoženja sorazmerno s stroški upravljanja ter obsega različne aktivnosti, od hrambe (t. i. skladiščenje v primeru premoženja), do vmesne prodaje, izročitve v začasno uporabo, podaritve v javno korist, uničenja in drugih oblik upravljanja. Glede na predviden obseg upravljanja, ne gre zgolj za pasivno obliko upravljanja v smislu hrambe premoženja, temveč za skupek aktivnih ukrepov, namenjenih zagotavljanju učinkovitega upravljanja. Ker se s predlaganim 3. členom določa, da se za posamezne vrste premoženja, če s tem zakonom ni določeno drugače, smiselno uporabljajo določbe drugih predpisov, je pomen izraza treba razumeti tudi v razmerju do predpisov navedenih v predlogu 3. členu tega zakona.

Tako npr. ZPPPD v 35. členu v primeru, če se odvzete prepovedane droge lahko uporabijo kot surovine za proizvodnjo in nadaljnjo predelavo, določa možnost, da se odvzete prepovedane droge proda pravni ali fizični osebi, ki ima dovoljenje za proizvodnjo prepovedanih drog. ZOro-1 v četrtem odstavku 64. člena določa možnost vrnitve onesposobljenega dovoljenega orožja lastniku. Zakon o Skladu kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije³² v tretjem odstavku 2. člena določa možnost oddajanja v najem, Zakon o kmetijskih zemljiščih³³ npr. v IV. poglavju določa možnost zakupa kmetijskega zemljišča, gozda ali kmetije. Zakon o stvarnem premoženju države in samoupravnih lokalnih skupnosti³⁴ npr. v 53. členu določa postopek prodaje nepremičnega premoženja, v 56. členu brezplačno odsvojitve, v 69. členu pa oddajo v brezplačno uporabo.

S predlagano 4. točko se opredeljuje izraz »razpolaganje«, ki je za potrebe tega zakona neposredno povezan z odvzetim premoženjem. Po predlogu izraz »razpolaganje« obsega ravnanje s premoženjem po njegovem pravnomočnem odvzemu in uničenje odvzetega premoženja, pri čemer je glede na predlagan 3. člen tudi navedeni izraz treba razumeti v razmerju do tam navedenih predpisov.

Tako npr. ZSPDLS-1 v 2. točki 3. člena določa splošni izraz »ravnanje«, Zakon o gospodarjenju z gozdovi v lasti Republike Slovenije³⁵ v 1. točki 2. člena izraz »gospodarjenje« (podobno tudi ZSKZ v tretjem odstavku 2. člena), pri čemer oba izraza obsegata razpolaganje (prenos lastninske pravice na drugo fizično ali pravno osebo) in upravljanje s premoženjem, ki je v lasti RS (skrb za pravno in funkcionalno urejenost, investicijska vzdrževalna dela, oddaja v najem, obremenjevanje s stvarnimi pravicami, dajanje stvarnega premoženja v uporabo in podobno). Pridobivanje stvarnega premoženja (prenos lastninske pravice na določenem premoženju na državo) in najemanje tega premoženja, kar po področnih predpisih prav tako sodi v okvir razpolaganja, za potrebe tega zakona nista merodajna.

K 3. členu:

Ker je namen predlagane zakonske ureditve poenotiti oziroma na enem mestu urediti upravljanje začasno zavarovanega premoženja in razpolaganja z odvzetim premoženjem v kazenskem postopku in postopku odvzema premoženja nezakonitega izvora s čim večjo koncentracijo opravil pri enem organu, vključno z upravljanjem centralne evidence premoženja, ob upoštevanju morebitnih specifik, ki veljajo za posamezne vrste premoženja, se s predlaganim 3. členom predlaga sklic na smiselno uporabo relevantnih predpisov, ki določajo posebnosti upravljanja in

³² Uradni list RS, št. 19/10 – uradno prečiščeno besedilo, 56/10 – ORZSKZ16, 14/15 – ZUUJFO, 9/16 – ZGGLRS in 36/21 – ZZIRDKG; ZSKZ.

³³ Uradni list RS, št. 71/11 – uradno prečiščeno besedilo, 58/12, 27/16, 27/17 – ZKme-1D, 79/17, 44/22 in 78/23 – ZUNPEOVE; ZKZ.

³⁴ Uradni list RS, št. 11/18, 79/18 in 78/23 – ZORR; ZSPDLS-1.

³⁵ Uradni list RS, št. 9/16, 36/21 – ZZIRDKG in 140/22 – ZSDH-1A; ZGGLRS.

razpolaganja posameznih vrst premoženja, s čimer se predlagatelj želi izogniti ponavljanju v predpisih (kar posledično vpliva na obseg predpisa) in nastanku morebitne pravne praznine.

S predlaganim 3. členom se tako na nedvoumen način določa smiselna uporaba Zakona o slovenskem državnem holdingu³⁶ za upravljanje in razpolaganje z lastniškimi vrednostnimi papirji in poslovnimi deleži v gospodarskih družbah, ZSKZ in ZKZ za kmetijska zemljišča in kmetije, ZGGLRS za gozdove, ZSPDLS-1 za ostale nepremičnine, ZDavP-2 za premičnine, ZPPPD za prepovedane droge in ZOro-1 za orožje. Pri »smiselni uporabi« gre za pravno tehnično sredstvo s pomočjo katerega se po poti sklepanja od podobnega na podobno (*»argumentum a simili ad simile«*) zapolnjuje načrtovane praznine v zakonu. »Smiselna uporaba« določb pomeni najprej subsidiarnost uporabe, pri čemer pride v poštev le, če obstaja (načrtovana) pravna praznina. Zapoved smiselne uporabe tako pomeni, da se za nek položaj, ki ni izrecno urejen, po volji zakonodajalca uporabi pravilo, ki ureja drug položaj, če sta si primerjana položaja v bistvenem podobna in *»a contrario«*. Smiselna uporaba pomeni drugim okoliščinam prilagojeno uporabo. Če gre za uporabo zakona z drugega pravnega področja, lahko to pomeni, da posameznega instituta ali njegovega dela ni mogoče uporabiti, če nasprotuje namenu in naravi področja, ki je predmet obravnave. Za ustavno skladno uporabo zakona, torej za prilagojeno uporabo pravil enega področja glede na neposredno neurejeno področje, je pomembna zakonodajalčeva zasnova, ki omogoči ugotovitev, kje in v kolikšnem obsegu je ureditev nepopolna in da nepopolnost vsebinsko napolni na temelju pravnih pravil in načel, ki jih je izoblikoval zakonodajalec.³⁷

K 4. členu:

S predlaganim 4. členom se naloge centralnega organa za upravljanje začasno zavarovanega premoženja in za razpolaganje z odvzetim premoženjem umeščajo v okvir FURS kot organa v sestavi Ministrstva za finance, ki je na podlagi ZKP in Uredbe ZKP že pristojen za hrambo neunijskega blaga in motornih ter drugih vozil, ki se vpisujejo v register neposestnih zastavnih pravic, na podlagi ZOPNI in Uredbe ZOPNI pa za hrambo, upravljanje in prodajo premičnin in predredno (če ni določenega drugega organa) za ostalo premoženje.

K 5. členu:

S predlaganim 5. členom se določajo (strokovne) naloge centralnega organa, pri čemer je glede na zasledovan cilj centralizacije kot ključne izpostaviti upravljanje začasno zavarovanega premoženja (1. točka), razpolaganje z odvzetim premoženjem (3. točka) in upravljanje centralne evidence navedenega premoženja (11. točka) ter z navedenim povezane naloge iz preostalih točke predlagane določbe. Ne glede na to, da odvzeto premoženje, ki ni vrnjeno lastniku oziroma oškodovancu, postane last RS, kar pomeni, da bi bili za upravljanje navedenega premoženja, po izvršitvi pravnomočne odločbe sodišča, lahko pristojni tudi posamezni (državni) organi po določbah predpisov navedenih v predlogu 3. člena tega zakona, je po oceni predlagatelja smiselno, da je za razpolaganje z odvzetim premoženjem prav tako pristojen centralni organ. Gre namreč za podobna ravnanja, kot jih bo centralni organ izvajal v okviru upravljanja začasno zavarovanega premoženja. Ker se s predlogom zakona določajo posamezni odstopi od centralizirane ureditve upravljanja in razpolaganja (predlog prvega in drugega odstavka 19. člena ter drugega odstavka 20. člena tega zakona) ter posebnosti glede pristojnosti in načina izvršitve sodnih odločb (predlog 23. člena tega zakona), je navedeno posebej poudarjeno tudi v napovednem stavku predlagane določbe (*»če s tem zakonom ni določeno drugače«*).

³⁶ Uradni list RS, št. 25/14 in 140/22; ZSDH-1.

³⁷ Povzeto iz mnenja Zakonodajno-pravne službe o Predlogu zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o preprečevanju pranja denarja in financiranja terorizma (ZPPDFT-2C), dokument št. 480-01/25-2/4, 12. 6. 2025.

Ob zavedanju kompleksnosti vsebin, ki jih naslavlja predlog zakona, je predlagana pristojnost centralnega organa tudi za izvajanje strokovnih in razvojnih nalog na tem področju (4. do 8. točka) in mednarodno sodelovanje (10. točka), vključno s sklepanjem sporazumov o delitvi stroškov v zvezi z izvrševanjem odredb o začasnem zavarovanju in odvzemu premoženja ter sporazumov o delitvi premoženja. Če gre za odvzem premoženja v primerih sodelovanja pristojnih organov več držav (torej zadeve z mednarodnim elementom), mednarodne konvencije in dokumenti pravnega reda EU predpisujejo tako imenovani dogovor držav o delitvi odvzetega premoženja («asset-sharing»).

S predlagano določbo se v povezavi z ostalimi predlaganimi določbami tega zakona, ki natančneje urejajo posamezne vsebine, v nacionalni pravni red prenašajo tretji odstavek 17. člena, tretji odstavek 20. člena, 22. člen in 26. člen Direktive 2024/1260/EU.³⁸

K 6. členu:

S predlaganim 6. členom, ki ureja zagotavljanje strokovne pomoči centralnemu organu, se zaradi učinkovitega izvajanja nalog centralnega organa tudi v primerih, ko bo upravljal oziroma razpolagal s specifičnim premoženjem, ki se v praksi ne pojavlja pogosto oziroma zahteva specifična znanja (npr. predmeti zgodovinske, arheološke, etnografske, kulturne, umetniške ali znanstvene vrednosti, prostoživeče živalske in rastlinske vrste), določa podlaga za pridobitev strokovnih mnenj in cenitev pristojnih državnih organov, nosilcev javnih pooblastil, izvedencev, cenilcev ter drugih strokovnjakov javnega in zasebnega sektorja v RS, v tujini ali pri mednarodnih organizacijah, pri čemer stroške in nagrade centralni organ najprej izplača (založi) iz svojih proračunskih sredstev, slednje pa v nadaljevanju predstavlja strošek konkretnega postopka pred sodiščem.

K 7. členu:

S predlaganim prvim odstavkom 7. člena, ki ureja mednarodno sodelovanje, se v nacionalni pravni red prenašata prvi in drugi odstavek 32. člena Direktive 2024/1260/EU, ki med drugim določata, da morajo države članice imenovati organ/e za izvajanje nalog urada za upravljanje premoženja ter največ dve kontaktni točki za lažje sodelovanje med uradi za upravljanje premoženja ter določba c) točke drugega odstavka 22. člena navedene direktive (sodelovanje z drugimi pristojnimi organi, odgovornimi za upravljanje začasno zavarovanega in odvzetega premoženja v čezmejnih primerih). Kljub temu, da direktiva ne zahteva, da bi naloge pristojnega organa in kontaktne točke moral izvajati istovrstni organ, je predlagatelj upošteval centralno vlogo FURS, pristojnosti za izvajanje nalog iz obeh naslov podelil FURS.

S predlaganim drugim odstavkom se v nacionalni pravni red prenaša drugi odstavek 30. člena Direktive 2024/1260/EU, ki določa sodelovanje uradov za upravljanje premoženja z Eurojustom in Eurojustom, s predlaganim tretjim odstavkom pa drugi odstavek 31. člena direktive, ki določa sodelovanje z ustreznimi uradi v tretjih državah. Organizirane hudodelske združbe namreč delujejo prek meja in vedno pogosteje pridobivajo premoženje v državah članicah, iz katerih ne izvirajo, in v tretjih državah. Glede na nadnacionalno razsežnost organiziranega kriminala je mednarodno sodelovanje bistveno za povrnitev dobička in odvzem finančnih sredstev, ki

³⁸ Glej tudi uvodno izjavo št. 44: »Države članice bi morale z namenom ustanovitve specializiranih organov, zadolženih za upravljanje začasno zavarovanega in odvzetega premoženja, **vzpostaviti ali imenovati pristojni organ oziroma pristojne organe, da delujejo kot uradi za upravljanje premoženja, da bi pred odvzecom učinkovito upravljale začasno zavarovano premoženje in ohranile njegovo vrednost do sprejetja pravnomočne odločbe o odvzemu ter razpolaganja s premoženjem, ki izvira iz take odločbe. Brez poseganja v notranje upravne strukture držav članic bi morali biti uradi za upravljanje premoženja bodisi edini organ, ki upravlja začasno zavarovano in odvzeto premoženje, bodisi bi morali zagotavljati podporo decentraliziranim akterjem v skladu z nacionalnimi strukturami upravljanja, ter bi morali podpirati ustrezne organe pri načrtovanju. Ta direktiva ne določa pravne ali institucionalne narave uradov za upravljanje premoženja in ne posega v institucionalne sisteme v državah članicah.**«.

storilcem kaznivih dejanj omogočajo delovanje. Zato je treba zagotoviti, da tako uradi za odvzem premoženjske koristi kot uradi za upravljanje premoženja v največji možni meri sodelujejo z ustreznimi uradi v tretjih državah, da bi izsledili, identificirali in upravljali predmete, uporabljene za kazniva dejanja, premoženjsko korist ali premoženje, ki bi lahko postali ali so predmet sklepa o začasnem zavarovanju ali odvzemu v okviru postopkov v kazenskih zadevah. Glede sodelovanja s tretjimi državami Direktiva 2024/1260/EU spodbuja uporabo obstoječih okvirov za sodelovanje, hkrati pa spodbuja k razvoju ali prilagoditvi obstoječih dvostranskih sporazumov, pristopu k obstoječim večstranskim konvencijam ali, če niso vzpostavljeni drugi dogovori, k sklenitvi novih dvostranskih sporazumov.³⁹

K 8. členu:

Predlagani 8. člen, ki ureja obveznost posredovanja podatkov, predstavlja pravno podlago, ki centralnemu organu daje pooblastilo, da na podlagi ustrezne zahteve pridobi (osebne in druge) podatke iz zbirk državnih organov, nosilcev javnih pooblastil, finančnih organizacij, pooblaščenih izvršiteljev in pravnih oseb iz drugega odstavka 19. člena tega zakona (gospodarske družbe, samostojni podjetniki posamezniki in posamezniki, ki samostojno opravljajo dejavnost) zaradi izvajanja pristojnosti po določbah tega zakona. Upravljavcem zbirk podatkov pa daje ta določba pravno podlago za posredovanje tistih podatkov, ki so na tej podlagi zakonito zahtevani. Ob tem upravljavec v dvomu vedno lahko in mora preveriti, ali so pogoji za posredovanje izpolnjeni, vedno pa lahko posreduje zgolj tiste podatke, ki so glede na zahtevo primerni in potrebni za namen, ki izhaja iz zahteve in je skladen z 8. členom tega zakona. Predlagane zakonske diktije ni mogoče razumeti kot odprto pooblastilo za pridobivanje podatkov na zalogo.

Predlagatelj dodatno pojasnjuje, da je posredovanje podatkov za izvajanje pristojnosti centralnega organa v večjem obsegu urejeno v okviru določb, ki se nanašajo na upravljanje centralne evidence premoženja (25. člen predloga zakona). Ker pa navedena določba ne vključuje vseh možnih situacij v praksi, je predlagani 8. člen razumeti kot generalno pooblastilo z ustreznimi varovalkami, ki jih narekujejo predpisi, ki urejajo varstvo osebnih podatkov.

K 9. členu:

S predlaganim prvim odstavkom 9. člena, se na zakonski ravni poudarja dolžnost obveščanja centralnega organa, še pred izdajo odločbe o začasnem zavarovanju premoženja, in sicer kadar to upravičuje narava premoženja, zlasti njegova vrednost ali dejstvo, da so za njegovo upravljanje potrebni specifični pogoji ali specifična znanja. Namen tovrstnega (predhodnega) obveščanja je, da se na podlagi nadaljnje ocene centralnega organa že v predhodni fazi predvidijo stroški učinkovitega upravljanja in na ta način izostri vse vidike konkretno načrtovanega ukrepa. S predlaganim prvim odstavkom se v nacionalni pravni red prenaša četrti odstavek 20. člena Direktive 2024/1260/EU, ki narekuje tovrstno sodelovanje med pripravo ali najpozneje takoj po izvršitvi sklepa o začasnem zavarovanju.⁴⁰

Ne glede na to, da so pristojnosti centralnega organa v razmerju do policije, državnega tožilstva in sodišča konkretnije opredeljene v kasnejših določbah predloga tega zakona (npr. podaja pobude iz tretjega odstavka 10. člena, mnenj iz tretjega odstavka 15. člena tega zakona), se s predlaganim drugim odstavkom krepi proaktivna vloga centralnega organa v razmerju do

³⁹ Glej uvodno izjavo št. 58 Direktive 2024/1260/EU.

⁴⁰ Glej tudi uvodno izjavo št. 42: »Kadar to upravičuje narava premoženja, tudi njegova vrednost ali dejstvo, da so za njegovo upravljanje potrebni specifični pogoji, bi bilo treba oceniti, kako zmanjšati stroške upravljanja in ohraniti vrednost premoženja, kar bi se izvedlo ob pripravi ali najpozneje brez nepotrebnega odlašanja po izvršitvi sklepa o začasnem zavarovanju. Cilj te ocene je pristojnim organom zagotoviti ustrezne vidike, ki jih je treba upoštevati pred sprejetjem oziroma izvršitvijo sklepa o začasnem zavarovanju, med njo ali po njej. Države članice lahko sprejmejo smernice o izvedbi take ocene, pri čemer naj se upoštevajo okoliščine glede premoženja, ki naj bi se začasno zavarovalo, in se zagotovi, da ocena ne bo ogrozila pravočasne izvršitve sklepa o začasnem zavarovanju.«.

deležnikov v postopku, s čimer se poudarja dodatna komponenta učinkovitega upravljanja začasno zavarovanega premoženja.

K 10. členu:

S predlaganim prvim odstavkom 10. člena se po vzoru veljavne ureditve (prvi odstavek 506.a člena ZKP in prvi odstavek 38. člena ZOPNI) poudarja eno od ključnih načel upravljanja začasno zavarovanega premoženja - upravljanje s skrbnostjo dobrega gospodarja, da se vrednost premoženja ne zmanjšuje. Dostavek »kadar je to glede na naravo stvari mogoče« pa se posebej poudarja zaradi primerov, ko zmanjšanje vrednosti nastopi že samo po sebi (npr. vrednost osebnega vozila). Skrbnost dobrega gospodarja je civilnopravni standard, ki ga mora vsebinsko napolniti sodišče. Merilo je v tem primeru objektivne narave. Shranjevalec mora ravnati tako, kot bi v enakih okoliščinah ravnala oseba povprečnih lastnosti. Navedeni standard skuša, če je le mogoče, omiliti intenzivnost posega v pravico do zasebne lastnine (33. člen Ustave RS), da ta ne bi bil večji, kot je nujno potrebno.

Tudi Evropsko sodišče za človekove pravice je skozi sodno prakso izpostavilo, da se pravica do mirnega uživanja ne nanaša le na obveznost države, da se vzdrži vmešavanja v lastninsko pravico, ampak se od nje v določenih primerih pričakuje njeno aktivno ravnanje v smeri varovanja lastninske pravice ter da je obveznost oblasti, da izvršijo potrebne ukrepe za zaščito in ohranitev premoženja v primernem stanju. Tudi ob odsotnosti predpisov ki bi nalagali natančno ravnanje skrbnika torej centralnega organa, le-to zavezuje splošno načelo dolžne skrbnosti, da poskrbi, da se vrednost začasno zavarovanega premoženja ne zmanjšuje. Večina držav članic EU uporablja model t. i. imenovanega pasivnega upravljanja, ki obsega aktivnosti, ki preprečujejo izgubo vrednosti in propadanje premoženja, medtem ko je model aktivnega upravljanja usmerjen v ohranitev ali povečanje vrednosti začasno zavarovanega premoženja.⁴¹

S predlaganim drugim odstavkom se določajo časovne točke za ocenjevanje vrednosti začasno zavarovanega premoženja. Ker v praksi ni mogoče predvideti vseh situacij, ko bo potrebno oceniti vrednost začasno zavarovanega premoženja (npr. ob prenosu v upravljanje zunanjemu izvajalcu, zaradi zagotavljanja podatkov v sodnem postopku...), se možnost ocenjevanja vrednosti premoženja določa tudi v morebitnih drugih primerih, če to konkretne okoliščine narekujejo. Ker je vrednost začasno zavarovanega primera lahko že določena v sodni odločbi o začasnem zavarovanju, se v teh primerih izključuje (ponovna) priprava ocene vrednosti premoženja ob prevzemu le - tega v upravljanje.

Ocenjevanje vrednosti začasno zavarovanega premoženja predstavlja pomemben segment upravljanja začasno zavarovanega premoženja. Na ta način je mogoče aktivno spremljati gibanje vrednosti začasno zavarovanega premoženja in pravočasno uporabiti institute, namenjene učinkovitemu upravljanju. Ocenjena vrednost je pomembna tudi pri prodaji npr. začasno zavarovanega premoženega premoženja. ZDavP-2, ki se upošteva določbo 3. člena tega zakona smiselno uporablja za postopek prodaje začasno zavarovanega premoženega premoženja, v 197. členu, ki ureja potek javne dražbe, določa, da je začetna izklicna cena enaka ocenjeni vrednosti po rubežnem zapisniku, pri čemer se na drugi javni dražbi navedena izklicna cena lahko zniža, vendar največ do polovice ocenjene vrednosti po rubežnem zapisniku. Poudarjen pomen ocenjevanja vrednosti izhaja tudi iz uvodne izjave št. 42 Direktive 2024/1260/EU: »Kadar to upravičuje narava premoženja, tudi njegova vrednost ali dejstvo, da so za njegovo upravljanje potrebni specifični pogoji, bi bilo treba oceniti, kako zmanjšati stroške upravljanja in ohraniti

---

⁴¹ Smiselno povzeto po: Nataša Pivk Urbančič, Upravljanje v kazenskem postopku zaseženega, začasno zavarovanega in odvzetega premoženja: doktorska disertacija (2024), str. 103.

vrednost premoženja, kar bi se izvedlo ob pripravi ali najpozneje brez nepotrebne odlašanja po izvršitvi sklepa o začasnem zavarovanju. Cilj te ocene je pristojnim organom zagotoviti ustrezne vidike, ki jih je treba upoštevati pred sprejetjem oziroma izvršitvijo sklepa o začasnem zavarovanju, med njo ali po njej. Države članice lahko sprejmejo smernice o izvedbi take ocene, pri čemer naj se upoštevajo okoliščine glede premoženja, ki naj bi se začasno zavarovalo, in se zagotovi, da ocena ne bo ogrozila pravočasne izvršitve sklepa o začasnem zavarovanju.»

Kriteriji za ocenjevanje vrednosti premoženja (kot npr. na podlagi primerljive tržne cene, stanja premoženja, verodostojne dokumentacije o vrednosti premoženja...) bodo določeni s podzakonskih predpisom iz 21. člena predloga tega zakona.

S predlaganim tretjim odstavkom se določa proaktivna vloga centralnega organa pri upravljanju začasno zavarovanega premoženja. Trajanje kazenskega postopka ali postopka odvzema premoženja nezakonitega izvora lahko namreč negativno vpliva na vrednost začasno zavarovanega premoženja, kar ne koristi nikomur. Zato je centralni organ zaradi zagotavljanja ekonomske smotnosti, to je v primeru, ko se vrednost začasno zavarovanega premoženja nesorazmerno zmanjšuje ali če z upravljanjem nastajajo nesorazmerni stroški, pristojnemu državnemu tožilcu dolžna brez odlašanja posredovati pobudo za vmesno prodajo, izročitev v začasno uporabo, podaritev v javno korist, uničenje ali za izvedbo druge oblike upravljanja na podlagi predpisa iz 3. člena predloga zakona. Navedena pogoja, ki sta določena alternativno, tako predstavljata tudi predpogoj za sprejem odločitve o posamezni obliki upravljanja začasno zavarovanega premoženja. Pojma »nesorazmerno zmanjševanje vrednosti premoženja« in »nesorazmerni stroški« bosta natančneje opredeljena v podzakonskem predpisu iz prvega odstavka 21. člena tega zakona, pri čemer veljavna ureditev navedena pojma opredeljuje le za potrebe postopka odvzema premoženja nezakonitega izvora (glej drugi in tretji odstavek 5. člena Uredbe ZOPNI⁴²), ne pa tudi za potrebe kazenskega postopka.

K 11. členu:

S predlaganim 11. členom se določa (dodatne alternativne) pogoje pod katerimi je začasno zavarovano premoženje mogoče prodati, in sicer pokvarljivost premoženja (npr. živila), enostavna zamenljivost (npr. gradbeni material), hitro zgubljanje vrednosti (npr. vozila, elektronske naprave, visoko volatilno premoženje) ali če so za upravljanje potrebni posebni pogoji in strokovno znanje, ki ni na voljo. S predlagano umestitvijo vmesne prodaje pred ostalimi oblikami upravljanja in njihovo navezavo na pogoje za vmesno prodajo, se poudarja širši domet prodaje s katerim se varuje premoženjski položaj države oziroma oškodovanca in tudi lastnika začasno zavarovanega premoženja, medtem ko se z ostalimi oblikami upravljanja preprečuje naraščanje stroškov upravljanja začasno zavarovanega premoženja.

Predlog za vmesno prodajo (kot tudi za druge oblike upravljanja iz tretjega odstavka 10. člena predloga tega zakona) vselej poda državni tožilec na podlagi predhodne pobude centralnega organa, pri čemer odločitev sprejme sodišče, ki na predlog ni vezano. Izjema glede predlagatelja in pogojev za prodajo je določena v predlaganem drugem odstavku tega člena, in sicer lahko vmesno prodajo predlaga tudi lastnik začasno zavarovanega premoženja ne glede na pogoje, ki so določeni za vmesno prodajo. Kupnina od vmesne prodaje predstavlja začasno zavarovana

⁴² ...» (2) Vrednost premoženja se zmanjšuje, kadar se v krajšem časovnem obdobju pomembno zniža in ni utemeljeno pričakovati, da se bo srednje- ali dolgoročno prenehala zniževati, zaradi česar tveganje nadaljevanja trajne izgube vrednosti presega običajno stopnjo za tako vrsto premoženja.

(3) Nesorazmerni stroški so tisti pričakovani ali nepričakovani stroški, ki v daljšem časovnem obdobju kontinuirano bremenijo pristojni organ ali pomembno zmanjšujejo vrednost premoženja.«...

denarna sredstva, kar v posledici pomeni, da z njimi po predlogu prvega odstavka 19. člena tega zakona upravlja Ministrstvo za finance.

S predlagano določbo se v nacionalni pravni red prenaša 21. člen Direktive 2024/1260/EU, ki določa okoliščine, ki narekujejo vmesno prodajo ter upoštevanje interesov osebe na katero odločitev o prodaji vpliva (vključno z možnostjo, da oseba lahko zahteva prodajo premoženja).⁴³

K 12. členu:

S predlaganim 12. členom se ureja možnost izročitve začasno zavarovanega premoženja v začasno uporabo, kar glede na ostale oblike upravljanja (vmesna prodaja, podaritev v javno korist ali uničenje), predstavlja novost v razmerju do veljavne ureditve.

S predlagano določbo se prav tako določa materialne pogoje (način izvedbe glede na 3. člen predloga zakona izhaja iz tam navedenih predpisov) za začasno uporabo začasno zavarovanega premoženja (zlasti bo šlo za premično ali nepremično premoženje), in sicer bodisi s strani državnih organov (v tujih ureditvah so znani primeri začasne uporabe zaseženih vozil za opravljanje nalog državnega organa) ali drugih oseb (fizične osebe, pravne osebe, osebe javnega prava....). V zvezi s slednjimi pa morata biti dodatno izpolnjena kumulativno pogoja, in sicer da se vrednost premoženja z začasno uporabo nesorazmerno ne zmanjšuje in da začasna uporaba prinaša ekonomsko korist (npr. oddaja nepremičnine v najem) oziroma da je začasna uporaba v javno korist (npr. začasna uporaba premoženja s organizacij, javnih zavodov, ustanov ali humanitarnih organizacij za opravljanje svoje dejavnosti).

Upošteva se ključno načelo upravljanja začasno zavarovanega premoženja - upravljanje s skrbnostjo dobrega gospodarja, da se vrednost premoženja ne zmanjšuje, se s predlaganim drugim odstavkom na strani uporabnika iz prvega odstavka tega člena določa obvezna sklenitev premoženjskega zavarovanja za čas začasne uporabe premoženja.

K 13. členu:

S predlaganim 13. členom, se podobno kot veljavna ureditev (drugi odstavek 506.a člena ZKP in 206. člen ZDavP-2, ki uporablja terminologijo »brezplačen odstop«) ureja možnost podaritve v javno korist. Ker podaritev v javno korist in izročitev v začasno uporabo prideta v poštev le v primeru, da vmesna prodaja ni uspešna, ima predlagani institut tako kot izročitev v začasno uporabo, subsidiarno naravo. Glede na enake pogoje za izročitev v začasno uporabo in za podaritev v javno korist, odločitev glede na okoliščine konkretnega primera sprejme sodišče.

K 14. členu:

S predlaganim 14. členom se ohranja veljavna ureditev, to je možnost uničenja začasno zavarovanega premoženja, in sicer v primerih kadar premoženje po posebnih predpisih ni v prostem prometu (predvsem gre za zasežene predmete, ki se lahko uporabljajo za vnovična kazniva dejanja, predmete, katerih posedovanje je kaznivo, ponaredke, predmete, ki predstavljajo nevarnost za splošno varnost) in kadar se premoženje ne izroči v začasno uporabo, ne podari v javno korist ali kadar premoženje po posebnih predpisih ni v prostem prometu (npr. prepovedane droge, ki jih ni mogoče uporabiti kot surovine za proizvodnjo in nadaljnjo predelavo).

K 15. členu:

---

⁴³ Glej tudi uvodno izjavo št. 43: »...V primerih, ko se lahko razumno domneva, da je začasno zavarovano premoženje pokvarljivo, da se njegova vrednost hitro zmanjšuje ali pa da so stroški njegovega vzdrževanja nesorazmerni s pričakovano vrednostjo v času odvzema, oziroma ko je tako premoženje pretežno upravljati ali ga je enostavno nadomestiti, bi morale države članice dovoliti prodajo tega premoženja pred izdajo pravno-močnega sklepa o odvzemu. ...«.

S predlaganim 15. členom, ki ureja predhodno mnenje in rok za odločanje v postopka sprejema odločitve o upravljanju začasno zavarovanega premoženja določbo, se v prvem odstavku za sprejem odločitve iz tretjega odstavka 10. člena tega zakona določa predhodna obveznost pridobivanja mnenja (znanega in dosegljivega) lastnika začasno zavarovanega premoženja obveznost. Le v primeru, če lastnik ni znan, ali mu poziva za podajo mnenja ni mogoče vročiti, sodišče pritrdi poziv na sodno desko.⁴⁴ Glede na predlagani drugi odstavek 11. člena tega zakona pa mnenje lastnika ni predvideno, ko le - ta poda predlog za vmesno prodajo.

S predlagano ureditvijo, ki izhaja tudi iz veljavne ureditve (drugi odstavek 506. a člena ZKP, ki določa osem dnevni rok za podajo mnenja lastnika) se v nacionalni pravni red prenašata del vsebine iz 23. člena Direktive 2024/1260/EU, ki ureja obveznost obveščanja oseb, na katere sklep vpliva in drugi odstavek 21. člena Direktive 2024/1260/EU v delu, ki določa, da mora biti oseba pred prodajo obveščena in da ima, razen v nujnih primerih, pred prodajo možnost, da se izjavi (glej tudi uvodno izjavo št. 47:« *Sklepe o začasnem zavarovanju, odvzemu in vmesni prodaji bi bilo treba osebam, na katere ti sklepi vplivajo, sporočiti brez nepotrebnega odlašanja. Kljub temu bi morale imeti države članice možnost, da pristojnim organom zagotovijo pravico, da zaradi potreb preiskave odložijo obveščanje o sklepih o začasnem zavarovanju osebi, na katero sklepi vplivajo. Namen obveščanja o navedenih sklepih je med drugim osebam, na katere ti sklepi vplivajo, omogočiti njihovo izpodbijanje. Zato bi taka obvestila praviloma morala vključevati obrazložitev zadevnega sklepa. Če oseba, na katero sklepi vplivajo, ali kraj, kjer se ta oseba nahaja, nista znana ali če bi obveščanje vsake od teh oseb pomenilo za pristojni organ nesorazmerno breme, bi morala obstajati možnost, da se obveščanje izvede z javno objavo.*»⁴⁵

Ker je namen predlaganih ukrepov upravljanja preprečiti zmanjšanje vrednosti začasno zavarovanega premoženja in nastanek nesorazmernih stroškov upravljanja, se z namenom hitrega postopanja, v predlaganem četrtem odstavku določajo roki za sprejem sodniške odločitve (15 dni po prejemu mnenja). Relativno kratek rok (osem dni) pa se v predlaganem prvem in tretjem odstavku določa tudi za podajo mnenja lastnika premoženja in centralnega organa v primerih, ko ni pobudnik, kar bo prišlo v poštev, ko bo predlagatelj vmesne prodaje lastnik (predlog drugega odstavka 11. člena tega zakona).

Ker se za vročanje v kazenskem postopku, v postopku začasnega zavarovanja in začasnega odvzema premoženja nezakonitega izvora uporabljajo določbe o vročanju po določbah ZKP (slednji v prvem odstavku 126. člena v določenem delu prav tako napotuje na smiselno uporabo Zakona o pravnem postopku⁴⁶), kar se v praksi lahko kaže za relativno togo, se s predlogom prvega odstavka za vročanje vabil napotuje na smiselno uporabo določb ZPP.

Zasledujoč načelo hitrega postopanja se v predlaganem petem odstavku določa 15 dnevni rok za vložitev pritožbe zoper odločitev sodišča o vmesni prodaji, izročitvi v začasno uporabo, podaritvi v javno korist, uničenju začasno zavarovanega premoženja ali morebitni drugi odločitvi

⁴⁴ Zakon o sodiščih (Uradni list RS, št.94/07– uradno prečiščeno besedilo, 45/08, 96/09, 86/10 – ZJNepS, 33/11, 75/12 – ZSPDLS-A, 63/13, 17/15, 23/17 – ZSSve, 22/18 – ZSICT, 16/19 – ZNP-1, 104/20, 203/20 – ZIUPOPdVE, 18/23 – ZDU-10 in 42/24 – odl. US) v 17.a členu z izrazom »sodna deska« pomenjuje objavo na oglasni deski in spletni strani sodišča.

⁴⁵ Glej tudi uvodno izjavo št. 43: »...V skladu z nacionalnim pravom lahko odločitev o prodaji premoženja specifične narave predhodno odobri pristojni nacionalni organ. Države članice bi morale ob sprejetju take odločitve zagotoviti, da je oseba, na katero ta odločitev vpliva, razen v primerih, ko je zadevna oseba pobegnila ali je ni mogoče najti, pred prodajo obveščena in da ima, razen v nujnih primerih, možnost, da se izjavi. Države članice bi morale zagotoviti možnost pritožbe zoper sklep o vmesni prodaji. Države članice bi morale omogočiti, da sodišče odloži izvršitev takega sklepa, na primer kadar je to potrebno za zaščito legitimnih interesov osebe, na katero ta sklep vpliva, predvsem kadar obstaja tveganje nepopravljive škode. Države članice bi lahko z zakonom določile tudi odložilni učinek pritožbe...«.

⁴⁶ Uradni list RS, št. 73/07 – uradno prečiščeno besedilo, 45/08 – ZArbit, 45/08, 111/08 – odl. US, 57/09 – odl. US, 12/10 – odl. US, 50/10 – odl. US, 107/10 – odl. US, 75/12 – odl. US, 40/13 – odl. US, 92/13 – odl. US, 10/14 – odl. US, 48/15 – odl. US, 6/17 – odl. US, 10/17, 16/19 – ZNP-1, 70/19 – odl. US, 1/22 – odl. US, 3/22 – ZDeb in 92/24 – odl. US; ZPP.

iz tretjega odstavka 10. člena tega zakona in nadalje 15 dnevni rok za sprejem sodniške odločitve. Z navedenim odstavkom (ki se v luči enakega varstva pravic nanaša na vse zgoraj navedene situacije) se v nacionalni pravni red prenašata drugi odstavek 21. člena in šesti odstavek 24. člena Direktive 2024/1260/EU iz katerih med drugim izhaja, da je oseba na katero sklep o prodaji vpliva, pred prodajo obveščena in da ima možnost, da se izjavi ter da je treba osebi, na katero vpliva sklep o vmesni prodaji, zagotoviti učinkovito možnost izpodbijanje takega sklepa in ji zagotoviti vse procesne pravice, potrebne za uveljavljanje pravice do učinkovitega pravnega varstva.

S predlaganim šestim odstavkom se določa možnost odloga izvršitve sodniške odločitve na predlog lastnika premoženja, če bi z izvršitvijo odločitve utrpel nepopravljivo škodo, s čimer se v nacionalni pravni red prenaša šesti odstavek 24. člena Direktive 2024/1260/EU v delu, ki se nanaša na odlog sklepa o prodaji, predvsem kadar obstaja tveganje nepopravljive škode.⁴⁷ Časovno trajanje zadržanje izvršitve in nadaljevanje začasno zadržane izvršitve se presojata po določbah Zakona o izvršbi in zavarovanju⁴⁸, ki se nanašajo na odlog izvršbe (glej 74. in 75. člen ZIZ).

K 16. členu:

S predlaganim 16. členom se upošteva 23. in 87. člen Ustave RS na zakonsko raven prenaša vsebina iz veljavne Uredbe ZOPNI (9. in 16. člen), ki se nanaša na vsebino odredb sodišča v zvezi z začasnim zavarovanjem in odvzemom lastniških vrednostnih papirjev ter poslovnih deležev v gospodarskih družbah (odredba o prepovedi razpolaganja, o upravljanju, o prepovedi uresničevanja pravic iz vrednostnih papirjev oziroma iz poslovnega deleža), medtem ko so preostale vsebine sodniških odredb že urejene v ZKP in ZOPNI.

S predlagano določbo se v nacionalni pravni red prenaša tudi prvi odstavek 20. člena Direktive 2024/1260/EU, ki državam članicam nalaga, da sprejmejo ustrezne ukrepe za zagotovitev učinkovitega upravljanja subjektov, kot so npr. podjetja, ki bi jih bilo treba ohraniti.⁴⁹

K 17. členu:

S predlaganim 17. členom se na zakonski ravni urejajo posebnosti upravljanja s posameznimi vrstami začasno zavarovanega premoženja.

Predmet začasnega zavarovanja so v kazenskem postopku ali v postopku odvzema premoženja nezakonitega izvora lahko tudi nematerializirani vrednostni papirji⁵⁰ in drugi finančni instrumenti (kamor je mogoče šteti tudi kriptovalute) iz Zakona o trgu finančnih instrumentov.⁵¹ Za nakup, prodajo, preknjižbo, hrambo ter druge oblike razpolaganja z nematerializiranimi vrednostnimi papirji in drugimi finančnimi instrumenti ter njihovo upravljanje na domačem in tujih kapitalskih trgih, se skladno z deseto alinejo 2. člena ZOPSPU-1 uporablja trgovalni račun. Ker iz pete alineje tretjega odstavka 27. člena ZOPSPU-1 izhaja, da je treba upravljanje s trgovalnimi računi za

⁴⁷ Glej tudi uvodno izjavo št. 49: »Pri izvajanju te direktive lahko države članice določijo, da v izjemnih okoliščinah ni mogoče odrediti ali izvršiti odvzema, če bi v skladu z nacionalnim pravom na podlagi okoliščin posameznega primera, to pomenilo pretirane težave za zadevno osebo.«.

⁴⁸ Uradni list RS, št. 3/07 – uradno prečiščeno besedilo, 93/07, 37/08 – ZST-1, 45/08 – ZArbit, 28/09, 51/10, 26/11, 17/13 – odl. US, 45/14 – odl. US, 53/14, 58/14 – odl. US, 54/15, 76/15 – odl. US, 11/18, 53/19 – odl. US, 66/19 – ZDavP-2M, 23/20 – SPZ-B, 36/21, 81/22 – odl. US in 81/22 – odl. US; ZIZ.

⁴⁹ Glej tudi uvodno izjavo št. 41: »Da bi premoženje, ki je ali lahko postane predmet sklepa o začasnem zavarovanju ali odvzemu, ohranilo svojo ekonomsko vrednost, bi morale države članice uvesti učinkovite ukrepe za upravljanje. Ti ukrepi vključujejo učinkovito upravljanje subjektov, kot so podjetja, katerih poslovanje bi bilo treba ohraniti, pri čemer bi se hkrati sprejeli ukrepi, s katerimi bi osumljencu ali obdolžencu onemogočili neposredne ali posredne koristi od tekočih dejavnosti takega subjekta, ali po potrebi nadzorni ukrepi v zvezi z nadzorom subjekta.«.

⁵⁰ Nematerializirane vrednostne papirje, bremena na njih, njihov prenos, izpolnitev obveznosti, ki je v njih vsebovana, centralni register in dostop do podatkov, ki se vodijo v centralnem registru ureja Zakon o nematerializiranih vrednostnih papirjih (Uradni list RS, št. 75/15, 74/16 – ORZNP48, 5/17, 15/18 – odl. US in 43/19).

⁵¹ Uradni list RS, št. št. 77/18, 17/19 – popr., 66/19, 123/21 in 45/24; ZTFI-1.

dodatne namene določiti na zakonski ravni, se s predlaganim prvim odstavkom 17. člena navedena možnost posebej določa in napotuje na določbe ZOPSPU-1.

Zasežena gotovinska denarna sredstva v obliki EUR kot domače valute ali tuje konvertibilne valute, denominirane v ameriškem dolarju, švicarskem franku ali britanskem funtu se skladno s tretjo alinejo 2. člena ZOPSPU-1 polagajo na podračun v sistemu EZR države. Glede zaseženih gotovinskih denarnih sredstev, v katerih se ne vodi EZR, veljavna ureditev v ZOPSPU-1 (tretja alineja četrtega odstavka 23. člena) sicer omogoča, da se ta sredstva vodijo na posebnem transakcijskem računu, odprtem pri Banki Slovenije, pri čemer Ministrstvo za finance in Banka Slovenije opozarjata, da je navedena ureditev na izvedbeni ravni neustrezna, saj tujih valut, ki niso EUR, ameriški dolar, švicarski frank ali britanski funt, v RS ni mogoče konvertirati. Poslovne banke v RS namreč postopoma ožijo gotovinsko poslovanje s tujimi valutami, zato je za potrebe izvedbe menjave treba zagotoviti prevoz s strani licenciranega podjetja do najbližje države, ki valuto menja oziroma do centralne banke izdajateljice. Ker takšna ureditev, glede na majhno število primerov v praksi, predstavlja nesorazmeren strošek za državni proračun, se s predlaganim drugim odstavkom tega člena posebej določa, da se navedena gotovinska sredstva hranijo v depozitu Banke Slovenije.⁵² Ne glede na to, da hrambe v depozitu z vidika učinkovitosti upravljanja ne moremo enačiti z upravljanjem denarnih sredstev v okviru podračuna EZR, pa hramba v depozitu še vedno narekuje proaktivno in skrbno ravnanje. V primerih, ko bi se vrednost tuje valute glede na tečajna razmerja zmanjševala, lahko namreč sodišče na predlog državnega tožilca po predhodni pobudi centralnega organa odloči o menjavi v drugo valuto.

K 18. členu:

S predlaganim 18. členom, ki sledi veljavni ureditvi (41. člen ZOPNI in 15.a člen Uredbe ZKP), se določa, da se stroški upravljanja začasno zavarovanega premoženja najprej izplačajo iz sredstev organa, ki je pristojen za upravljanje ter s tem povezana zagotovitev ustreznih sredstev v proračunu centralnega organa. V nadaljevanju pa se glede na ureditev o stroških postopka v ZKP in ZOPNI (za katerega se v pravnem postopku, smiselno uporabljajo določbe ZPP), obseg stroškov zaračuna glede na izid kazenskega postopka oziroma postopka odvzema premoženja nezakonitega izvora.

K 19. členu:

S predlaganim prvim odstavkom 19. člena, ki ureja prenos upravljanja začasno zavarovanega premoženja, se na zakonski ravni določajo posamični, po mnenju predlagatelja utemeljeni odstopi od predvidene centralne vloge FURS pri upravljanju začasno zavarovanega in odzetega premoženja.

Upravljanje gotovinskih denarnih sredstev (v obliki domače valute in tuje konvertibilne valute, denominirane v ameriškem dolarju, švicarskem franku ali britanskem funtu), negotovinskih denarnih sredstev in drugega finančnega premoženja (terjatve in drugi finančni instrumenti po določbah ZTFI-1) glede na sistem EZR, po predlogu zakona ostaja v pristojnosti Ministrstva za finance.

ZSDH-1 določa pristojnost SDH d.d. tudi za upravljanje kapitalskih naložb, kamor sodijo lastniški vrednostni papirji po določbah ZTFI-1, poslovni deleži ali drugi lastniški deleži v posameznih gospodarskih družbah skladno z Zakonom o gospodarskih družbah.⁵³ Pri upravljanju kapitalskih naložb gre za celostno izvrševanje korporativnih in premoženjskih pravic, ki jih imetniki sicer

⁵² Glej tudi 3. člen Pravilnika o načinu hrambe in vračilu zasežene gotovine (Uradni list RS, št.14/23).

⁵³ Uradni list RS, št. 65/09 – uradno prečiščeno besedilo, 33/11, 91/11, 32/12, 57/12, 44/13 – odl. US, 82/13, 55/15, 15/17, 22/19 – ZPosS, 158/20 – ZIntPK-C, 18/21, 18/23 – ZDU-1O, 75/23 in 102/24.

uresničujejo zlasti s sodelovanjem in glasovanjem na skupščini gospodarske družbe, kar vsebinsko pomeni kontinuiran in vsestranski proces vzpostavitve ustreznega statusnega sistema družbe kot pravne osebe, spremljanja njenega poslovanja in poslovnega okolja ter poslovnega načrtovanja, v kontekstu določb ZSDH-1 pa še skrb za uresničitev gospodarskih in razvojnih ciljev države ter ciljev javnega interesa. Glede na načelo koncentriranega upravljanja kapitalskih naložb države se v predlogu zakona ohranja pristojnost SDH d.d. za upravljanje kapitalskih naložb.⁵⁴

Ker upravljanje z začasno zavarovanimi prepovedanimi drogami, orožjem, strelivom in eksplozivni sredstvi narekuje ustrezno infrastrukturo in specializirana znanja s katerimi Ministrstvo za notranje zadeve in Ministrstvo za obrambo že razpolagata, bi prenos upravljanja navedenega začasno zavarovanega premoženja na FURS kot centralnega organa (ob siceršnji sočasni ohranitvi pristojnosti Ministrstva za notranje zadeve oziroma Ministrstva za obrambo za upravljanje z navedenim začasno zavarovanim premoženjem v prekrškovnih postopkih), predstavljalo nepotrebno podvajanje nalog in v posledici neučinkovito rabo javnih sredstev. Iz navedenih razlogov se v predlogu zakona ohranja pristojnost Ministrstva za notranje zadeve za upravljanje prepovedanih drog in pristojnost Ministrstva za notranje zadeve oziroma Ministrstva za obrambo za upravljanje orožja, streliva in eksplozivnih sredstev (na ravni podzakonskega predpisa iz predlaganega prvega odstavka 21. člena tega zakona pa se bo tako kot doslej natančneje določilo, da orožje, strelivo in eksplozivna sredstva ter prepovedane droge upravlja Ministrstvo za notranje zadeve ali policija, v primerno varovanih prostorih; do pet kosov vojaškega orožja oziroma opreme ter do 1.000 kosov vojaškega streliva, ki je bilo zaseženo pri posameznem kaznivem dejanju, Ministrstvo za notranje zadeve, v primerno varovanih prostorih; večje količine vojaškega orožja, streliva in opreme oziroma večje kose vojaškega orožja in opreme pa Ministrstvo za obrambo).

Ne glede na predlagani odstop, pa bodo Ministrstvo za finance, SDH d.d., Ministrstvo za notranje zadeve in Ministrstvo za obrambo dolžni poskrbeti za pravočasno posredovanje relevantnih podatkov v centralno evidenco začasno zavarovanega in odvzetega premoženja (predlog petega odstavka 25. člena tega zakona).

S predlaganim prvim odstavkom se v nacionalni pravni red prenaša tudi prvi odstavek 20. člena Direktive 2024/1260/EU, ki državam članicam nalaga, da sprejmejo ustrezne ukrepe za zagotovitev učinkovitega upravljanja subjektov, kot so npr. podjetja, ki bi jih bilo treba ohraniti.

S predlaganim drugim odstavkom se na zakonski ravni (podobno kot v tretjem odstavku 506.a člena ZKP in 3. točki 37. člena ZOPNI) določa podlaga, da centralni organ začasno zavarovano premoženje prenese v upravljanje drugim pristojnim državnim organom, nosilcem javnih pooblastil, pooblaščenim izvršiteljem, finančnim organizacijam, gospodarskim družbam, samostojnim podjetnikom posameznikom ali posameznikom, ki samostojno opravljajo dejavnost. Pri prenosu upravljanja bo lahko prenesen le segment hrambe oziroma skladiščenja, glede na okoliščine konkretnega primera pa bo lahko šlo tudi za celovit prenos upravljanja (npr. predmeti zgodovinske, arheološke, etnografske, kulturne in umetniške vrednosti, živi osebki prostoživečih živalskih vrst, deli kadavrov, školjke, kriptovaluta...). Za razliko od veljavne ureditve, po kateri je zaradi izostanka ureditve centralnega organa prenos hrambe zunanjemu izvajalcu prej pravilo kot izjema, zaradi česar državi nastajajo visoki stroški hrambe (za leto 2024 so znašali kar 2.108.025,45 EUR), je prenos upravljanja predviden le v primerih omejenih prostorskih kapacitet centralnega organa (npr. nepričakovana situacija pri začasnem zavarovanju premičnega

⁵⁴ SDH d.d. po podatkih iz meseca marca 2025 na podlagi ZOPNI upravlja le s 100 % deležem v eni gospodarski družbi, ki pa nima nobenega premoženja, tako da je po njihovi oceni vrednost tega deleža ničelna.

premoženja večjega obsega) ali če gre za upravljanje specifičnega začasno zavarovanega premoženja, ki v praksi tudi sicer ni tako pogosto, da bi narekovalo permanentno zagotovitev pogojev za hrambo ali za zaposlitev strokovnjaka s tega področja.

Ker se tudi v zgoraj opisanih primerih ohranja centralna vloga FURS za upravljanje začasno zavarovanega in odvzetega premoženja, je v predlogu 9. člena tega zakona določena tudi dolžnost brezplačnega posredovanja zahtevanih podatkov in informacij za izvajanje pristojnosti centralnega organa po tem zakonu, v predlaganem tretjem odstavku tega člena pa nadzorna vloga centralnega organa nad prenesenim upravljanjem.

Glede na to, da se s predlogom tega zakona ne ureja upravljanje začasno zavarovanega premoženja v prekrškovnih postopkih, bo predlagani drugi odstavek upošteva predlagano prehodno določbo 38. člena tega zakona prišel v poštev zlasti v prekrškovnih postopkih.

Ker je prenos upravljanja začasno zavarovanega premoženja, ki se ureja s predlaganim drugim odstavkom tega člena, lahko relevanten tudi v primeru pravnomočnega odvzema premoženja, se s predlaganim četrtem odstavkom določa smiselna uporaba tega člena za razpolaganje z odvzetim premoženjem.

K 20. členu:

S predlaganim 20. členom, ki ureja določene posebnosti upravljanja zaseženih predmetov, se natančneje urejajo pristojnosti centralnega organa glede upravljanja zaseženih predmetov (glej 1. točko 2. člena predloga zakona - predmeti, ki so bili zaseženi v kazenskem postopku ali v zvezi z njim in sumljive stvari po določbah zakona, ki ureja kazenski postopek) na način, da je centralni organ pristojen za upravljanje tistih zaseženih predmetov, kjer po veljavni ureditvi hrambo in upravljanje izvajajo pogodbeni izvajalci oziroma pooblaščenči izvršitelji, tako da bi v upravljanju na policiji, državnem tožilstvu ali sodišču ostali le tisti zaseženi predmeti, ki se v praksi sicer hranijo v prostorih navedenih organov in kjer praviloma ni stroškov upravljanja (npr. zaseženi predmeti, ki nimajo vrednosti in ki se jih praviloma uniči).

Glede na navedena izhodišča je v prvem odstavku predlagana pristojnost centralnega organa za upravljanje sumljivih stvari iz zakona, ki ureja kazenski postopek, predmetov, katerih hramba bistveno presega prostorske kapacitete državnih organov, ki so zasegli ali odvzeli predmet (npr. motorna vozila (delovno vozilo, kolo z motorjem, kombinirano vozilo, lahki priklopnik, motorno kolo, osebni avtomobil, priklopno vozilo, tovorno vozilo, traktor...), laboratorij in oprema za izdelavo prepovedanih drog), gotovinskih sredstev, zaseženih kot individualno določen predmet ter zaseženih predmetov, ki zaradi svoje specifične narave ali zaradi ohranjanja njihove vrednosti narekujejo upravljanje s strani centralnega organa (npr. predmeti zgodovinske, arheološke, kulturne, umetniške ali znanstvene vrednosti).

S predlaganim drugim odstavkom pa se po vzoru veljavne ureditve na nedvoumen način določa, da ostale zasežene predmete (npr. manjši zaseženi predmeti, listinska dokumentacija, elektronske naprave, kolesa, zasežena oblačila, obutev, nož, ki je bil uporabljen za izvršitev kaznivega dejanja, biološke sledi) upravlja sodišče, oziroma policija do izročitve pristojnemu državnemu tožilstvu oziroma sodišču, oziroma državno tožilstvo do izročitve sodišču. Po predlogu tretjega odstavka je tudi v teh primerih predvidena smiselna uporaba določb tega zakona glede upravljanja začasno zavarovanega premoženja (zlasti bodo prišle v poštev določbe glede posameznih oblik upravljanja npr. uničenja, pri čemer glede na fazo postopka odločitev lahko sprejme katerikoli od zgoraj navedenih deležnikov), izvrševanja sodnih odločb, in glede odškodninske odgovornosti RS. Glede na navedeno predlagatelj posebej poudarja, da se glede teh zaseženih predmetov določbe tega zakona, ki se nanašajo na pristojnosti FURS kot

centralnega organa (II. poglavje predloga tega zakona), na namensko porabo prihodkov proračuna (predlagani 24. člen tega zakona), na evidenco in statistično poročanje (V. poglavje predloga tega zakona) ne uporabljajo, kar med drugim pomeni, da bodo policija, državno tožilstvo in sodišče z navedenimi zaseženimi predmeti upravljali sami. Tudi za te primere je izjemoma ohranjena možnost prenosa upravljanja začasno zavarovanega premoženja po predlogu drugega odstavka 19. člena tega zakona, navedene zasežene predmete pa bodo zgoraj anvedeni državni organi evidentirali kot doslej po (matičnih) predpisih.

K 21. členu

S predlaganim 21. členom se določa zakonsko pooblastilo za izdajo dveh podzakonskih predpisov za natančnejše urejanje posameznih vprašanj iz tega zakona.

S predlaganim prvim odstavkom se po vzoru veljavne ureditve določa zakonsko pooblastilo za izdajo vladne uredbe (na podlagi predloga pravosodnega ministra), ki bo predpisovala način upravljanja začasno zavarovanega premoženja, pogoje, ki jih morajo izpolnjevati gospodarske družbe, samostojni podjetniki posamezniki ali posamezniki, ki samostojno opravljajo dejavnost za opravljanje dejavnosti iz drugega odstavka 19. člena tega zakona ter pravila za njihovo delovanje. Na ta način bo skupaj z vsebino iz 28. člena tega zakona (tehnične zahteve in način dostopa do podatkov iz centralne evidence premoženja) v enem predpisu urejena vsebina, ki jo po veljavni ureditvi urejajo kar tri vladne uredbe (Uredba ZPK, Uredba ZOPNI in Uredba Evidence), kar bo omogočilo sistematično urejanje obravnavane vsebine.

S predlaganim drugim odstavkom se ohranja veljavna ureditev, da pogoje, ki jih morajo izpolnjevati pooblaščenih izvršitelji za upravljanje začasno zavarovanega premoženja, pogoje za tehnično in fizično varovanje tega premoženja, postopek za vpis v register pooblaščenih izvršiteljev ter tarifo za plačilo dela in stroškov pooblaščenega izvršitelja, predpiše minister za pravosodje, z razliko, da je pooblastilo za izdajo pravilnika po predlogu zakona določeno na zakonski ravni (po veljavni ureditvi pooblastilo za izdajo podzakonskega akta izhaja iz petega odstavka 3. člena in drugega odstavka 4. člena Uredbe ZKP). Ohranitev ločenega urejanja dela pooblaščenih izvršiteljev je po mnenju predlagatelja smiselna, saj vsebina veljavnega Pravilnika o pogojih hrambe in upravljanja z zaseženimi predmeti, o postopku za vpis v register pooblaščenih izvršiteljev ter o tarifi za plačilo dela in stroškov pooblaščenega izvršitelja⁵⁵ ureja vsebine, ki se nanašajo le na pooblaščenih izvršitelje (določba, ki se nanaša na pogoje za hrambo in upravljanje bo tudi v nadaljevanju sledila pogojem za hrambo in upravljanje pri zunanjih subjektih).

K 22. členu

Direktiva 2024/1260/ EU v drugem odstavku 20. člena države članice spodbuja da sprejmejo ustrezne ukrepe, s katerimi preprečijo, da bi osebe, obsojene v kazenskem postopku, v zvezi s katerim je bilo premoženje začasno zavarovano, to premoženje pridobile ob razpolaganju s premoženjem, ki sledi sklepu o odvzemu. Kot izhaja iz uvodne izjave št. 40 se s takimi ukrepi, ki so lahko omejeni na premoženje nad določeno vrednostjo, lahko nekatere vrste subjektov izključi iz sodelovanja pri prodaji premoženja, od kupca se lahko terja dokumentacija ali pa ocenijo morebitne povezave kupca z obsojeno osebo, pri čemer države članice lahko take ukrepe uporabljajo tudi za prodajo začasno zavarovanega premoženja.

Ker je v interesu države, da s prodajo odvzetega premoženja dobi čim večji izkupiček, se s predlaganim prvim odstavkom 22. člena v nacionalni pravni red prenaša (opcijnska) omejitev iz drugega odstavka 20. člena direktive na način, da se po vzoru ureditve v davčnem postopku (glej

⁵⁵ Uradni list RS, št. 54/02; Pravilnik Pooblaščenih izvršiteljev.

drugi odstavek 196. člena v zvezi z 148. členom ZDavP-2) določa, da oseba, ki ji je bilo pravnoomočno začasno zavarovano ali odvzeto premoženje, in (v izogib morebitnim zlorabam) z njo povezana oseba, tega premoženja v nadaljevanju ne more kupiti pod ocenjeno vrednostjo. S predlaganim drugim in tretjim odstavkom pa se določa katere osebe se štejejo za povezane osebe.

K 23. členu

S predlaganim 23. členom se urejata pristojnost in način izvršitve sodnih odločb. V predlaganem prvem odstavku se določa, da zaznambo odločbe o začasnem zavarovanju in odvzemu premoženja, ki je vpisano v register ali evidenco, izvrši organ, ki vodi tak register ali evidenco (v praksi se je namreč izkazalo, da so navedeni postopki potekali na predlog organa, ki je imel premoženje v upravljanju, kar se je izkazalo za zamudno in togo ureditev), v predlaganem drugem odstavku, pa da se druge odločbe o začasnem zavarovanju premoženja izvršijo na način, ki ga določi sodišče v skladu z namenom začasnega zavarovanja.

S predlaganim tretjim odstavkom se določa, da odločbo o upravljanju začasno zavarovanega premoženja (odločbe iz tretjega odstavka 10. člena predloga zakona), odločbo o vrnitvi začasno zavarovanega premoženja ter odločbo o uničenju odvzetega premoženja izvrši organ, ki z navedenim premoženjem (»de iure«) upravlja, pri čemer uničenje pod nadzorstvom organa lahko izvrši tudi subjekt iz drugega odstavka 19. člena zakona (zunanji pogodbeni izvajalec, pooblaščen izvršitelj, ki »de facto« upravlja začasno zavarovano premoženje). V večini primerov bo to pomenilo pristojnost centralnega organa, v primerih zaseženih predmetov, za hrambo katerih centralni organ ne bo pristojen (glej drugi odstavek 20. člena predloga zakona), pa bodo za izvršitev glede na fazo postopka pristojni policija, državno tožilstvo ali sodišče.

Glede na siceršnje pristojnosti FURS, ki jih ima na področju davčne izvršbe, izvršbe nedavčnih obveznosti in upravljanja s premoženji, ki so zarubljene v postopkih davčne izvršbe ter zasežene ali odvzete v carinskih, trošarinskih in prekrškovnih postopkih, se s predlaganim četrtem odstavkom posebej poudarja pristojnost FURS kot centralnega organa za izvršitev odločb o začasnem zavarovanju in odvzemu premoženja ter nepremičnega premoženja in za izvršitev odločb o prodaji premoženja ter nepremičnega premoženja po določbah ZDavP-2 (slednje namreč glede navedenega vprašanja odkazuje na pristojnost sodišč po zakonu, ki ureja izvršilni postopek

Ker na zakonski ravni ni mogoče predvideti vseh vsebinskih odločitev, ki se bodo nanašale na začasno zavarovano in odvzeto premoženje, se s predlaganim petim odstavkom določa splošno pravilo glede pristojnosti centralnega organa.

Ker po pravnoomočnosti sodne odločbe lahko pride do situacij, ko bo za potrebe učinkovite izvršitve sodne odločbe treba poiskati nadomestno premoženje oziroma zagotoviti izplačilo denarne protivrednosti protipravne premoženjske koristi oziroma premoženja nezakonitega izvora, se s predlaganim šestim odstavkom določa, da policija in državno tožilstvo (v okviru slednjega tudi ARO organ, ki bo deloval v okviru VDT RS) organu, pristojnemu za izvršitev (v večini primerov bo to centralni organ) posredujeta relevantne podatke o premoženju. Kljub temu, da je splošna podlaga za pridobivanje podatkov določena v predlogu 8. člena tega zakona, se zaradi nedvoumnega prenosa prvega in drugega odstavka 17. člena Direktive 2024/1260/EU (sledenje in identifikacija premoženja tudi po pravnoomočni obsodbi) in v izogib pomislekom o obsegu pristojnosti policije in državnega tožilstva po zaključenem kazenskem postopku oziroma postopku odvzema premoženja nezakonitega izvora, tovrstna dolžnost sodelovanja posebej poudarja.

K 24. členu

Zagotavljanje transparentnosti porabe odvzetega premoženja in »družbena ponovna uporaba« odvzetega premoženja prispeva k povečanju ozaveščenosti državljanov, da se kriminal ne izplača in da lahko odvzeto premoženje postane pomemben vir financiranja. V primerih, ko se odvzeta sredstva ali prihodek od njihove prodaje zgolj pomešajo z drugimi javnimi sredstvi, pa se izvor teh sredstev zakrije, s čimer se izgubi pozitiven učinek na državljane, ki ga prinaša poraba odvzetih sredstev za namene socialne države. Upošteva se zgoraj navedeno se s predlaganim prvim odstavkom 24. člena določa, da so odvzeto premoženje in prihodki iz naslova razpolaganja z odvzetim premoženjem (npr. prihodki od prodaje, oddaje v najem...) namenski prihodek proračuna, ki se vodi na posebni (namenski) proračunski postavki, kar bo omogočilo celovit pregled prihodkov države iz naslova razpolaganja z dejansko odvzetim premoženjem.

S predlaganim drugim odstavkom se na zakonski ravni določajo nameni za katere se zgoraj navedeni prihodki (finančna sredstva) uporabljajo, in sicer za financiranje oziroma plačilo:

- obveznosti iz naslova davkov, prispevkov in drugih obveznih dajatev, ki izvirajo iz lastninske pravice na odvzetem premoženju;
- nalog v zvezi z razpolaganjem z odvzetim premoženjem (npr. stroški iz naslova skrbi za pravno in funkcionalno urejenost premoženja, stroški investicijskega vzdrževanja, prodaje...);
- izvajanja nalog centralnega organa (npr. izobraževanje, oprema, stroški postopkov upravljanja začasno zavarovanega premoženja);
- izvedbe usposabljanj in nabave tehnične opreme za potrebe izvajanja nalog policije in državnega tožilstva na področju iskanja in sledenja premoženja, ki je ali bi lahko postalo predmet odvzema v kazenskem postopku ali postopku odvzema premoženja nezakonitega izvora;
- prispevka v korist javne ustanove ali na namensko proračunsko postavko za pomoč žrtvam in povračilo škode žrtvam kaznivih dejanj ali v korist nevladne organizacije v javnem interesu (zadeve javnega in socialnega interesa);
- prispevkov k mehanizmom za podporo tretjim državam, ki se soočajo z razmerami, na katere se je Evropska unija odzvala s sprejetjem omejevalnih ukrepov.

S predlaganim drugim odstavkom 24. člena se v nacionalni pravni red prenaša (opcijski) 19. člen Direktive 2024/1260/EU, s katerim se države članice spodbuja naj sprejmejo potrebne ukrepe, s katerimi bodo omogočile, da se odvzeto premoženje, kadar je to primerno uporabi za zadeve javnega interesa ali socialne zadeve⁵⁶ in kot prispevek k mehanizmom za podporo državam, ki so jih prizadele razmere zaradi katerih je EU sprejela omejevalne ukrepe⁵⁷.

⁵⁶ Glej tudi uvodno izjavo št. 38: »Kot se je pokazalo v državah članicah, ki so že sprejele take ukrepe, **ponovna družbena uporaba odvzetega premoženja na splošno pošilja opazno sporočilo družbi glede pomena vrednot, kot sta pravičnost in zakonitost, na ta način pa se tudi ponovno potrjuje trdnost pravne države v skupnostih, ki jih bolj neposredno prizadene organizirani kriminal, in krepi odpornost teh skupnosti proti vdoru kriminala v družbeno in gospodarsko strukturo.** Zato naj države članice sprejmejo potrebne ukrepe, s katerimi bi omogočile uporabo odvzetega premoženja za zadeve javnega interesa ali za socialne namene in bi se lahko odvzeto premoženje obdržalo bodisi kot državno premoženje za namene pravosodja, kazenskega pregona, javne službe, socialne ali gospodarske namene bodisi bi bilo preneseno na organe občine ali regije, v kateri se nahaja to premoženje, in bi ga lahko ti organi uporabili za take namene, vključno z dodelitvijo organizacijam, ki opravljajo socialno koristno delo. Uporaba odvzetega premoženja v te namene ne posega v proračunsko avtonomijo držav članic.«.

⁵⁷ Glej tudi uvodno izjavo št. 39: »Države članice bi morale imeti tudi možnost, da lahko odvzeto premoženje uporabijo tudi kot prispevek k mehanizmom za podporo državam, ki so jih prizadele razmere, zaradi katerih je Unija sprejela omejevalne ukrepe, če je storjeno kaznivo dejanje neposredno ali posredno povezano s temi razmerami. Komisija bi morala olajšati sodelovanje med državami članicami in s tretjimi državami ter bi lahko oblikovala smernice glede najučinkovitejših postopkov in finančnih mehanizmov, ki so na voljo za podporo takim tretjim državam, da bi spodbudila uporabo odvzetih predmetov, uporabljenih za kazniva dejanja, premoženjske koristi ali premoženja v ta namen.«.

Zaradi zagotavljanja transparentnosti porabe odvzetega premoženja in v posledici statističnega poročanja EK (29. člen predloga zakona) se s predlaganim tretjim odstavkom določa namenska poraba teh sredstev skladno z vsakokratnim letnim programom financiranja, ki ga na predlog ministrstva, pristojnega za finance, sprejme Vlada.

K 25. členu:

Za učinkovito izvrševanje začasnega zavarovanja in odvzema premoženja, upravljanja začasno zavarovanega premoženja, izvrševanja sodnih odločb (glej tretji odstavek 10. člena in 23. člena predloga tega zakona), učinkovitega razpolaganja z odvzetim premoženjem, varnosti pravnega prometa in statističnega poročanja EK, je centralnemu organu, ki bo opravljal sistemske in razvojne naloge na področju upravljanja začasno zavarovanega premoženja in ravnanja z odvzetim premoženjem, potrebno zagotoviti tudi učinkovito informacijsko orodje za izvajanje nalog iz tega zakona.

Pomembnost navedenega izhaja tudi iz Direktive 2024/1260/EU, ki v 27. členu državam članicam EU narekuje vzpostavitev centralnega registra ali več registrov premoženja z določenim minimalnim naborom podatkov in dostopi do registra (iz uvodne izjave št. 55 navedene direktive izhaja tudi: *»Države članice bi morale zagotoviti, da lahko uradi za upravljanje premoženja in po potrebi uradi za odvzem premoženjske koristi ter drugi pristojni organi, ki izvajajo naloge v skladu s to direktivo, hitro pridobijo informacije, potrebne za učinkovito upravljanje začasno zavarovanega in odvzetega premoženja. V ta namen bi morale države članice vzpostaviti učinkovita orodja, na primer enega ali več registrov premoženja, začasno zavarovanega in odvzetega v skladu s to direktivo.«*). Direktiva pa v 28. členu določa tudi obseg podatkov za letno statistično poročanje Evropski komisiji, ki jih glede na veljavno ureditev (glej točko 1.4.2 uvodne ocene stanja predloga zakona), brez vzpostavitve centralne evidence, ne bo mogoče posredovati.

Glede na navedeno se s predlaganim prvim odstavkom 25. člena določa pristojnost FURS kot centralnega organa za upravljanje informatizirane centralne evidence začasno zavarovanega in odvzetega premoženja, s predlaganim četrtem odstavkom pa zagotavljanje ustrezne informacijske strukture (kar pomeni vzpostavitev infrastrukture in njeno nadaljnje vzdrževanje ter morebitno nadgradnjo funkcionalnosti). Centralna evidenca premoženja, ki bo imela naravo aplikacije, bo podpirala vsakodnevno upravljanje premoženja in pripravo relevantnih statističnih podatkov. Skladno z veljavno ureditvijo vsak od državnih organov namreč že razpolaga z določenimi zalednimi sistemi oziroma aplikacijami z gradniki, ki služijo za funkcionalnost⁵⁸, zato je treba relevantne podatke, ki se že vnašajo, za potrebe upravljanja centralne evidence premoženja, povezati preko identifikacijskih parametrov. Podatke, ki se v obstoječih evidencah ne vodijo, za nemoteno delo centralnega organa pa jih bo treba zagotoviti, pa bodo (državni) organi glede na fazo postopka vnašali preko vmesnikov. Centralna evidenca premoženja, ki bo nadrejena, bo tako omogočala, da posamezni deležniki podatke odlagajo, po drugi strani pa te podatke poleg centralnega organa tudi koristijo.

S predlaganim drugim in tretjim odstavkom se glede na namene upravljanja centralne evidence premoženja, opredeljene v prvem odstavku tega člena in smiselno upoštevaje vsebinska izhodišča iz 44. člena ZOPNI ter Uredbe Evidenca, določa obseg podatkov, ki jih bo centralna evidenca premoženja vsebovala (vsebine iz tretjega odstavka so fakultativne) in ki jih je v bistvenem mogoče razvrstiti v naslednje sklope:

---

⁵⁸ GPU upravlja »Aplikacijo zaseženi predmeti«, VDT RS na podlagi 157. člena DTR vodi vpisnik Kcd in Kdp, VSRS pa upravlja z informacijskim sistemom PUND in i-K.

- podatki o osebah zoper katere je bilo odrejeno začasno zavarovanje ali začasni odvzem premoženja ali ki jim ji bilo odvzeto premoženje, o lastnikih premoženja in imetnikih drugih pravic na začasno zavarovanem in odvzetem premoženju;
- podatki o premoženju, ki je predmet začasnega zavarovanja oziroma odvzema;
- podatki o postopku začasnega zavarovanja oziroma odvzema premoženja;
- podatki o upravljanju začasno zavarovanega premoženja;
- podatki o izvrševanju sodnih odločb po tem zakonu in
- podatki o razpolaganju z odvzetim premoženjem.

Ker bo centralna evidenca premoženja imela naravo aplikacije, ki bo predstavljala tudi koristen delovni pripomoček ne le centralnega organa, temveč tudi deležnikov v kazenskem postopku in v postopku odvzema premoženja nezakonitega izvora kot tudi drugih subjektov, ki bodo upravljali posamezne vrste premoženja, se v predlaganem petem odstavku določa pristojnost za vpis posameznih sklopov podatkov. Tako bodo podatke o osebah zoper katere je bilo odrejeno začasno zavarovanje ali začasni odvzem premoženja ali ki jim ji bilo odvzeto premoženje, osnovne podatke o premoženju (npr. vrsta premoženja, vrsta pravice, ki jo imajo drugi imetniki na premoženju, skice, fotografije ali posnetki premoženja, ocenjena vrednost npr. v primerih, ko je policiji ta podatek znan iz faze (pred) kazenskega postopka), o lastnikih premoženja in imetnikih drugih pravic na začasno zavarovanem in odvzetem premoženju, o postopku začasnega zavarovanja oziroma odvzema premoženja ter morebitne druge podatke, ki so potrebni za namene upravljanje evidence premoženja, vnašali policija, državno tožilstvo in sodišče, odvisno od faze kazenskega postopka oziroma postopka odvzema premoženja nezakonitega izvora. Preostale podatke, ki se v pretežni meri nanašajo na upravljanje in razpolaganje s premoženjem pa bo vnašal centralni organ, oziroma glede na predlagane specifikke v prvem in drugem odstavku 19. člena, Ministrstvo za finance, SDH d.d.. Ministrstvo za notranje zadeve in Ministrstvo za obrambo oziroma zunanji izvajalci (pooblaščenih izvršitelji, pogodbeni izvajalci...).

Z namenom zagotavljanja ažurnosti podatkov v centralni evidenci premoženja, se s predlaganim šestim odstavkom določa rok za vnos podatkov iz prvega in drugega odstavka tega člena, in sicer najpozneje v treh delovnih dneh, ko je nastalo dejstvo oziroma, ko je bil organ obveščen o dejstvu, ki ga je treba vpisati.

S predlaganim sedmim odstavkom se natančneje določajo zbirke podatkov, iz katerih lahko centralni organ za namen izvajanja pristojnosti po tem zakonu pridobiva, uporablja in obdeluje podatke, pri čemer gre za zbirke podatkov, ki se nanašajo na premoženje, ki je lahko predmet začasnega zavarovanja oziroma odvzema, v primeru Centralnega registra prebivalstva pa na podatke, ki se nanašajo na osebo zoper katero se vodi postopek začasnega zavarovanja oziroma odvzema. Predlagani odstavek ureja posredovanje osebnih podatkov, ki je urejeno v 39. do 43. členu Zakona o varstvu osebnih podatkov⁵⁹ oziroma razmerja med centralnim organom kot uporabnikom podatkov in upravljalci posameznih zbirk podatkov, pri čemer mora upravljavec osebnih podatkov v skladu s predpisi, ki urejajo varstvo osebnih podatkov za vsako posredovanje osebnih podatkov zagotoviti možnost poznejšega ugotavljanja zakonitosti obdelave osebnih podatkov (npr. tudi iz dnevnika obdelave po 22. členu ZVOP-2).

Glede na vedno večji obseg informatizacije zbirk podatkov v javnem sektorju, se s predlaganim osmim odstavkom eksplicitno določa možnost pridobitve podatkov iz taksativno naštetih zbirk podatkov, tudi z uporabo neposredne računalniške povezave (npr. centralni register prebivalstva, E-prostor, e - ZK ...)

---

⁵⁹ Uradni list RS, št. 163/22; ZVOP-2.

Ker povezovanje zbirk osebnih podatkov predstavlja visoko tveganje za morebitno zlorabo osebnih podatkov in obenem tudi dodaten aspekt obdelave podatkov, se s predlaganim devetimi odstavki z vidika določnosti obdelave osebnih podatkov določata namen povezovanja zbirk podatkov in navedba zbirk podatkov s katerimi se centralna evidenca premoženja lahko povezuje. Z namenom odprave neskladja virov, ažurnosti, točnosti, popolnosti in zanesljivosti zbranih podatkov se tako določa možnost povezovanja zbirk osebnih podatkov iz predlaganega sedmega odstavka tega člena s centralno evidenco premoženja v smislu 7. poglavja II. dela ZVOP-2.

Za povezovanje zbirk podatkov se upošteva načelo najmanjšega obsega podatkov, v predlaganem desetem odstavku pri fizičnih osebah določa uporaba matične številke občana kot enoličnega identifikatorja, v primerih, ko to ni mogoče (npr. fizični osebi EMŠO ni dodeljena) pa z drugimi podatki, ki v povezavi z imenom in priimkom zagotavljajo enoznačno identifikacijo fizične osebe. Pri pravnih osebah pa z matično številko poslovnega subjekta.

S predlaganim 25. členom se v nacionalni pravi red prenašajo prvi, drugi in šesti odstavek (v delu, ki se nanaša na upravljalca centralne evidence premoženja) 27. člena Direktive 2024/1260/EU

K 26. členu:

S predlaganim 26. členom, se upošteva načelo določnosti obdelave osebnih podatkov, določa upravičence za (neposreden oddaljen) dostop do podatkov iz centralne evidence premoženja, katere upravljalec bo predlogu zakona centralni organ. Glede na vlogo policije, državnega tožilstva in sodišča kot ključnih deležnikov kazenskega postopka in postopka odvzema premoženja nezakonitega izvora, ob upoštevanju načrtovane funkcionalnosti centralne evidence premoženja (npr. tudi z možnostjo nastavitve alarmov oziroma opomnikov za sprejem posameznih odločitev oziroma možnosti izbire naslednjega potrebnega opravila oziroma ukrepa, avtomatizirano izpisovanje določenih statističnih podatkov, digitalizacija obrazcev) in pristojnosti Državnega odvetništva (zastopanje države v primeru morebitnih odškodninskih postopkov iz naslova protipravnega ravnanja državnih organov), se navedenim državnim organom omogoča neposreden oddaljen dostop do vsebine centralne evidence premoženja, ob upoštevanju splošnih pravil, ki veljajo glede zakonitosti obdelave osebnih podatkov.

V primerih, ko bodo z začasno zavarovanim premoženjem upravljali drugi subjekti iz predlaganega 19. člena tega zakona, je za slednje predviden neposreden oddaljen dostop do zakonsko omejenega obsega podatkov (praviloma bo šlo za dostop do podatkov, ki se nanašajo na upravljanje začasno zavarovanega premoženja in na razpolaganje z odvzetim premoženjem (glej 4. in 6. točko drugega odstavka predloga 25. člena tega zakona). V omejenem obsegu pa je predviden tudi neposreden oddaljen dostop subjektom pristojnim za izvrševanje sodnih odločb (glej 5. točko drugega odstavka predloga 25. člena v povezavi s predlaganim 23. členom tega zakona).

S predlaganim 26. členom se v nacionalni red prenašajo prvi in tretji odstavek 27. člena Direktive 2024/1260/EU.

Ker je zaradi prenosa zgoraj navedene direktive, načrtovan tudi sprejem novele ZDT-1 v delu, ki se nanaša na ustanovitev urada za odvzem premoženjske koristi (ARO) v okviru VDT RS, predlagatelj meni, da dodatno navajanje urada za odvzem premoženjske koristi (poleg siceršnje navedbe državnega tožilstva) med upravičenci do neposrednega oddaljenega dostopa do centralne evidence premoženja, ni potrebno.

K 27. členu:

S predlaganim 27. členom se določa rok hrambe podatkov v centralni evidenci premoženja. V primerih, ko bo začasno zavarovanje premoženja do zaključka kazenskega postopka oziroma postopka za odvzem premoženja nezakonitega izvora prenehalo oziroma bo začasno zavarovano premoženje vrnjeno lastniku premoženja, se upošteva predlagan rok za vložitev odškodninskega zahtevka iz 33. člena predloga tega zakona (eno leto od dneva, ko je bilo premoženje vrnjeno) ter s tem povezane morebitne aktivnosti Državnega odvetništva, predlaga dvoletni rok hrambe podatkov. V primerih, ko je premoženje, ki je praviloma predhodno začasno zavarovano, pravnomočno odvzeto, pa se upošteva četrti odstavek 27. člena Direktive 2024/1260/EU, predlaga rok hrambe osebnih podatkov do izteka leta, za katerega je sprejet letni program financiranja iz predloga tretjega odstavka 24. člena tega zakona. Podatki iz letnega programa financiranja namreč predstavljajo del podatkov, ki jih je vsako leto v okviru statističnega poročanja potrebno posredovati EK, zato se hramba teh podatkov veže na sprejem letnega programa financiranja.

K 28. členu:

S predlaganim 28. členom se določa zakonsko pooblastilo za urejanje vsebin, ki se nanašajo na tehnične zahteve (vključno z vzdrževanjem in upravljanjem, nadzorom dostopov) in način dostopa do podatkov iz centralne evidence z uredbo vlade iz predlaganega prvega odstavka 21. člena tega zakona.

S predlagano določbo se poleg veljavnih predpisov, ki urejajo varstvo osebnih podatkov, v nacionalni red prenašata tretji in šesti odstavek 27. člena Direktive 2024/1260/EU, v delu, ki se nanaša na varnost osebnih podatkov.

K 29. členu:

S predlaganim 29. členom se v nacionalni pravni red prenaša 28. člen Direktive 2024/1260/EU, ki države članice zavezuje k zbiranju statističnih podatkov in letnemu pošiljanju le-teh EK, pri čemer 28. člen direktive določa natančen obseg nabora podatkov, ki jih morajo države članice EU za potrebe ocene uspešnosti izvajanja direktive voditi⁶⁰. Ker iz predlaganega prvega odstavka 1. člena tega zakona izhaja, da se določbe tega zakona uporabljajo za upravljanje začasno zavarovanega premoženja in za razpolaganje z odvzetim premoženje v kazenskem postopku in v postopku odvzema premoženja nezakonitega izvora, s čimer se zasleduje cilj systemskega urejanja navedene vsebine, je nabor statističnih podatkov oblikovan na način, da vključuje tudi relevantne podatke, ki se nanašajo na postopek odvzema premoženja nezakonitega izvora. Obseg zahtevanih statističnih podatkov je vključen tudi v vsebino centralne evidence premoženja, tako da vodenje dodatnih podatkov zgolj za potrebe statističnega poročanja EK ne bo potrebno.

K 30. členu

Iz uvodne izjave št. 54 Direktive 2024/1260/EU izhaja: *»Za učinkovit sistem povrnitve so potrebna usklajena prizadevanja najrazličnejših organov, vključno z organi kazenskega pregona, vključno s carinskimi organi, davčnimi organi in organi za izterjavo davkov, kolikor so pristojni za povrnitev sredstev, uradi za odvzem premoženjske koristi, pravosodnimi organi in organi za upravljanje premoženja, vključno z uradi za upravljanje premoženja. Da bi zagotovili usklajeno ukrepanje vseh pristojnih organov, je treba vzpostaviti bolj strateški pristop k povrnitvi sredstev in spodbujati večje sodelovanje med zadevnimi organi ter pridobiti jasen pregled nad rezultati povrnitve sredstev. Tesnejše in učinkovitejše mora biti tudi sodelovanje med uradi za odvzem premoženjske koristi in uradi za upravljanje premoženja ter ustreznimi organi v drugih državah članicah. V ta namen bi morale države članice sprejeti in redno pregledovati nacionalno strategijo*

⁶⁰ Prenos (i) in (j) točke 28. člena Direktive 2024/1260/EU je opcijski. Ker bodo ti podatki zagotovljeni v okviru centralne evidence premoženja, sta navedeni točki direktive vključeni v 9. in 10. točki predlaganega 30. člena tega zakona.

za povrnitev sredstev, ki bi usmerjala ukrepe v zvezi s finančnimi preiskavami, začasnim zavarovanjem in odvzemom, upravljanjem ter končnim razpolaganjem z zadevnimi predmeti, uporabljenimi za kazniva dejanja, premoženjsko koristjo ali premoženjem. Države članice lahko ob upoštevanju svojega ustavnega okvira določijo ustrezno obliko takšne strategije. S to direktivo bi bilo treba določiti elemente, ki bi bili vključeni v tako strategijo, kot so opis vlog in odgovornosti vseh pristojnih organov, vključenih v povrnitev sredstev, ter ureditve glede usklajevanja in sodelovanja med njimi, ne da bi se pri tem navajala konkretna vrsta informacij, ki naj bi bila vključena v to strategijo. Poleg tega bi morale države članice pristojnim organom zagotoviti potrebna sredstva za učinkovito izpolnjevanje njihovih nalog. Pristojne organe bi bilo treba razumeti kot organe, ki jim je zaupano izvajanje nalog iz te direktive in nalog v skladu z nacionalnimi okviri.»

S predlaganim 30. členom se tako v nacionalni pravni red prenaša 25. člen Direktive 2024/1260/EU na način, da se v predlaganem prvem odstavku določa podlaga za sprejem strategije na ravni Vlade, po predhodnem predlogu Ministrstva za finance, za obdobje petih let. Ker direktiva v prvem odstavku 25. člena določa, da morajo države članice prvo strategijo sprejeti do 24. maja 2027, se v prehodni določbi 35. člena določa rok za sprejem prve strategije, to je najkasneje do 1. 5. 2027 in njen časovni okvir (to je do 31. 12. 2031).

S predlaganim drugim odstavkom se določa pristojnost FURS kot centralnega organa za pripravo navedene strategije, pri čemer je glede na elemente, ki jih bo strategija morala vsebovati (gre za minimalni nabor vsebin), potrebno sodelovanje tudi z drugimi državnimi organi (npr. s policija, državnim tožilstvom in sodiščem v segmentu iskanja in identifikacije premoženja).

K 31. členu:

V skladu s predlaganim 31. členom ima lastnik, ki mu začasno zavarovano premoženje ni bilo odvzeto, primarno pravico do vrnitve začasno zavarovanega premoženja. Glede zaseženih predmetov je treba razlikovati med predmeti, ki utegnejo biti dokaz v kazenskem postopku, ter predmeti, ki se morajo odvzeti po KZ-1. Ti predmeti so lahko predmet zasega, pred morebitnim odvzemom, ki je urejen v 73. členu KZ-1 kot varnostni ukrep, če niso zgolj dokazno sredstvo. Izjemoma se predmeti, ki se po KZ-1 smejo ali morajo vzeti, vzamejo tudi tedaj, kadar se kazenski postopek ne konča s sodbo, s katero se obdolženec spozna za krivega, če je nevarno, da bi bili uporabljeni za kaznivo dejanje, ali če to zahtevajo koristi splošne varnosti ali razlogi morale (498. člen ZKP).

Od teh predmetov pa je treba razlikovati predmete, ki so bili pridobljeni kot nagrada za izvršeno kaznivo dejanje, in predmete, ki jih je storilec pridobil s prodajo, zamenjavo ipd. predmetov, ki jih je pridobil s kaznivim dejanjem. Sodišče mora takšne predmete odvzeti kot protipravno premoženjsko korist, pridobljeno s kaznivim dejanjem, zato so lahko predmet začasnega zavarovanja (502. do 502.e člen ZKP), pred morebitnim odvzemom premoženjske koristi (74. do 77.c člen KZ-1).

Ne glede na to, da je pravna podlaga za neposredno odškodninsko odgovornost države posamezniku, ki mu je s protipravnim ravnanjem povzročila škodo, določena že na ravni Ustave RS (26. člen), se s predlagano določbo na nedvoumen način določa, da ima lastnik, ki se mu začasno zavarovano premoženje vrne, pravico do povrnitve škode (npr. zaradi izgubljenega dobička, ker premoženja ni mogel uporabljati), če je bila povzročena s protipravnim ravnanjem pristojnih organov po predlogu tega zakona. Za vračilo premoženja in povrnitev škode je zavezana RS, pri čemer začasno zavarovano premoženje vrača organ, ki ima začasno zavarovano premoženje v upravljanju, odškodnina pa se plača iz proračuna RS.

K 32. členu:

S predlaganim 32. členom se urejajo splošna pravila vračanja (natančnejše vsebine o vračilu premoženja lastniku izhajajo iz določb ZKP in ZOPNI) in smiselno povzema ureditev iz 46. člena ZOPNI, da mora država ob vrnitvi začasno zavarovanega premoženja odstopiti lastniku tudi plodove in vse druge koristi, dosežene z upravljanjem začasno zavarovanega premoženja in mu plačati zamudne obresti po pravilih Obligacijskega zakonika,⁶¹ o neupravičeni pridobitvi. Če je bilo med začasnim zavarovanjem premoženje ali njegov del prodano, je država dolžna lastniku odstopiti prejeto kupnino z obrestmi (način obrestovanja za posle sistema EZR ureja Pravilnik o poslovanju sistema enotnega zakladniškega računa države oziroma občine⁶²).

S predlaganim tretjim odstavkom se določa rok za izpolnitev obveznosti iz naslova vračanja, to je petnajst dnevni rok od pravnomočnosti sodne odločbe o vrnitvi začasno zavarovanega premoženja. Upošteva predlagani drugi in tretji odstavek 20. člena tega zakona bo podlaga za vrnitev glede na fazo postopka lahko tudi odločitev državnega tožilca ali policije – primeri, kadar državni tožilec izjavi, da zaseženega predmeta ne potrebuje za nadaljnje dokazovanje ali ko se predkazenski postopek zaključi s podajo poročila policije po desetem odstavku 148. člena ZKP, državni tožilec pa se tudi ne odloči za nadaljnji pregon.

K 33. členu:

S predlaganim 33. členom se določa (prekluzivni) rok za vložitev odškodninskega zahtevka iz 31. člena predloga zakona, in sicer najkasneje v enem letu od dneva, ko je bilo lastniku začasno zavarovano premoženje vrnjeno oziroma od dneva vročitve odločbe, s katero je bil postopek v katerem je bilo začasno zavarovanje premoženja odrejeno, pravnomočno kočan (za primere, ko je bilo začasno zavarovano premoženje npr. podarjeno v javno korist ali uničeno, torej ko začasno zavarovanega premoženja lastniku ni mogoče vrniti). Veljavna ureditev v 47. členu ZOPNI določa trimesečni prekluzivni rok za vložitev zahtevka za povrnitev škode, medtem ko se v kazenskem postopku uporabljajo določbe OZ, ki določa splošni petletni rok za vložitev odškodninskega zahtevka. Ker za tovrstno razlikovanje ni najti utemeljenega razloga, se upošteva načelo enakosti pred zakonom in enakega varstva pravic, predlaga enoten rok za vložitev odškodninskega zahtevka, ki na en strani omogoča pravno varstvo lastnika ter varstvo javnega interesa na drugi strani.

K 34. členu:

Glede na to, da je po začetku uporabe tega zakona realno pričakovati soočenje s posameznimi izzivi na izvedbeni ravni, zlasti iz naslova kadrovske (ne)zasedenosti centralnega organa, prostorskih pogojev za njegovo delovanje in iz naslova vzpostavitve informacijske strukture za upravljanje centralne evidence premoženja, kot tudi zaradi nastanka morebitnega nedopustne posega v pravni položaj pooblaščenih izvršiteljev, se s predlagano prehodno določbo ureja način upravljanja premoženja, ki je začasno zavarovano pred začetkom uporabe tega zakona (v predlaganem prvem odstavku je uporabljena veljavna terminologija iz Uredbe ZKP in Uredbe ZOPNI), in sicer po veljavnih določbah ZKP, ZOPNI, Uredbe ZKP, Uredbe ZOPNI in Uredbe Evidenca.

Ker se s predlaganim 40. členom v povezavi s predlaganim drugim odstavkom 17. člena tega zakona (hramba začasno zavarovanih gotovinskih sredstev v tujih valutah, v katerih se ne vodi enotni EZR, v depozitu pri Banki Slovenije) ukinja možnost vodenja navedenih sredstev na posebnem transakcijskem računu, odprtem pri Banki Slovenije, se v predlaganem drugem odstavku tega člena določa izjema od splošnega pravila iz prvega odstavka tega člena, to je

⁶¹ Uradni list RS, št. 97/07 – uradno prečiščeno besedilo, 64/16 – odl. US in 20/18 – OROZ631.

⁶² Uradni list RS, št. 27/24.

prevzem v upravljanje začasno zavarovanih gotovinskih sredstev v tujih valutah, v katerih se ne vodi EZR, za potrebe nadaljnje hrambe v depozitu. Ker se za upravljanje oziroma za razpolaganje s tem premoženjem določa uporaba tega zakona, bo navedeno premoženje treba vpisati tudi v centralno evidenco premoženja.

K 35. členu:

S predlaganim 30. členom tega zakona se določa splošni vsebinski in časovni (obdobje petih let) okvir strategije na področju začasnega zavarovanja in odvzema premoženja ter upravljanja z navedenim premoženjem. Ker Direktiva 2024/1260/EU v prvem odstavku 25. člena državam članicam EU narekuje sprejem prve nacionalne strategije do 24. maja 2027, se upoštevajo predlagan začetek uporabe tega zakona, s predlagano prehodno določbo določa časovni okvir za sprejem prve strategije, in sicer za obdobje od 1. maja 2027 do 31. 12. 2031. Po izteku navedenega obdobja bo naslednja strategija sprejeta za obdobje od 1.1. 2032 do 31. 12. 2036.

K 36. členu:

S predlaganim prvim odstavkom se določa rok za izdajo vladne uredbe, ki bo predpisovala način upravljanja začasno zavarovanega premoženja, pogoje, ki jih morajo izpolnjevati gospodarske družbe, samostojni podjetniki posamezniki ali posamezniki, ki samostojno opravljajo dejavnost za opravljanje dejavnosti iz predlaganega drugega odstavka 19. člena tega zakona ter pravila za njihovo delovanje in tehnične zahteve ter način dostopa do podatkov iz centralne evidences premoženja iz predlaganega 28. člena tega zakona, in sicer v šestih mesecih po uveljavitvi tega zakona, kar bo omogočilo pravočasno pripravo za začetek uporabe tega zakona, ki pa je predviden 1. decembra 2026.

S predlaganim drugim odstavkom se določa rok za uskladitev vsebine Uredbe o načinu ravnanja z zaseženimi in odvzetimi prepovedanimi drogami⁶³ z določbami tega zakona v šestih mesecih po uveljavitvi tega zakona, pri čemer predlagatelj na tem mestu zgolj primeroma izpostavlja določbo 15. člena navedene uredbe, ki se glede komisij sklicuje na Uredbo ZKP.

S predlaganim tretjim in četrtem odstavkom se enako kot za izdajo vladne uredbe, določa rok za uskladitev vsebin Pravilnika Pooblaščenih izvršitelji in DTR z določbami tega zakona.

Ker bo s predlagano uredbo iz predlaganega prvega odstavka 21. člena tega zakona sistemsko urejena vsebina, ki jo po veljavni ureditvi urejajo tri vladne uredbe, se s predlaganim petim odstavkom določa prenehanje veljavnosti Uredbe ZKP, Uredbe ZOPNI in Uredbe Evidenca, ki pa se bodo glede na predlagan prvi odstavek 34. člena (nadaljevanje že začelih postopkov) uporabljale za dokončanje že začelih postopkov.

K 37. členu:

Ker se s predlogom tega zakona načrtuje centralizacija upravljanja začasno zavarovanega premoženja in razpolaganja z odvzetim premoženjem (s posamičnimi izjemami, določenimi v predlogu 19. in 20. člena tega zakona), se s predlagano prehodno določbo določa prenos ustreznih javnih uslužbencev, opreme, dokumentacije in pravice proračunske uporabe, iz Ministrstva za notranje zadeve in Ministrstva za javno upravo, in sicer najkasneje v šestih mesecih po začetku uporabe tega zakona.

K 38. členu:

ZP-1 v prvem odstavku 67. člena odkazuje na smiselno uporabo določb ZKP v rednem sodnem postopku o prekršku, med drugim tudi glede hrambe in upravljanja zaseženih predmetov (506.a

---

⁶³ Uradni list RS, št. 48/07 in 63/09; Uredba Prepovedane droge.

člen ZKP in Uredba ZKP). Navedeno glede na veljavno ureditev pomeni, da zasežene predmete hrani sodišče, razen če poseben zakon za posamezne vrste predmetov določa drugače (Zakon o izvajanju carinske zakonodaje Evropske unije⁶⁴ določa pristojnost FURS glede neunijskega blaga, posebnosti pa veljajo tudi za orožje, strelivo in razstrelilne snovi ter prepovedane droge, ki jih hrani MNZ).

Ker se s predlogom zakona na sistemski način ureja upravljanje začasno zavarovanega premoženja in razpolaganje z odvzetim premoženjem v kazenskem postopku in postopku odvzema premoženja nezakonitega izvora, se v prehodnih določbah posega tudi v določbe ZKP (med drugim se predlaga črtanje 506.a člena) in določa prenehanje veljavnosti Uredbe ZKP. Ker se s predlogom tega zakona ne ureja centralizirano upravljanje začasno zavarovanega in odvzetega premoženja v prekrškovnih postopkih in s tem povezane vsebine, se s predlagano spremembo enajste alineje prvega odstavka 67. člena ZP-1 in s predlogom novega tretjega odstavka za upravljanje začasno zavarovanega premoženja v prekrškovnem postopku določa smiselna uporaba določb tega zakona, le v delu glede upravljanja začasno zavarovanega premoženja in njegovega razpolaganja po pravnomočnem odvzemu, izvrševanja sodnih odločb in glede odškodninske odgovornosti RS. Glede na navedeno, po sklepanju »*a contrario*« predlagatelj zakona posebej poudarja, da se v prekrškovnih postopkih ne bodo uporabljale določbe tega zakona, ki se nanašajo na pristojnosti FURS kot centralnega organa (II. poglavje in s tem povezan prvi odstavek predlaganega 20. člena tega zakona), na namensko porabo prihodkov proračuna (predlagani 24. člen tega zakona) ter na evidenco in statistično poročanje (V. poglavje), kar med drugim pomeni, da bodo policija in sodišče z zaseženimi predmeti upravljali sami (tudi za te primere je izjemoma ohranjena možnost prenosa upravljanja začasno zavarovanega premoženja po predlogu drugega odstavka 19. člena tega zakona), navedene zasežene predmete pa bodo evidentirali kot doslej po (matičnih) predpisih, če drug zakon ne določa drugače, s čimer se ohranjajo tudi posebnosti glede pristojnosti za hrambo neunijskega blaga, prepovedanih drog in orožja zaseženega v prekrškovnem postopku.

Deveti odstavek 201. člena ZP-1 ureja hrambo in upravljanje začasno odvzetih listin in predmetov iz petega odstavka tega člena. Določena je smiselna uporaba določb ZKP o hrambi in upravljanju zaseženih predmetov, če s posebnim zakonom ni drugače določeno. V rednem sodnem postopku je smiselna uporaba te ureditve določena že na podlagi enajste alineje prvega odstavka 67. člena ZP-1, v hitrem postopku pred prekrškovnim organom pa se ta ureditev smiselno uporablja le za zaseg in odvzem predmetov, kar pa ni predmet 201. člena ki ureja zavarovanje izvršitve. Poleg tega določba 67. člena ureja hrambo in upravljanje zaseženih predmetov le v postopku o prekršku (do izdaje sodbe oziroma sklepa o prekršku), ne pa tudi v postopku izvrševanja, zato je ureditev teh vprašanj tudi v tej fazi obravnave prekrškovne zadeve z izrecno določbo utemeljena.⁶⁵ Iz razlogov navedenih v prejšnjem odstavku obrazložitve navedene določbe, se s predlaganim drugim odstavkom tega člena posega tudi v določbo devetega odstavka 201. člena ZP-1. V preostale določbe ZP-1 (kot npr. tretji in peti odstavek 123. člena ZP-1) se s predlaganim zakonom ne posega, saj so v razmerju do predloga tega zakona »*lex specialis*«.

K 39. členu:

ZOro-1 v tretjem in četrtem odstavku 64. člena glede uničenja ali podaritve v javno korist prepovedanega orožja, odvzetega v prekrškovnem ali kazenskem postopku ter glede prodaje, uničenja, podaritve v javno korist ali vrnitve lastniku dovoljenega orožja odvzetega v prekrškovnem ali kazenskem postopku, napotuje na določbe ZKP in ZP-1.

⁶⁴ Uradni list RS, št. 32/16.

⁶⁵ Maček Guštin Špela, Čas Petra, Orel Nuša, Zakon o prekrških s komentarjem, GV Založba, 2018.

S predlogom zakona se posega v določbe ZKP (med drugim črtanje 506.a člena) in določa prenehanje veljavnosti Uredbe ZKP, zaradi česar je v prekrškovnih postopkih po predlogu 37. člena tega zakona predvidena smiselna uporaba določb tega zakona, v delu, ki se nanaša na hrambo zaseženih predmetov v pristojnosti sodišč, če drug zakon ne določa drugače, s čimer se ohranjajo posebnosti glede pristojnosti za hrambo npr. orožja zaseženega v prekrškovnem postopku.

Glede na navedeno se s predlaganimi spremembami prvega, tretjega in četrtega odstavka 64. člena ZOro-1 namesto sklica na določbe ZKP predlaga sklic na določbe tega zakona.

K 40. členu:

ZOPSPU-1 v tretji alineji četrtega odstavka 23. člena določa, da se tuja gotovinska sredstva, zasežena na podlagi zakona, če je gotovina v tujih valutah, v katerih se ne vodi EZR, vodijo na posebnem transakcijskem računu, odprtem pri Banki Slovenije. Ker je s predlaganim drugim odstavkom 17. člena tega zakona predvidena hramba navedenih sredstev v depozitu pri Banki Slovenije, se s predlagano prehodno določbo izključuje nadaljnjo možnost vodenja teh sredstev na posebnem transakcijskem računu.

K 41. členu:

Ker se s predlogom tega zakona na sistemski način določa organ, pristojen za upravljanje začasno zavarovanega premoženja in za razpolaganje z odvzetim premoženjem v kazenskem postopku in postopku odvzema premoženja nezakonitega izvora, splošna pravila upravljanja začasno zavarovanega premoženja, pristojnosti za izvrševanje sodnih odločb, upravljanje centralne evidence začasno zavarovanega in odvzetega premoženja, statistično poročanje ter odškodninska odgovornost Republike Slovenije, se s predlagano prehodno določbo usklajujejo oziroma črtajo posamezne določbe ZOPNI.

K 42. členu:

Ker se s predlogom tega zakona na celovit način ureja upravljanje centralne evidence premoženja, se s predlaganim 42. členom črta pristojnost VDT RS za vodenje centralne evidence vseh zadev, v katerih je predlagano oziroma odrejeno začasno zavarovanje, zaseg ali odvzem predmetov in premoženjske koristi, pridobljene s kaznivim dejanjem ali zaradi njega, ter premoženja nezakonitega izvora iz 206. člena ZDT-1 (vsebino evidence natančneje določa 55. člen DTR), pri čemer se za potrebe zagotavljanja strokovne pomoči državnim tožilcem predlaga sklic na centralno evidenco premoženja iz predloga tega zakona. Preostale vsebine iz Direktive 2024/1260/EU (ustanovitev ARO oddelka, njegove naloge, dostop do zbirk podatkov in roki za posredovanje podatkov) bodo v nacionalni pravni red prenesene z ločeno novelo ZDT-1.

K 43. členu:

S predlaganim 43. členom se zaradi uskladitve vsebin tega zakona v ZKP (prvi in drugi odstavek 131. člena, prvi in tretji odstavek 225. člena, prvi odstavek 206. člena, 506.a člen in drugi odstavek 507. člena) posega v navedene določbe ZKP, pri čemer predlagatelj tudi na tem mestu posebej izpostavlja, da bodo preostale vsebine iz Direktive 2024/1260/EU (dostop policije in državnega tožilstva do evidenc za potrebe učinkovitega iskanja in identifikacije premoženja, takojšen ukrep začasnega zavarovanja premoženja s strani državnega tožilca do odločitve sodišča in vzpostavitev ostalih učinkovitih orodij za iskanje in identifikacijo premoženja ter za učinkovito začasno zavarovanje premoženja) v nacionalni pravni red prenesene z ločeno novelo ZKP.

K 44. členu:

S predlagano končno določbo se določa začetek veljavnosti zakona, to je petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije. Ker predlagana vsebina zakona predstavlja (relativno novo) zakonsko materijo, ki narekuje tudi izdajo ustreznih izvršilnih predpisov kot tudi pravočasno izvedbo predhodnih postopkov za pričetek dela centralnega organa (kadrovski postopki, postopki javnih naročil...), se ob upoštevanju roka za prenos Direktive 2024/1260/EU iz 33. člena navedene direktive (23. november 2026), določa začetek uporabe tega zakona s 1. decembrom 2026.

IV. BESEDILO ČLENOV, KI SE SPREMINJAJO IN DOPOLNJUJEJO

Zakon o prekrških:

Smiselna uporaba določb zakona o kazenskem postopku

67. člen

(1) Kolikor s tem zakonom ni drugače določeno, se v rednem postopku smiselno uporabljajo določbe zakona o kazenskem postopku o:

- jeziku v postopku,
- vlogah in zapisnikih,
- rokih,
- zaslišanju obdolženca,
- zasliševanju prič,
- izvedenstvu,
- hišni in osebni preiskavi,
- zasegu in preiskavi elektronskih in z njimi povezanih naprav ter nosilcev elektronskih podatkov, razen če gre za poseg v tajnost pisem in drugih občil, kjer je poseg dopusten le pri pregonu pravnih oseb, ki naj bi storile prekršek, predpisan v skladu s petim odstavkom 17. člena tega zakona,
- zasegu in odvzemu predmetov,
- glavni obravnavi v skrajšanem postopku pred okrajnim sodiščem,
- hrambi in upravljanju zaseženih predmetov in začasnem zavarovanju zahtevka za odvzem premoženjske koristi,
- prenosu krajevne pristojnosti.

(2) V rednem sodnem postopku se glede vročanja pisanj smiselno uporabljajo določbe zakona, ki ureja splošni upravni postopek.

Zavarovanje izvršitve

201. člen

(1) Če storilec ne more dokazati identitete ali nima stalnega prebivališča ali če bi se z odhodom zaradi prebivanja v tujini lahko izognil odgovornosti za prekršek, lahko organ za postopek o prekršku, ki je odločil o prekršku na prvi stopnji, obenem odloči, naj se odločba izvrši takoj ne glede na zahtevo za sodno varstvo oziroma pritožbo, če spozna, da bi storilec lahko onemogočil njeno izvršitev. Če storilec globe ne plača, organ, ki je odločil o prekršku na prvi stopnji, izvede vse potrebne ukrepe za zavarovanje plačila v skladu s petim odstavkom tega člena.

(2) Če sodišče izreče izgon tujca iz države kot stransko sankcijo, se tujcu lahko ob pogojih iz prvega odstavka tega člena določi kraj, kjer mora prebivati do pravnomočnosti odločbe, vendar najdlje za čas 30 dni.

(3) Če prekrškovni organ oziroma sodišče odloči, da se odločba izvrši takoj, se zahteva za sodno varstvo oziroma pritožba pošlje pristojnemu sodišču najpozneje v štiriindvajsetih urah po poteku vseh rokov iz prvega odstavka 60. člena tega zakona in prvega odstavka 151. člena tega zakona; pristojno sodišče mora izdati odločbo v 48 urah, potem ko je dobilo spis.

(4) Če je izrečena globa, lahko organ za postopek o prekršku ob pogojih iz prvega odstavka tega člena, če storilec globe takoj ne plača, določi, da se globa takoj prisilno izterja, pri tem pa se ne

uporabljajo določbe tega zakona o nadomestitvi prisilne izterjave globe z opravo določene naloge v splošno korist ali v korist samoupravne lokalne skupnosti.

(5) Če se je bati, da se bo storilec med postopkom o prekršku ali do izvršitve odločbe skril ali odšel neznano kam ali v tujino, lahko pooblaščen uradna oseba prekrškovnega organa oziroma sodišče zaradi zavarovanja izvršitve odločbe s sklepom odloči, da se mu začasno vzamejo potna listina, vozniško dovoljenje, dokumenti vozila, prevozne listine ali drugi dokumenti, ki spremljajo blago, vrednostni papirji, prevozna sredstva ali druge premičnine, ki jih ima pri sebi, ne glede na to, ali je njihov lastnik ali ne. Začasni odvzem lahko traja največ šest mesecev in se lahko s sklepom podaljša še za največ šest mesecev. Storilcu je treba takoj, najkasneje pa v treh urah, vročiti pisni sklep o začasnem odvzemu z navedbo razlogov za odvzem in s pravnim poukom.

(6) Pritožba zoper sklep iz prejšnjega odstavka ne zadrži njegove izvršitve. O pritožbi mora sodišče odločiti v 48 urah od prejema spisa.

(7) Sklep iz petega odstavka tega člena o začasnem odvzemu potne listine, vozniškega dovoljenja, dokumentov vozila, prevoznih listin ali drugih dokumentov, ki spremljajo blago izvrši pooblaščen uradna oseba prekrškovnega organa oziroma sodišče, ki ga je izdalo. Sklep o začasnem odvzemu vrednostnih papirjev ali premičnin iz petega odstavka tega člena izvrši pristojni davčni organ po določbah zakona, ki ureja davčno izvršbo, če ni s posebnim zakonom drugače določeno. Če organ, pristojen za izvršitev sklepa iz petega odstavka tega člena, pri izvrševanju naleti na upiranje ali ogrožanje, ali če to utemeljeno pričakuje, lahko zaprosi za pomoč policijo, ki v skladu s svojimi pristojnostmi in pooblastili zagotovi, da nemoteno izvrši ukrepe, določene s tem sklepom.

(8) Če se postopek z odločbo ustavi ali če storilec plača globo, ugotovljeno škodo, pridobljeno premoženjsko korist in stroške postopka, se začasno odvzete listine in predmeti iz petega odstavka tega člena vrnejo storilcu. Če storilec tudi po pravnomočnosti odločbe ne plača izrečene globe, povzročene škode ali stroškov postopka, se iz začasno odvzetih vrednostnih papirjev ali drugih predmetov iz petega odstavka tega člena poravnajo izrečena globa, ugotovljena škoda, pridobljena premoženjska korist in stroški postopka, presežek pa se vrne storilcu, začasno odvzeta potna listina, vozniško dovoljenje, dokumenti vozila, prevozne listine ali drugi dokumenti, ki spremljajo blago, pa se po pravnomočnosti odločbe pošljejo organu, ki jih je izdal. Prodajo začasno odvzetih vrednostnih papirjev ali drugih predmetov opravi pristojni davčni organ po določbah zakona, ki ureja davčno izvršbo, na podlagi predhodnega obvestila pristojnega organa, da so podani pogoji za izvršitev odločbe iz začasno odvzetih vrednostnih papirjev ali drugih predmetov.

(9) Za hrambo in upravljanje z začasno odvzetimi listinami in predmeti iz petega odstavka tega člena se smiselno uporabljajo določbe zakona o kazenskem postopku o hrambi in upravljanju zaseženih predmetov in začasnem zavarovanju zahtevka za odvzem premoženjske koristi, če s posebnim zakonom ni drugače določeno. Za hrambo in upravljanje z začasno odvzetimi vrednostnimi papirji in drugimi predmeti iz petega odstavka tega člena, ki jih upravlja davčni organ, se smiselno uporabljajo določbe zakona, ki ureja davčni postopek.

(10) Zadeve o prekrških iz tega člena se obravnavajo prednostno.

Zakon o orožju:

64. člen

Postopek z zaseženim orožjem, strelivom in orožnimi listinami

Z zaseženim orožjem se postopa v skladu s predpisi, ki urejajo kazenski postopek oziroma postopek o prekršku.

Zasežene orožne listine se izročijo pristojnemu organu oziroma se ga o zasegu orožja obvesti, če je zaseženo samo orožje, za katero je izdana orožna listina.

Prepovedano orožje, odvzeto v postopku o prekršku ali kazenskem postopku se lahko uniči, ali podari v javno korist, v skladu s predpisi, ki urejajo kazenski postopek oziroma postopek o prekršku.

Dovoljeno orožje, odvzeto v postopku o prekršku ali kazenskem postopku se lahko proda, uniči, podari v javno korist ali onesposobljeno vrne lastniku orožja, v skladu s predpisi, ki urejajo kazenski postopek oziroma postopek o prekršku.

Če je v postopku o prekršku ali v kazenskem postopku izrečena stranska sankcija odvzema orožja oziroma streliva, odvzame pristojni organ osebi tudi orožno listino.

Zakon o opravljanju plačilnih storitev za proračunske uporabnike:

23.člen

(vrste računov)

(1) UJP za izvajanje in evidentiranje javnofinančnih tokov, kot jih opredeljuje zakon, ki ureja javne finance, ter za opravljanje plačilnih storitev za proračunske uporabnike vodi naslednje račune:

- zakladniške podračune upravljavcev sredstev sistema EZR države in EZR občin, ki so namenjeni za upravljanje denarnih sredstev posameznega sistema EZR,
- podračune javnofinančnih prihodkov, na katere se plačujejo obvezne dajatve in drugi javnofinančni prihodki,
- podračune proračunskih uporabnikov, ki so namenjeni za opravljanje plačilnih storitev za proračunske uporabnike,
- druge račune, določene z drugimi predpisi.

(2) Sredstva na zakladniškem podračunu upravljavcev sredstev sistema EZR države in EZR občin, podračunu javnofinančnih prihodkov, posebnem namenskem transakcijskem računu in posebnem računu z ničelnim stanjem se ne smejo zarubiti za poplačilo upnikov v izvršilnem postopku ali za poplačilo terjatev upnikov iz naslova menic, izvršnic in drugih instrumentov za zavarovanje plačil.

(3) UJP vodi evidenčne račune za račune, odprte izven sistema EZR v državi in tujini, ki so lahko odprti skladno s tem zakonom.

(4) Posebni namenski transakcijski račun se lahko ob soglasju ministra, pristojnega za finance, odpre pri Banki Slovenije za:

- sredstva donacij, če donator zahteva ločeno vodenje sredstev,
- sredstva Evropske unije, namenjena za izvedbo določenega programa oziroma projekta, če je ločeno vodenje sredstev določeno v predpisih Evropske unije,

- tuja gotovinska sredstva, zasežena na podlagi zakona, če je gotovina v tujih valutah, v katerih se ne vodi EZR,
- sredstva sukcesije in druga sredstva nasledstva,
- tuje valute, v katerih se ne vodi EZR,
- upravljanje denarnih sredstev sistema EZR države,
- potrebe poravnave poslov iz naslova nematerializiranih vrednostnih papirjev, katerih izdajatelj je Republika Slovenija.

(5) Banke in hranilnice, ki vodijo posebne račune z ničelnim stanjem na podlagi krovne pogodbe, sklenjene z ministrstvom, pristojnim za finance, morajo UJP brezplačno sporočiti podatke o plačilih, opravljenih v breme in dobro teh računov, ter o stanju sredstev na njih na način in v rokih, določenih s predpisi ministra, pristojnega za finance.

(6) Ministrstvo, pristojno za finance, in Banka Slovenije se s pogodbo ali drugim pravnim aktom dogovorita o načinu izmenjave podatkov med UJP in Banko Slovenije v zvezi z vodenjem EZR države in občin ter posebnih namenskih transakcijskih računov, odprtih pri Banki Slovenije, in opravljanjem plačilnih storitev prek teh računov.

(7) Minister, pristojen za finance, za proračunske uporabnike in ponudnike plačilnih storitev, razen Banke Slovenije, podrobneje predpiše:

- postopke in način vodenja računov proračunskih uporabnikov pri UJP,
- način opravljanja plačilnih storitev UJP,
- način obveščanja o plačilnih transakcijah, izvršenih v dobro ali breme računov proračunskih uporabnikov, in vrste podatkov, ki jih morajo ponudniki plačilnih storitev sporočiti UJP,
- način plačevanja in razporejanja obveznih dajatev in drugih javnofinančnih prihodkov na račune proračunskih uporabnikov in nadzornikov javnofinančnih prihodkov,
- obvezne podatke na plačilnem navodilu za plačilo obveznih dajatev in drugih javnofinančnih prihodkov ter obliko in način sporočanja teh podatkov UJP in davčnemu organu v skladu s tem zakonom in zakonom, ki ureja davčni postopek,
- vsebino, obliko, način in roke sporočanja drugih podatkov o plačilnih transakcijah za proračunske, davčne, statistične, analitične in druge namene, določene z zakonom, ki ureja javne finance, ali zakonom, ki ureja davčni postopek, ali drugim zakonom.

Zakon o odvzemu premoženja nezakonitega izvora:

Vsebina zakona

1. člen

Ta zakon določa pogoje, postopek in pristojne organe za finančno preiskavo, začasno zavarovanje odvzema, začasen odvzem, hrambo, upravljanje in odvzem premoženja nezakonitega izvora, odgovornost Republike Slovenije ter mednarodno sodelovanje v zvezi s postopki po tem zakonu.

Finančna preiskovalna dejanja

12. člen

(1) V finančni preiskavi se lahko uporabijo ukrepi, ki so po zakonu, ki ureja kazenski postopek, dopustni za pridobitev podatkov in dokazov za zavarovanje zahtevka za odvzem premoženjske koristi, pridobljene s kaznivim dejanjem ali zaradi njega.

(2) Preiskava stanovanja in drugih prostorov lastnika ter osebna preiskava lastnika se sme opraviti, če so za sum iz 10. člena tega zakona podani utemeljeni razlogi in je verjetno, da bo mogoče pri preiskavi odkriti premoženje nezakonitega izvora ali da se bodo našli sledovi, predmeti in dokazi, ki so pomembni za postopek po tem zakonu. Hišna in osebna preiskava se smeta opraviti le po odredbi sodišča.

(3) Premoženje in predmeti, pridobljeni pri preiskavi iz prejšnjega odstavka, oziroma tisti, ki jih lastnik sam izroči, in utegnejo biti dokaz ali predmet odvzema, se zasežejo po določbah zakona, ki ureja kazenski postopek. Premoženje, ki utegne biti predmet odvzema, se izroči v začasno hrambo FURS.

(4) V primerih, ko začasno zavarovanje odvzema premoženja nezakonitega izvora še ni bilo odrejeno, mora državni tožilec v osmih delovnih dneh po zasegu premoženja iz prejšnjega odstavka sodišču predlagati odreditev začasnega zavarovanja ali začasnega odvzema, sicer se premoženje vrne.

(5) Državni tožilec lahko s pisno odredbo začasno do izdaje sodne odločbe, vendar največ do 72 ur, odredi prepoved razpolaganja s sredstvi na bančnem računu ter z drugim premičnim ali nepremičnim premoženjem preiskovanca in o tem obvesti pristojne organe.

V. IZVRŠEVANJE ODLOČB O ZAČASNEM ZAVAROVANJU, ZAČASNEM ODVZEMU IN ODVZEMU PREMOŽENJA NEZAKONITEGA IZVORA

Splošna določba 35. člen

(1) Za izvrševanje odločb o začasnem zavarovanju odvzema, začasnem odvzemu, hrambi in upravljanju začasno odvzetega premoženja in o odvzemu premoženja nezakonitega izvora se poleg določb tega zakona uporabljajo tudi določbe zakonov, po katerih pristojni organi izvršujejo svoje naloge glede na vrsto premoženja, ki je predmet zavarovanja, hrambe, upravljanja oziroma odvzema.

(2) Če v tem ali v drugem zakonu ni drugače določeno, se glede izvrševanja odločb iz prejšnjega odstavka smiselno uporabljajo določbe zakona, ki ureja izvršbo in zavarovanje.

(3) Če v tem ali drugem zakonu ni določena pristojnost za izvrševanje odločb iz prvega odstavka tega člena, je pristojna FURS.

Izvršitev sklepa o začasnem zavarovanju 36. člen

(1) Sklep, s katerim sodišče prepove razpolaganje s premoženjem, ki je vpisano v register ali evidenco, izvrši organ, ki vodi tak register ali evidenco.

(2) Sklep, s katerim sodišče prepove izpolnitev obveznosti, se izvrši z vročitvijo sklepa osebi, kateri je izpolnitev prepovedana.

(3) Sklep, s katerim sodišče dovoli začasno zavarovanje premičnin s hrambo, izvrši FURS.

(4) Drugi sklepi se izvršijo na način, ki ga določi sodišče v skladu z namenom začasnega zavarovanja.

Pristojnost za hrambo in upravljanje

37. člen

Za hrambo in upravljanje začasno zavarovanega, začasno odvzetega in odvzetega premoženja nezakonitega izvora so pristojni naslednji organi:

1. za lastniške vrednostne papirje po zakonu, ki ureja trg finančnih instrumentov in deležev v gospodarskih družbah, organ, pristojen za upravljanje kapitalskih naložb Republike Slovenije, v skladu z zakonom, ki ureja upravljanje kapitalskih naložb Republike Slovenije,
2. za drugo finančno premoženje, ministrstvo, pristojno za finance,
3. za premičnine, FURS, ki za izvajanje hrambe lahko pooblasti zunanje izvajalce,
4. za kmetijska zemljišča, kmetije in gozdove, Sklad kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije,
5. za druge nepremičnine, organ, pristojen za ravnanje s stvarnim premoženjem države.

Izvrševanje hrambe in upravljanja začasno zavarovanega in začasno odvzetega

premoženja

38. člen

(1) Z začasno zavarovanim oziroma začasno odvzetim premoženjem mora pristojni organ ravnati kot dober gospodar.

(2) Če je hramba ali upravljanje iz prejšnjega odstavka povezana z nesorazmernimi stroški ali se vrednost premoženja ali predmetov zmanjšuje, lahko državni tožilec na predlog organa, pristojnega za hrambo ali upravljanje predlaga sodišču, da se tako premoženje proda v skladu z določbo drugega odstavka 40. člena tega zakona, uniči ali podari v javno korist.

(3) Pred odločitvijo iz prejšnjega odstavka mora sodišče pridobiti mnenje lastnika premoženja. Če lastnik ni znan ali mu poziva za podajo mnenja ni mogoče vročiti, sodišče poziv pritrdi na sodno desko in se po osmih dneh šteje, da je bila vročitev opravljena. Če lastnik v osmih dneh po vročitvi poziva ne poda mnenja, se šteje, da s prodajo, uničenjem ali podaritvijo soglaša.

Upravljanje odvzetega premoženja nezakonitega izvora

39. člen

(1) Za upravljanje s finančnim premoženjem se uporablja zakon, ki ureja javne finance in zakon, ki ureja upravljanje kapitalskih naložb.

(2) Za upravljanje s stvarnim premoženjem se uporablja zakon, ki ureja stvarno premoženje države.

(3) Za upravljanje s kmetijskimi zemljišči, kmetijami in gozdovi, se uporablja zakon, ki ureja sklad kmetijskih zemljišč in gozdov.

Prodaja odvzetega premoženja

40. člen

(1) Premoženje, odvzeto s pravnomočno sodbo sodišča, se proda, razen če Vlada Republike Slovenije na predlog upravljavca odloči drugače.

(2) Prodaja premoženja se opravlja na podlagi zakona, ki ureja javne finance, zakona, ki ureja upravljanje kapitalskih naložb, zakona, ki ureja stvarno premoženje države, zakona, ki ureja davčni postopek in zakona, ki ureja sklad kmetijskih zemljišč in gozdov.

Stroški in prihodki

41. člen

(1) Za pokrivanje stroškov zavarovanja, hrambe, upravljanja in prodaje premoženja, ki je predmet začasnega zavarovanja, začasnega odvzema ali odvzema, se zagotovijo sredstva v proračunu Republike Slovenije.

(2) Kupnina od prodanega premoženja iz prejšnjega člena je prihodek proračuna Republike Slovenije.

Podzakonski akt

42. člen

Postopke hrambe, upravljanja in prodaje začasno zavarovanega, začasno odvzetega in odvzetega premoženja nezakonitega izvora po tem zakonu natančneje predpiše Vlada Republike Slovenije.

VI. EVIDENCE

Vodenje evidenc začasno zavarovanega in odvzetega premoženja nezakonitega izvora

43. člen

(1) Za namene zagotavljanja zakonitega izvrševanja začasnega zavarovanja in začasnega odvzema premoženja nezakonitega izvora ter varnosti pravnega prometa organ, pristojen za hrambo in upravljanje začasno zavarovanega oziroma začasno odvzetega premoženja, vodi evidenco začasno zavarovanega premoženja oziroma začasno odvzetega premoženja nezakonitega izvora.

(2) Organ, pristojen za upravljanje odvzetega premoženja, vodi evidenco odvzetega premoženja v skladu z nameni iz prejšnjega odstavka.

(3) FURS vodi centralno evidenco, ki združuje evidence iz prvega in drugega odstavka tega člena v skladu z nameni iz prvega odstavka tega člena. Organi iz prvega in drugega odstavka tega člena posredujejo FURS podatke iz evidenc, ki jih vodijo v skladu s tem členom.

(4) FURS posreduje podatke iz prejšnjega odstavka pristojnemu državnemu tožilcu na njegovo zahtevo.

(5) Podrobnejšo obliko, in način vodenja evidenc, predpiše Vlada Republike Slovenije.

Vsebina evidenc

44. člen

(1) Evidence iz prejšnjega člena vsebujejo podatke o premoženju, ki je predmet zavarovanja oziroma odvzema, podatke o lastnikih in imetnikih drugih pravic na tem premoženju ter podatke o odločbah, izdanih po tem zakonu in o vrsti, trajanju in načinu zavarovanja oziroma odvzema premoženja.

(2) V evidencah iz prejšnjega člena se obdelujejo naslednji osebni in drugi podatki o lastnikih in imetnikih drugih pravic na premoženju, ki je predmet zavarovanja oziroma odvzema:

- osebno ime,
- rojstni podatki (dan, mesec, leto, kraj),
- EMŠO, za tujega državljana pa številko osebnega dokumenta,
- naslov stalnega oziroma začasnega prebivališča ali drug zakoniti naslov,
- davčna številka,
- državljanstvo,
- podatki o zakonitem zastopniku (osebno ime, naslov, firma, sedež, pravnoorganizacijska oblika),
- podatki o izdanih odločbah (opr. št., datum izdaje, vrsta ukrepa),
- podatki o vrsti, trajanju in načinu začasnega zavarovanja in odvzema premoženja,
- podatki o zaznambah, bremenih in drugih omejitvah, opozorilih ali znakih, ki imajo pomen za pravni promet ali dejansko stanje,
- podatek o vrsti in fazi postopka,
- podatek o vrednosti premoženja,
- podatek o vrsti pravice, ki jo imajo drugi imetniki na premoženju.

(3) Evidence iz prejšnjega člena se upravljajo ločeno, glede na posamezno vrsto začasno zavarovanega oziroma začasno odvzetega ali odvzetega premoženja in vsebujejo naslednje podatke:

1. evidenca kmetijskih zemljišč, kmetij in gozdov (parcelna številka nepremičnine in oznaka katastrske občine, v kateri se nahaja, kot je vpisana v zemljiškem katastru);
2. evidenca drugih nepremičnin (parcelna številka nepremičnine in oznaka katastrske občine, v kateri se nahajajo, kot je vpisana v zemljiškem katastru; identifikacijska številka objekta ali dela objekta, tako kot je vpisana v katastru stavb, če pa se objekt v ta kataster ne vpisuje, drug enolični identifikacijski znak, s katerim se ta objekt vpisuje v uradni evidenci takih objektov; ulica, hišna številka, kraj in pošta, kjer se nahaja objekt);
3. evidenca premičnega premoženja:
  - zaloge (parcelna številka nepremičnine in oznaka katastrske občine, v kateri se nahajajo, kot je vpisana v zemljiškem katastru; identifikacijska številka objekta ali dela objekta, tako kot je vpisana v katastru stavb, če pa se objekt v ta kataster ne vpisuje, drug enolični identifikacijski znak, s katerim se ta objekt vpisuje v uradni evidenci takih objektov; ulica, hišna številka, kraj in pošta, kjer se nahaja objekt);
  - oprema (parcelna številka nepremičnine in oznaka katastrske občine, v kateri se nahaja oprema, kot je vpisana v zemljiškem katastru; identifikacijska številka objekta ali dela objekta, tako kot je vpisana v katastru stavb, če pa se objekt v ta kataster ne vpisuje, drug enolični identifikacijski znak, s katerim se ta objekt vpisuje v uradni evidenci takih objektov; ulica, hišna številka, kraj in pošta, kjer se nahaja objekt);
  - motorna in tirna vozila, motorna kolesa ter prikolice in polprikolice (številka vozila (številka šasije), registrska označba, s katero so vozila vpisana v referenčnem registru, znamka, vrsta in kategorija ter komercialna oznaka, leto izdelave, datum prve registracije);

- živali (za goveda: identifikacijska številka, s katero je žival vpisana v referenčnem registru, spol, pasma, datum rojstva; za kopitarje, identifikacijska številka, s katero je žival vpisana v referenčnem registru);
  - druge premičnine (vrsta premičnine, opis, količina in merska enota, ocenjena vrednost).
4. evidenca lastniških vrednostnih papirjev:
- oznako vrste vrednostnega papirja, identifikacijske podatke o izdajatelju, podatek, ali je vrednostni papir imenski ali prinosniški, skupno število izdanih vrednostnih papirjev, vpisanih v centralni register, če se vrednostni papir glasi na nominalni znesek: skupni nominalni znesek izdanih vrednostnih papirjev, vpisanih v centralni register, datum vpisa vrednostnega papirja v centralni register;
  - za nematerializirane delnice se poleg podatkov iz prejšnje alineje vpisujejo še naslednji podatki: oznaka razreda delnice, nominalni znesek, na katerega se glasi, ali oznako, da gre za kosovno delnico, podatek, ali imetniku daje glasovalno pravico, če ima značilnost prednostne delnice, tudi vsebino prednostne pravice ali prednostnih pravic imetnika.
5. evidenca drugega finančnega premoženja:
- denarna sredstva (znesek, valuta in datum priliva na računa, določena z uredbo iz 42. člena tega zakona, znesek, valuta in datum nakazila natečenih obresti za posamezen priliv);
  - terjatve (podatki o fizični ali pravni osebi, do katere je vzpostavljena terjatev, matična oziroma davčna številka, datum zapadlosti, izračun morebitnih zamudnih obresti);
  - dolžniški vrednostni papirji ter delnice in deleži na kapitalu pravnih oseb;
  - druge naložbe v pravne osebe in drugi finančni instrumenti (naložbe v sklade: ime sklada, identifikacijska številka sklada in število točk; obveznice: ime izdajatelja obveznic, vrednost obveznice, obresti);
  - podatki o znesku zaseženih sredstev, valuti, datum nakazila na račun Uprave Republike Slovenije za javna plačila oziroma Banke Slovenije, znesek natečenih obresti, valuta natečenih obresti.
6. evidenca drugega začasno zavarovanega, začasno odvzetega oziroma odvzetega premoženja (podatki o vrsti, količini, merski enoti in ocenjeni vrednosti).

Rok hrambe 44.a člen

Podatki iz evidenc, ki jih določa 43. člen tega zakona, se hranijo še tri leta po pravnomočnosti sklepa o ustavitvi finančne preiskave, sklepa o prenehanju začasnega zavarovanja ali začasnega odvzema premoženja nezakonitega izvora oziroma sodne odločbe iz 34. člena tega zakona, nato se izbrišejo.

VII. ODGOVORNOST REPUBLIKE SLOVENIJE

Podlaga odgovornosti 45. člen

(1) Lastnik, zoper katerega je bilo odrejeno začasno zavarovanje ali začasen odvzem premoženja, pa mu premoženje ni bilo odvzeto, ima po pravnomočno končanem postopku pravico do vrnitve premoženja in do povrnitve škode, povzročene s protipravnim ravnanjem ali kršitvijo dolžne skrbnosti pri izvrševanju pooblastil pristojnih organov po tem zakonu.

(2) Za vračilo premoženja in povrnitev škode je zavezana Republika Slovenija.

Pravila vračanja
46. člen

(1) V primeru iz 45. člena tega zakona je Republika Slovenija ob vrnitvi dolžna odstopiti lastniku tudi plodove in vse druge koristi dosežene z upravljanjem začasno odvzetega premoženja in mu plačati zamudne obresti po pravilih zakona, ki ureja obligacijska razmerja o neupravičeni pridobitvi.

(2) Če je med začasnim zavarovanjem ali začasnim odvzemom premoženje ali njegov del prodano, je Republika Slovenija dolžna lastniku odstopiti prejeto kupnino z obrestmi. Republika Slovenija odstopi lastniku obresti v enaki višini kot jih je ustvarila v času hrambe in upravljanja s kupnino.

(3) Obveznost iz prejšnjih odstavkov je pristojni organ, ki je premoženje hranil, upravljal oziroma prodal, dolžan izpolniti v petnajstih dneh po poteku roka iz drugega odstavka 34. člena tega zakona.

Odškodninski zahtevek
47. člen

Zahtevek za povrnitev škode iz prvega odstavka 45. člena tega zakona je lastnik dolžan vložiti najkasneje v treh mesecih od dneva, ko mu je bilo premoženje vrnjeno, sicer izgubi to pravico.

Zakon o državnem tožilstvu:

206.člen
(premoženjskopravni ukrepi)

(1) SIC vodi centralno evidenco vseh zadev in zagotavlja državnim tožilcem strokovno pomoč v vseh zadevah, v katerih je bilo predlagano oziroma odrejeno začasno zavarovanje, zaseg ali odvzem predmetov in premoženjske koristi ter premoženja nezakonitega izvora, na podlagi podatkov, ki jih po uradni dolžnosti takoj po izdaji pobude, usmeritve, procesnega akta državnega tožilca in sodne odločbe posredujejo vsa državna tožilstva.

(2) (prenehal veljati).

(3) Vsebina evidence in način posredovanja podatkov iz prvega in drugega odstavka tega člena se določi z Državnotožilskim redom.

(4) Pri izdelavi ocene dela državnih tožilcev po tem zakonu se za vse državne tožilce kot merilo sposobnosti in učinkovitost upošteva tudi prizadevnost in uspešnost v okviru usmerjanja, medsebojnega državnotožilskega usklajevanja, mednarodnega sodelovanja ter predlaganja ustreznih ukrepov v kazenskih zadevah zaradi začasnega zavarovanja, zasega in odvzema predmetov, premoženjske koristi in premoženja nezakonitega izvora.

(5) Mnenje o izpolnjevanju merila iz prejšnjega odstavka za potrebe izdelave ocene državnotožilske službe poda vodja SIC.

Zakon o kazenskem postopku:

131. člen

(1) Glede stroškov kazenskega postopka, ki jih je treba prisilno izterjati v dobro proračuna, in glede odvzema premoženjske koristi izvrši sodbo pristojni davčni organ po določbah zakona, ki ureja prisilno izterjavo davkov, in to na predlog sodišča, ki je izdalo sodbo. Glede drugih stroškov kazenskega postopka in glede premoženjskopравnih zahtevkov pa izvrši sodbo pristojno sodišče po določbah, ki veljajo za izvršilni postopek.

(2) Če je izrečen v sodbi odvzem predmetov, odloči sodišče, ki je izreklo sodbo na prvi stopnji, ali naj se predmeti prodajo po določbah, ki veljajo za izvršilni postopek, ali naj se izročijo kriminalističnemu muzeju ali kakšnemu drugemu zavodu ali pa naj se uničijo. Denar, ki se dobi s prodajo predmetov, gre v proračun.

(3) Prejšnji odstavek se smiselno uporabi tudi tedaj, če se izda odločba o odvzemu predmetov po 498. členu tega zakona.

(4) Pravnomočna odločba o odvzemu predmetov se sme izven primerov obnove kazenskega postopka in zahteve za varstvo zakonitosti, spremeniti v pravdi, če nastane spor o lastnini odvzetih predmetov.

225. člen

(1) Če se najde pri obdolžencu tuja stvar, pa se ne ve, čigava je, jo organ, ki vodi postopek, opiše in opis razglasi na deski sodišča prve stopnje, na katerega območju obdolženec živi in na katerega območju je bilo kaznivo dejanje storjeno. V razglasu se pozove lastnik, naj se v enem letu od objave razglasa zgloši, ker bo sicer stvar prodana. Denar, ki se dobi s prodajo, gre v proračun.

(2) Če gre za stvari večje vrednosti, se tak razglas lahko da tudi v dnevne liste.

(3) Če je stvar pokvarljiva ali če je njena hramba zvezana z večjimi stroški, se proda po določbah, ki veljajo za izvršilni postopek, denar pa izroči v hrambo denarnemu zavodu.

(4) Po prejšnjem odstavku je treba ravnati tudi, če pripada stvar pobeglemu ali neznanemu storilcu kaznivega dejanja.

226. člen

(1) Če se v enem letu nihče ne oglasi za stvar ali za izkupiček za prodano stvar, se izda sklep, da postane stvar last Republike Slovenije oziroma da gre denar v proračun.

(2) Lastnik ima pravico, da zahteva v pravdi vrnitev stvari ali izkupička za prodano stvar. Zastaranje te pravice začne teči z dnem objave razglasa.

506.a člen

(1) Sodišče, ki je odredilo hrambo zaseženih predmetov ali začasno zavarovanje zahtevka za odvzem premoženjske koristi oziroma premoženja v vrednosti premoženjske koristi, mora v teh

primerih postopati posebej hitro. Z zaseženimi predmeti in premoženjem, ki služi za začasno zavarovanje zahtevka, ter s predmeti ali premoženjem, ki so bili dani kot varščina (196. do 199. člen), mora ravnati kot dober gospodar.

(2) Če je hramba zaseženih predmetov ali začasno zavarovanje zahtevka iz prejšnjega odstavka povezano z nesorazmernimi stroški ali pa se vrednost premoženja ali predmetov zmanjšuje, sodišče odredi, da se tako premoženje ali predmeti prodajo, uničijo ali podarijo v javno korist. Pred odločitvijo mora sodišče pridobiti mnenje lastnika premoženja ali predmetov. Če lastnik ni znan ali mu poziva za podajo mnenja ni mogoče vročiti, sodišče poziv pritrdi na sodno desko in se po osmih dneh šteje, da je bila vročitev opravljena. Če lastnik v osmih dneh po vročitvi poziva ne poda mnenja, se šteje, da s prodajo, uničenjem ali podaritvijo soglaša.

(3) Za hrambo zaseženih predmetov in varščin ter za začasno zavarovanje zahtevkov iz prvega odstavka tega člena skrbijo pristojni državni organi, organizacije z javnimi pooblastili, izvršitelji, gospodarske družbe, samostojni podjetniki posamezniki in finančne organizacije.

(4) Postopek upravljanja s predmeti, premoženjem in varščinami iz prvega odstavka tega člen ter pogoje, ki jih morajo izpolnjevati gospodarske družbe in samostojni podjetniki posamezniki za opravljanje dejavnosti po tretjem odstavku tega člena, pravila in tarifo za njihovo delovanje ter pravila izbora med več ponudniki takih storitev predpiše Vlada Republike Slovenije.

507. člen

(1) Če ni v tem poglavju določeno drugače, se glede postopka za uporabo varnostnih ukrepov, za odvzem premoženjske koristi, podkupnin in denarja ali premoženja nezakonitega izvora ter za postopek za preklic pogojne obsodbe smiselno uporabljajo druge določbe tega zakona.

(2) Določbe členov 498.a do vključno 506.a tega zakona, ki se nanašajo na odvzem denarja ali premoženja nezakonitega izvora, podkupnin in druge premoženjske koristi, se smiselno uporabljajo tudi za odvzem premoženja v vrednosti, ki ustreza premoženjski koristi (75., 77., 77.a in 77.b člen kazenskega zakonika).

(3) Določbe 499. člena tega zakona se smiselno uporabljajo tudi za predkazenski in preiskovalni postopek; pri zbiranju dokazov in raziskovanju okoliščin, ki so pomembne za ugotovitev premoženjske koristi pa poleg organov, pred katerimi teče kazenski postopek, sodelujejo tudi drugi organi, za katere zakon tako določa.

V. PREDLOG, DA SE PREDLOG ZAKONA OBRAVNAVA PO NUJNEM OZIROMA SKRAJŠANEM POSTOPKU

Vlada predlaga, da se predlog zakona obravnava v Državnem zboru Republike Slovenije po skrajšanem postopku v skladu s tretjo alinejo prvega odstavka 142. člena Poslovnika državnega zbora (Uradni list RS, št. 92/07 – uradno prečiščeno besedilo, 105/10, 80/13, 38/17, 46/20, 105/21 – odl. US, 111/21, 58/23 in 35/24), saj gre za manj zahtevne uskladitve s pravom EU, ki se nanašajo na upravljanje zaplenjenega premoženja.

Direktivo 2024/1260/EU je v nacionalni pravi red treba prenesti najkasneje do 23. novembra 2026, pri čemer je upoštevaje dejstvo, da so v prihodnjem letu državnozborske volitve, po uveljavitvi predlaganega zakona treba zagotoviti ustrezen časovni okvir za sprejem novih in uskladiitev obstoječih podzakonskih aktov ter za pričetek nemotenega delovanja centralnega organa.

VI. PRILOGE

- osnutek Uredbe o načinu upravljanja začasno zavarovanega premoženja
- Ocena učinkov predvidenih dejanj obdelave na varstvo osebnih podatkov: Centralna evidenca začasno zavarovanega in odvzetega premoženja (*priložena bo naknadno*)